

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR

Dobrovičova č. 12, 812 66 BRATISLAVA

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Botanická č. 17, 842 13 Bratislava

***Národný eradikačný program pre africký mor ošípaných v diviacej
populácii na Slovensku v roku 2022***

Predložil:

prof. MVDr. Jozef Bíreš DrSc.

Hlavný veterinárny lekár SR

Schválil:

JUDr. Samuel Vlčan

**Minister pôdohospodárstva
a rozvoja vidieka SR**

Bratislava, december 2022

NÁRODNÝ ERADIKAČNÝ PROGRAM PRE AFRICKÝ MOR OŠÍPANÝCH V DIVIAČEJ POPULÁCII NA SLOVENSKU

OBSAH:

1. Zákonné právomoci
2. Finančné zabezpečenie
3. Výsledky epizootologického šetrenia.
4. Vymedzenie infikovaných oblastí AMO podľa Vykonávacieho rozhodnutia Komisie č. 2014/709 EÚ týkajúce sa kontrolných opatrení v súvislosti s africkým morom ošípaných v určitých členských krajinách.
<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SK/TXT/HTML/?uri=CELEX:02014D0709-20201030&from=EN>
5. Opatrenia prijaté na zabránenie šírenia choroby.
6. Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri
7. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri
8. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých v chovoch ošípaných umiestnených v infikovanej, vysokorizikovej oblasti a nárazníkových zónach
9. Úlohy orgánov štátnej správy a Slovenskej poľovníckej komory pri eradikácii AMO v diviačej populácii.
10. Program manažmentu diviačej zveri
11. Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi
12. Spôsob informovania poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach
13. Dokumentácia týkajúca sa domácich ošípaných a diviakov
14. Vyhodnocovanie plnenia plánu odbornou skupinou
15. Prílohy

1. Zákonné právomoci

1.1 Právny rámec pre kontrolu AMO je obsiahnutý v týchto dokumentoch

- Zákon č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 39/2007 Z. z.“).
- Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 277/2003 Z. z. o opatreniach na tlmenie afrického moru ošipaných.
- Vykonávacie rozhodnutie komisie 2014/709/EU týkajúce sa kontrolných opatrení v súvislosti s africkým morom ošipaných v určitých členských krajinách v aktuálnom znení.
- Zákon č. 274/2009 o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov

1.2 Pracovné dokumenty

- Pracovný dokument Európskej komisie SANTE/7113/2015 – Rev 12, Strategický prístup manažmentu boja proti Africkému moru ošipaných v EU.

2. Finančné zabezpečenie

2.1 Finančné zabezpečenie plánu eradikácie AMO v diviačej populácii je zabezpečené z rozpočtu Štátnej veterinárnej a potravinovej správy SR

- vyplácanie náhrady za ulovené a nájdené uhynuté diviaky prostredníctvom regionálnych veterinárnych a potravinových správ (ďalej len „RVPS“),
- laboratórna diagnostika prostredníctvom ŠVPS SR.

3. Výsledky epizootologického šetrenia

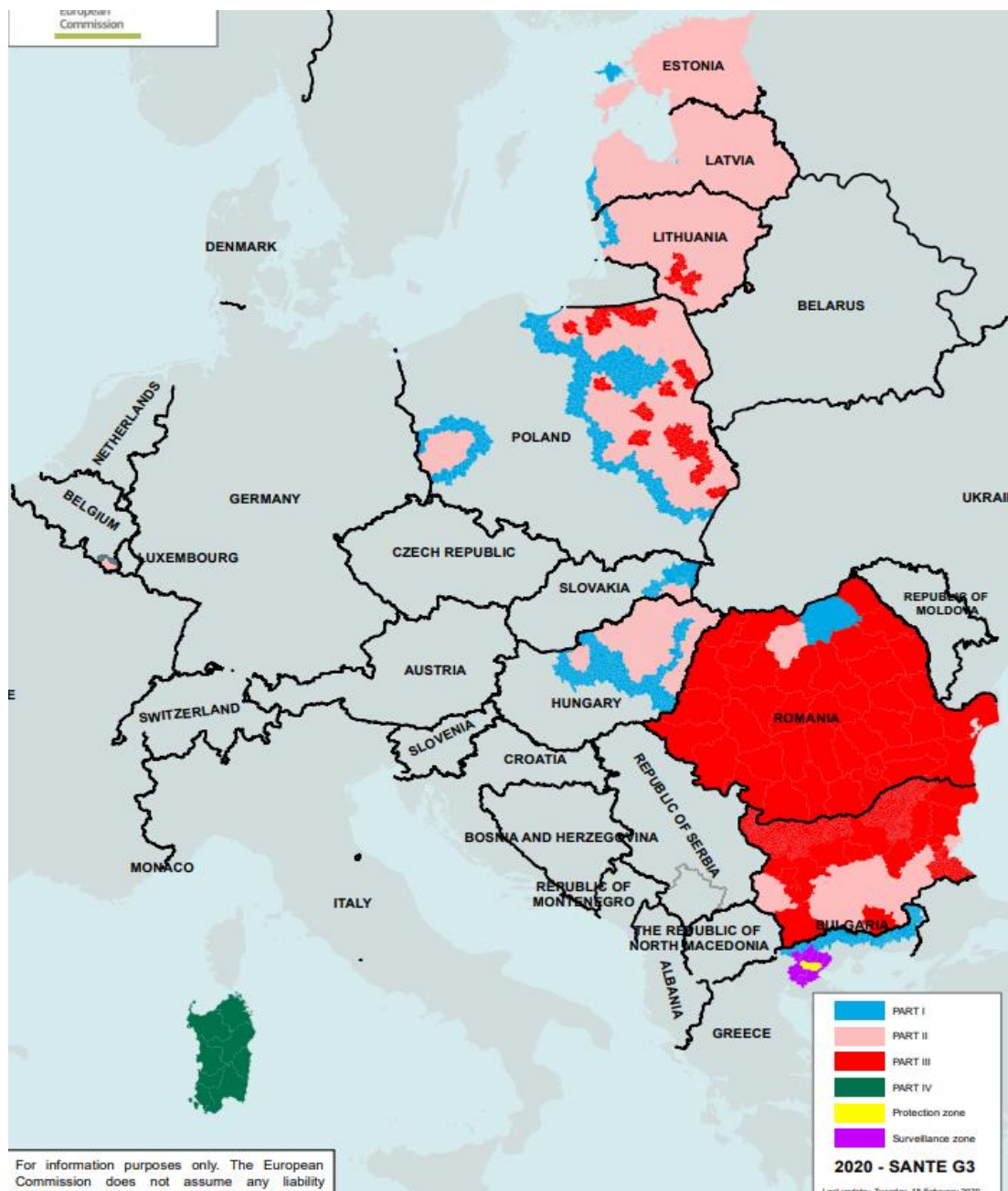
3.1. Epidemiologická situácia v Európe

Africký mor ošipaných (AMO) je vírusová, vysoko kontagiózna infekcia domácich ošipaných, európskych diviakov, amerických diviakov a afrických divo žijúcich sviňovitých (prasa bradavičnaté, diviak štetinatý, diviak madagaskarský, diviak pralesný). Prejavuje sa rýchlym priebehom, s vysokými horúčkami, celkovou apatiou, slabosťou, inapetenciou, hnačkami, pneumóniou a krvácaninami rôznej veľkosti a tvaru v podkoží, na slizniciach, serózach a v tkanivách rôznych orgánov. Vyznačuje sa vysokou morbiditou a mortalitou (85 až 100%). AMO je veľkou hrozbou pre chov domácich ošipaných a výkon poľovníctva nielen u diviačej zveri. V prípade výskytu AMO sa v ohnisku nákazy usmrcujú všetky domáce ošipané a zastavuje resp. obmedzuje sa obchodovanie so živými ošipánymi, spermou, vajíčkami, embryami, bravčovým mäsom a výrobkami z bravčového mäsa. Pri potvrdení choroby u diviačej zveri sa zastavuje resp. reguluje poľovania nielen na diviakov, ale aj ostatnú voľne žijúcu zver, obmedzuje sa pohyb v lese a zastavuje sa obchodovanie z mäsom od diviakov vrátane produktov.

Na územie Európskej únie (Pobaltské krajiny a Poľsko) prenikol africký mor ošipaných v roku 2014 prostredníctvom infikovaných diviakov z územia Bieloruska a Ruskej federácie. Potvrdzovanie nových a nových prípadov do roku 2018 sa stalo prakticky bežným.

AMO sa vyskytuje v Estónsku, Lotyšsku, Litve, Poľsku, Maďarsku, Rumunsku, Bulharsku, Taliansku, Belgicku, **Nemecku**, **Grécku** a na Slovensku. U domácich ošípaných bolo v roku 2020 v EÚ diagnostikovaných celkom **xxxx ohnisk v chovoch domácich ošípaných (najviac v Rumunsku 1716) a celkom 6189 prípadov AMO u diviakov (najviac v Poľsku 2402 prípadov, v Maďarsku 1476 prípadov a v Rumunsku 675 prípadov).**

Mapa výskytu (regionalizácia) AMO: zdroj Európska Komisia (december 2021) **Vložiť aktuálnu**

časť I. – modré časti - rizikové oblasti bez výskytu AMO,

časť II. – ružové časti – výskyt AMO u diviacej zveri,

časť III. – červené časti - výskyt AMO aj u domácich ošípaných.

3.2 Epidemiologická situácia na Slovensku a prehľad virologicky a sérologicky pozitívnych nálezov v SR

Historicky prvý výskyt afrického moru ošípaných (AMO) na území SR bol potvrdený 25.7.2019 v obci Strážne v okrese Trebišov. Ohnisko bolo potvrdené u súkromného drobnochovateľa ošípaných a všetky ošípané (4 ošípané) boli usmrtené do 24 hodín od potvrdenia choroby. V rámci opatrení na zabránenie šírenia nákazy boli dňa 30.7.2019 usmrtené a neškodne odstránené všetky ošípané v infikovanej obci. Prvé ohnisko AMO bolo lokalizované 470 metrov od hranice s Maďarskou republikou, kde sa africký mor už dlhodobo vyskytoval v populácii diviakov. Je vysoký predpoklad, že africký mor ošípaných bol na územie SR introdukovaný prostredníctvom infikovaných diviakov z územia Maďarska, čo potvrdzuje aj následný výskyt AMO u diviakov na našom území v tej istej oblasti.

Africký mor u domácich ošípaných

V období od 25.7.2019 do 19.8.2019 bolo potvrdených celkom 11 ohnisk AMO u domácich ošípaných. Všetky ohniská boli lokalizované v okruhu 15 km od primárneho ohniska v obci Strážne. Ohniská boli potvrdené výlučne u drobnochovateľov ošípaných a všetky ošípané v ohniskách AMO boli usmrtené do 24 hodín od potvrdenia choroby. Zároveň boli vytýčené ochranné pásmo a pásmo dohľadu, kde boli prijaté prísne opatrenia najmä v súvislosti s premiestňovaním ošípaných. Vzhľadom na nízku úroveň biologickej ochrany chovov pred zavlečením nákazy boli depopulované všetky ošípané v infikovaných obciach. Celkom bolo usmrtených 205 ošípaných v 55 drobnochovoch.

Prehľad výskytu AMO u domácich ošípaných je zverejnený a aktualizovaný na webovom sídle Štátnej veterinárnej a potravinovej správy Slovenskej republiky:

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO_SR.php

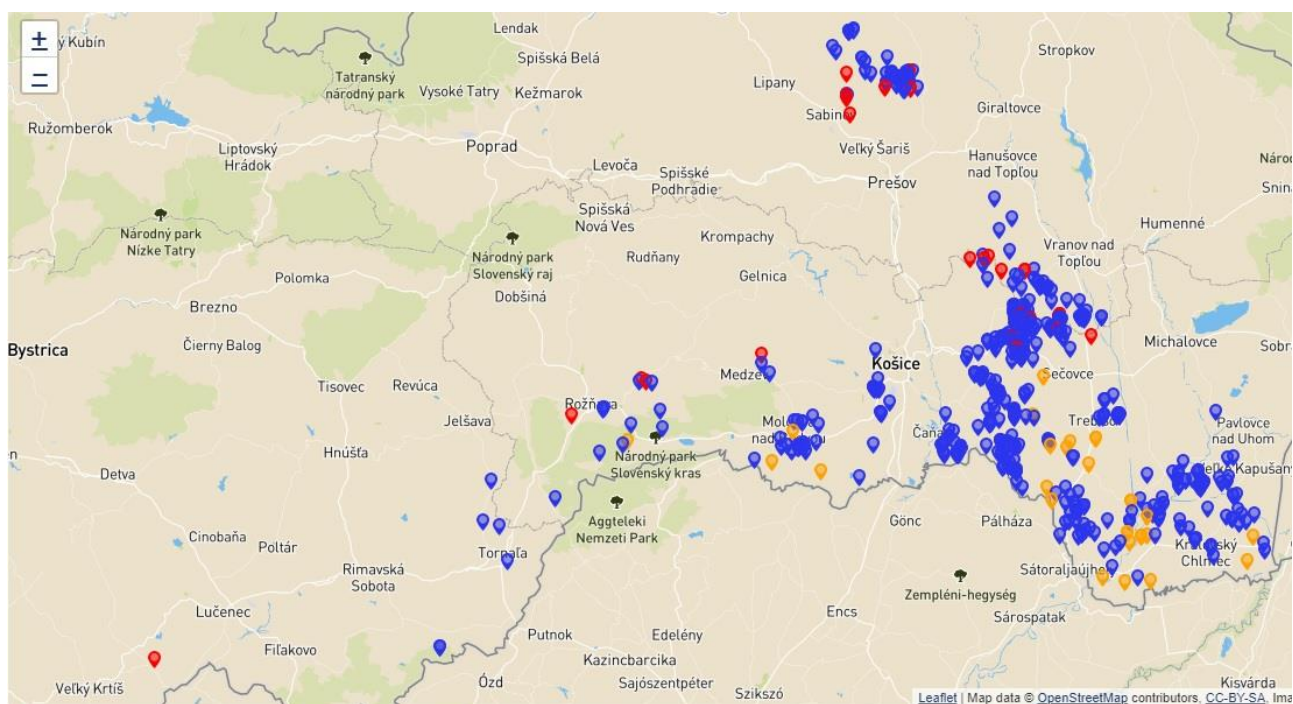
V auguste 2019 sa situácia s výskytom AMO u domácich ošípaných stabilizovala a od 19.8.2019 nebolo potvrdené žiadne ďalšie ohnisko AMO u domácich ošípaných. Avšak celý okres Trebišov a väčšia časť okresu Michalovce boli zaradené do infikovanej oblasti AMO u domácich ošípaných a u diviakov (územie uvedené v Prílohe III Rozhodnutia EK 2014/709/EÚ), čo spôsobovalo značné ekonomické straty chovateľom ošípaných v súvislosti s predajom ošípaných v uvedenej oblasti. RVPS Trebišov a Michalovce v spolupráci so súkromnými veterinárnymi lekármi vyvinuli enormné úsilie pri vyšetrovaní a odbere vzoriek vo všetkých drobnochovoch v ochrannom pásme a pásme dohľadu. Celkovo bolo vyšetrených 650 chovov ošípaných v 73 obciach a bolo odobratých 397 vzoriek krvi od ošípaných v drobnochovoch v ochrannom pásme. Na základe uvedených vyšetrení Európska komisia v decembri 2019 akceptovala návrh Slovenskej republiky a infikovaná oblasť bola preklasifikovaná na infikovanú oblasť bez výskytu AMO u domácich ošípaných ale s výskytom u diviacej zveri (územie uvedené v Prílohe II Rozhodnutia EK 2014/709/EÚ), čo výrazne pomohlo chovateľom ošípaných v trebišovskom a v michalovskom okrese. Po eradikácii AMO u domácich ošípaných sa ŠVPS SR a RVPS v infikovaných oblastiach u diviakov a v rizikových oblastiach sústreďujú na pravidelný monitoring AMO v chovoch a plnenie biologických opatrení pred zavlečením AMO do chovov od infikovaných diviakov a z infikovaného prostredia.

Africký mor u diviakov

Krátko po potvrdení AMO u domácich ošípaných bol diagnostikovaný aj prvý prípad AMO v diviačej populácii. Dňa 8.8.2019 bol potvrdený prvý prípad AMO v katastri obce Svätušie približne 7 km od slovensko-maďarskej hranice v okrese Trebišov v oblasti, kde sa s chovom diviačej zveri podľa poľovníckej koncepcie nepočíta. Štátna hranica v tejto oblasti je bez prírodných alebo umelých prekážok, čo poskytuje ideálne podmienky pre migráciu diviačej zveri. Táto oblasť je z hľadiska porastového pre nedostatok lesných porastov menej vhodná pre trvalý výskyt diviačej zveri. Aj napriek prijatým opatreniam uvedeným v Národnom eradikačnom programe pre AMO v diviačej populácii na Slovensku v roku 2020 sa doposiaľ nepodarilo eradikovať AMO v diviačej populácii. V roku 2019 bolo potvrdených 32 infikovaných diviakov v okresoch Trebišov a Michalovce. V zimných mesiacoch sa šírenie vírusu AMO u diviakov prechodne spomalil. V tomto roku prostredníctvom ŠVPS SR bolo zakúpené a poskytnuté na prenájom 595 chladiacich boxov na uskladnenie ulovenej diviačej zveri do výsledku vyšetrenia na AMO. Prednostne boli vybavené boxami poľovné revíri v najrizikovejších oblastiach. Vzhľadom na limit finančných prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu však nebolo možné poskytnúť chladiace zariadenia všetkým užívateľom poľovných revírov ktorí boli zaradení do vysokorizikovej alebo nárazníkovej oblasti.

Prienik infekcie do okresu Košice-okolie v tesnej blízkosti slovensko-maďarskej hranice vo februári 2020 má skôr súvis s nepriaznivou epidemiologickou situáciou v Maďarskej republike ako s výskytom v spomínaných okresoch. K podstatnému nárastu a tiež rozširovaniu vírusu u diviakov došlo v druhej polovici roka, keď v júli 2020 bol zaznamenaný výskyt v okresoch Košice mesto, Rožňava, Rimavská Sobota, v októbri v okresoch Vranov nad Topľou, Prešov, novembri v okresoch Bardejov, Revúca a decembri v okrese Sabinov, Veľký Krtíš a Sobrance. Na konci roka 2120 bolo zamorených 12 okresov. Od januára do 31.12.2020 bolo na Slovensku potvrdených 562 prípadov AMO u diviačej zveri.

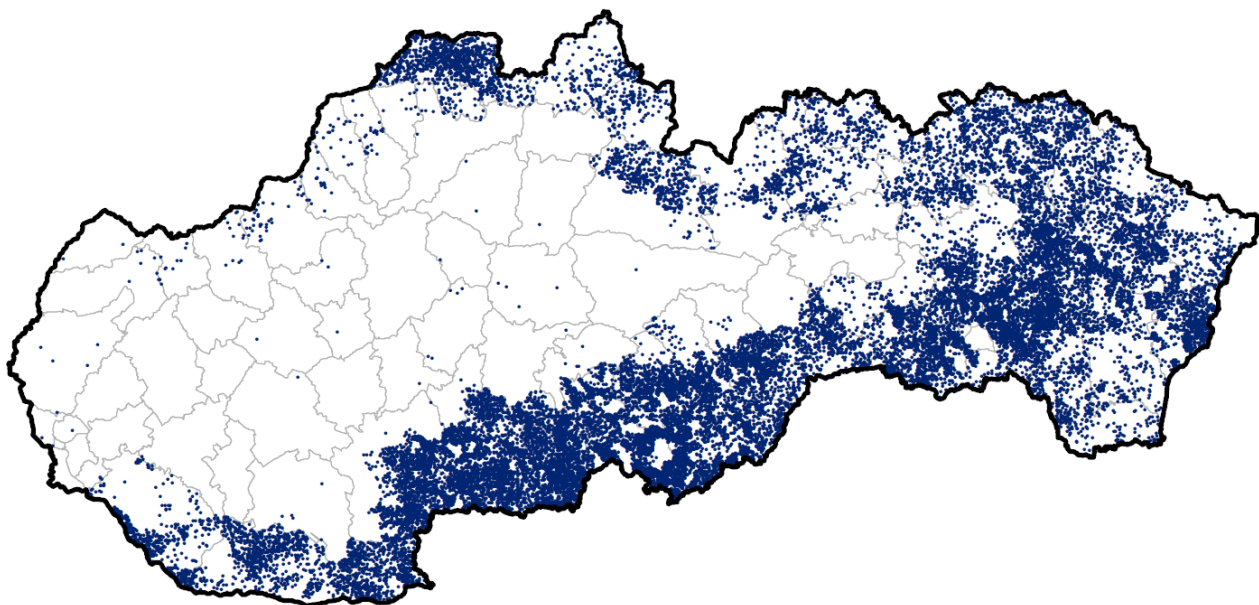
VÝSKYT AMO V SR JÚL 2019- DECEMBER 2020

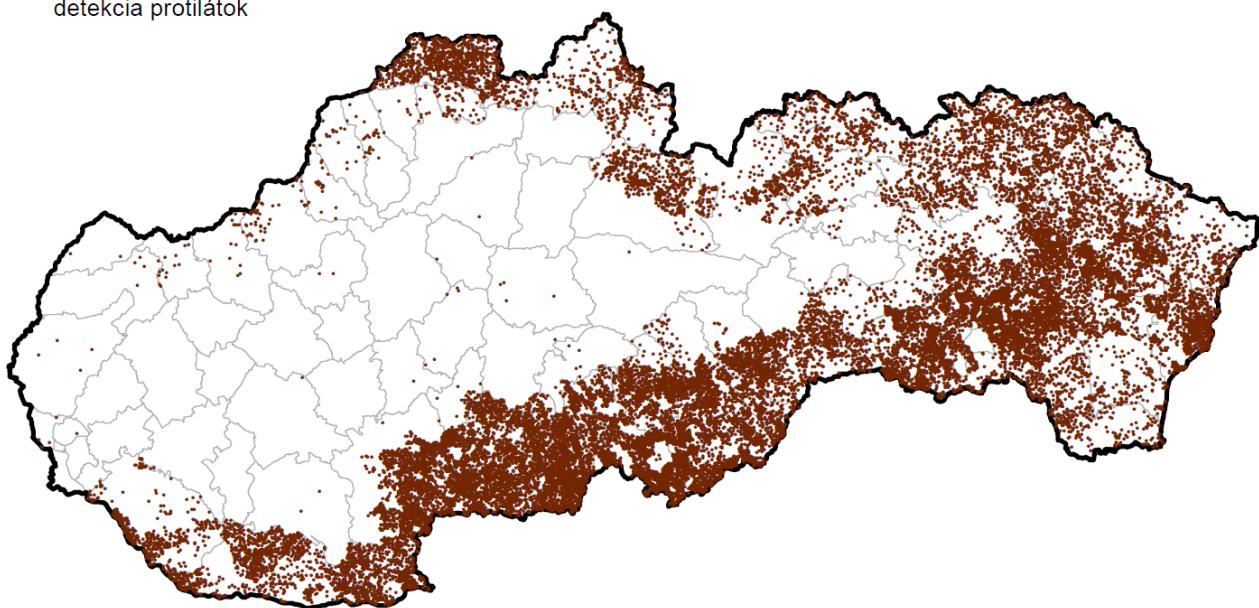
- Diviak s dátumom konfirmácie nie starším ako 7 dní.
- Diviak s dátumom konfirmácie starším ako 7 dní.
- Domáca ošipaná s dátumom konfirmácie nie starším ako 90 dní.
- Domáca ošipaná s dátumom konfirmácie starším ako 90 dní.

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2020 - aktívny monitoring**

detekcia vírusu

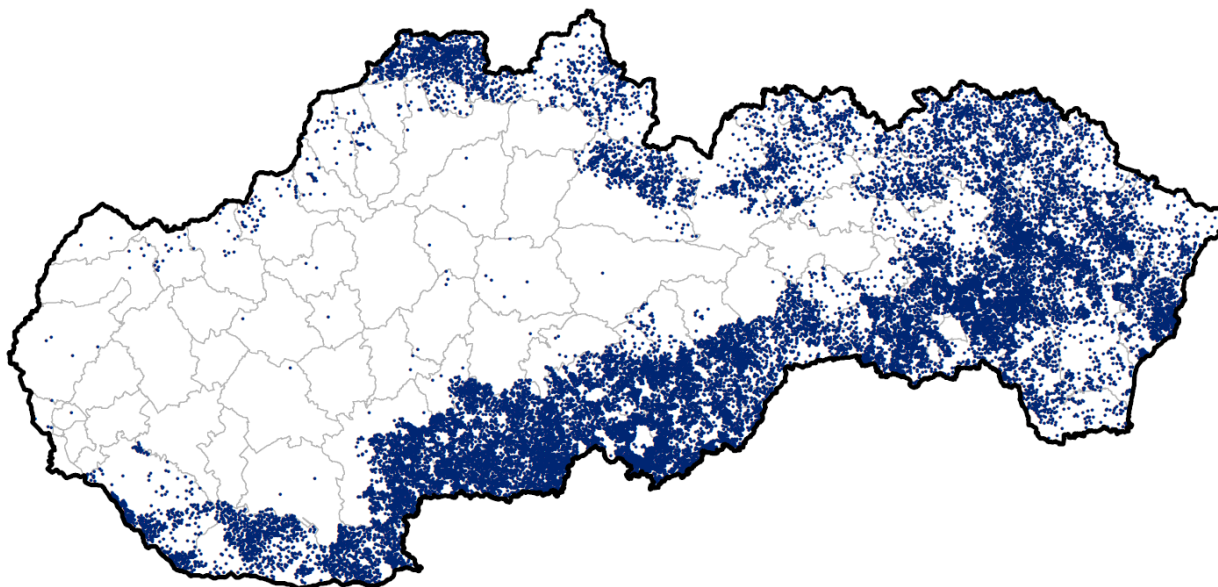

detekcia protilátok

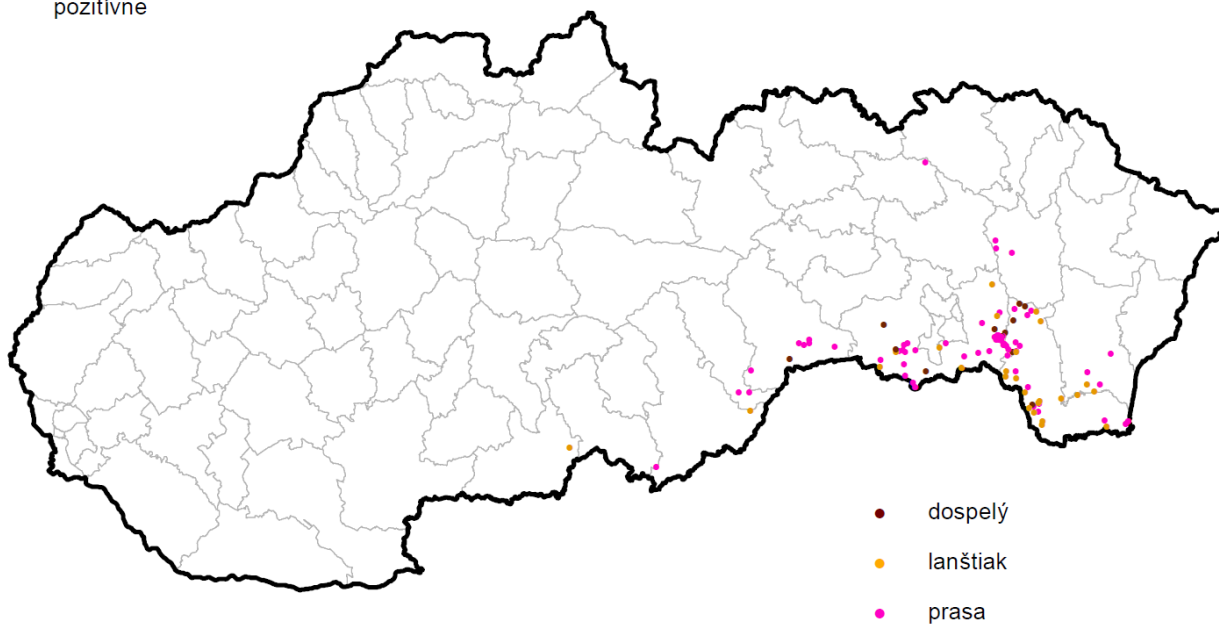

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF
na Slovensku v roku 2020 - aktívny monitoring**

vyšetrené

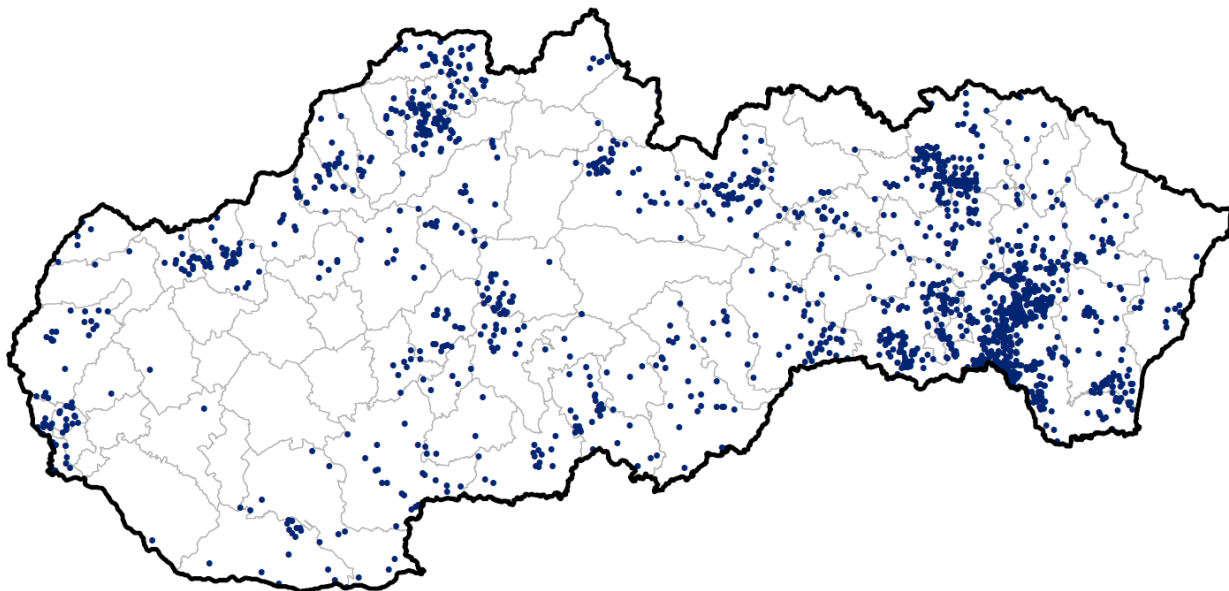

pozitívne

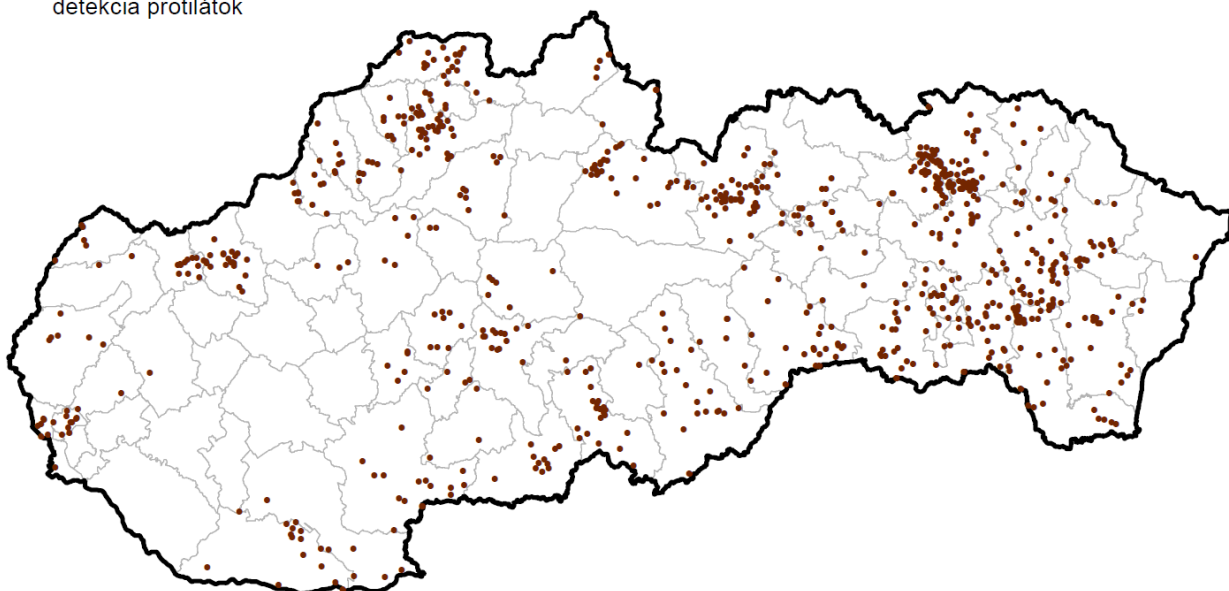

**Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF
a protilátok proti vírusu ASF na Slovensku v roku 2020 - pasívny monitoring**

detekcia vírusu

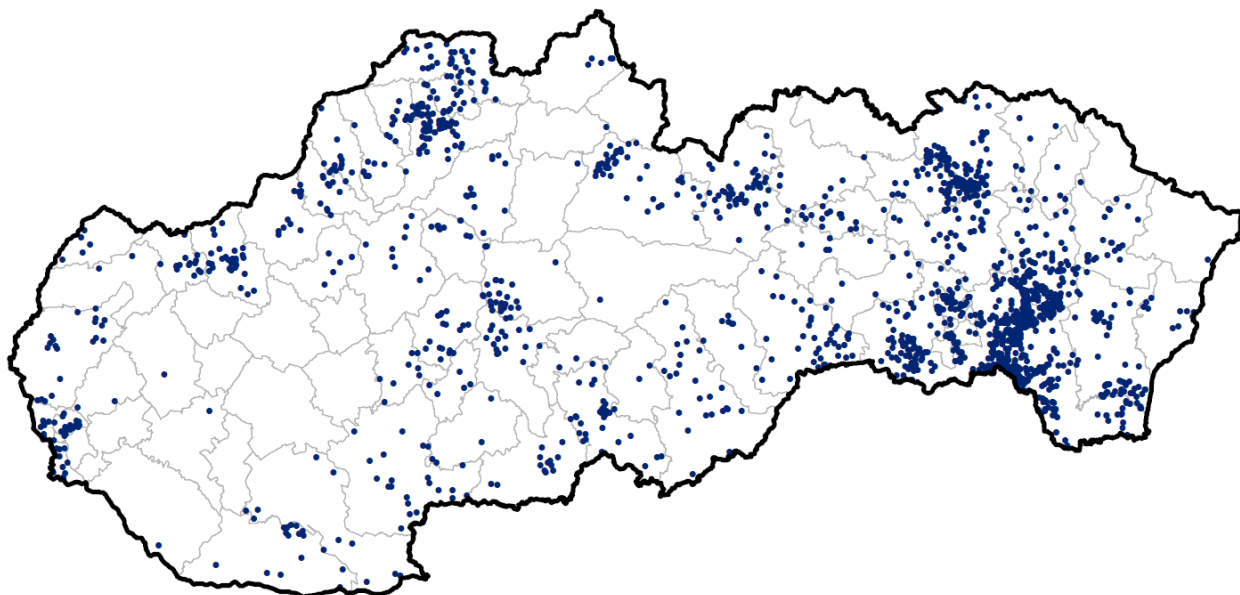

detekcia protilátok

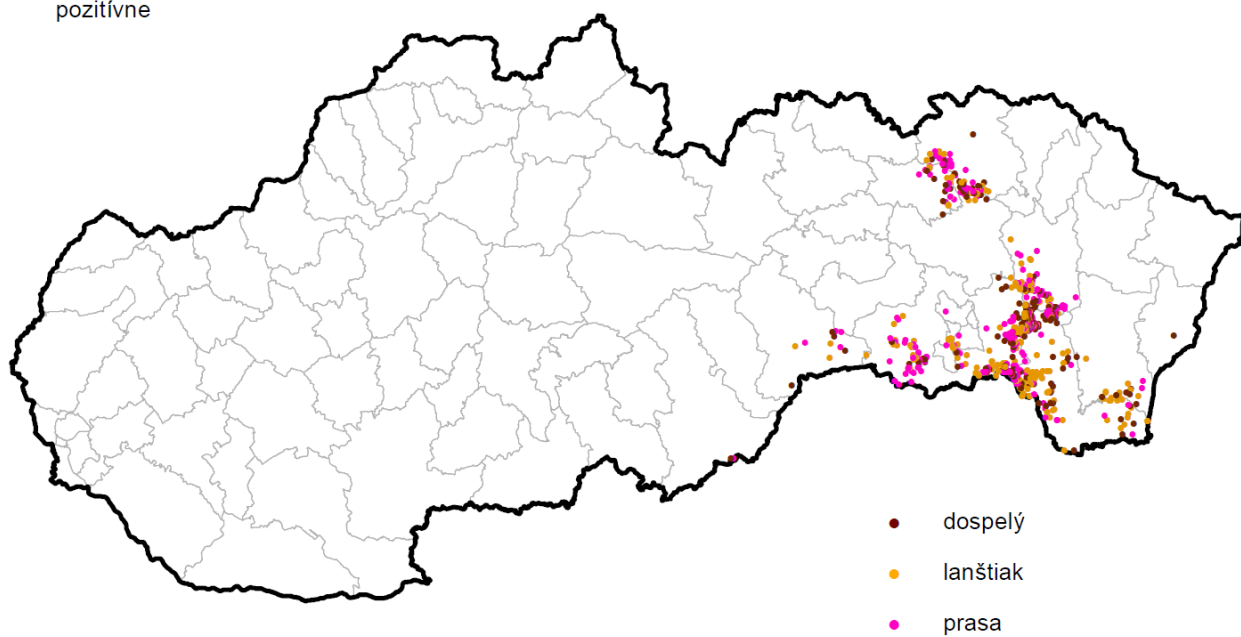

Geografický pôvod vzoriek od diviakov zaslaných na detekciu vírusu ASF na Slovensku v roku 2020 - pasívny monitoring

vyšetrené

pozitívne

Monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2020

január – december

AMO rok 2020		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	11	0	11	18	0	18
B4	Bratislava IV.	9	0	9	12	0	12
B5	Bratislava V.	1	0	1	10	0	10
MA	Malacky	11	0	11	25	0	25
PK	Pezinok	2	0	2	2	0	2
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	1	0	1	1	0	1
DS	Dunajská Streda	512	0	512	514	0	514
GA	Galanta	0	0	0	1	0	1
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	0	0	0	0	0	0
SE	Senica	7	0	7	7	0	7
SI	Skalica	7	0	7	7	0	7
TN	Trenčín	49	0	49	55	0	55
BN	Bánovce nad Bebravou	5	0	5	7	0	7
IL	Ilava	23	0	23	28	0	28
MY	Myjava	26	0	26	29	0	29
NM	Nové Mesto nad Váhom	33	0	33	45	0	45
PE	Partizánske	0	0	0	1	0	1
PB	Považská Bystrica	32	0	32	34	0	34
PD	Prievidza	5	0	5	9	0	9
PU	Púchov	25	0	25	31	0	31
NR	Nitra	1	0	1	1	0	1
KN	Komárno	1040	0	1040	1043	0	1043
LV	Levice	1974	0	1974	1982	0	1982
NZ	Nové Zámky	727	0	727	730	0	730
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	0	0	0	1	0	1
ZM	Zlaté Moravce	0	0	0	0	0	0
ZA	Žilina	39	0	39	75	0	75
BY	Bytča	19	0	19	22	0	22
CA	Čadca	1016	0	1016	1030	0	1030
DK	Dolný Kubín	9	0	9	10	0	10
KM	Kysucké Nové Mesto	61	0	61	68	0	68
LM	Liptovský Mikuláš	646	0	646	658	0	658
MT	Martin	11	0	11	14	0	14
NO	Námestovo	184	0	184	185	0	185
RK	Ružomberok	0	0	0	2	0	2
TR	Turčianske Teplice	3	0	3	13	0	13

TS	Tvrdošín	183	0	183	183	0	183
BB	Banská Bystrica	7	0	7	29	0	29
BS	Banská Štiavnica	29	0	29	30	0	30
BR	Brezno	2	0	2	2	0	2
DT	Detva	6	0	6	8	0	8
KA	Krupina	1140	0	1140	1141	0	1141
LC	Lučenec	1920	0	1920	1928	0	1928
PT	Poltár	749	0	749	752	0	752
RA	Revúca	858	0	858	859	2	861
RS	Rimavská Sobota	2663	0	2663	2664	4	2668
VK	Veľký Krtíš	2449	0	2449	2450	1	2451
ZV	Zvolen	219	0	219	221	0	221
ZC	Žarnovica	6	0	6	9	0	9
ZH	Žiar nad Hronom	13	0	13	22	0	22
PO	Prešov	521	1	522	533	30	563
BJ	Bardejov	795	4	799	776	37	813
HE	Humenné	828	0	828	831	0	831
KK	Kežmarok	389	0	389	389	0	389
LE	Levoča	39	0	39	41	0	41
ML	Medzilaborce	172	0	172	173	0	173
PP	Poprad	229	0	229	235	0	235
SB	Sabinov	327	10	337	320	27	347
SV	Snina	426	0	426	426	0	426
SL	Stará Ľubovňa	319	0	319	320	0	320
SP	Stropkov	249	0	249	249	0	249
SK	Svidník	598	0	598	598	0	598
VT	Vranov nad Topľou	1527	5	1532	1545	80	1625
K1	Košice I.	200	0	200	217	1	218
K2	Košice II.	58	0	58	61	9	70
K3	Košice III.	54	0	54	54	0	54
K4	Košice IV.	1	0	1	1	1	2
KS	Košice okolie	2986	24	3010	3005	225	3230
GL	Gelnica	115	0	115	119	0	119
MI	Michalovce	627	1	628	643	27	670
RV	Rožňava	891	3	894	890	19	909
SO	Sobrance	826	0	826	831	1	832
SN	Spišská Nová Ves	6	0	6	8	0	8
TV	Trebišov	883	20	903	857	313	1170
	CELKOM	29799	68	29867	30090	777	30867

Pasívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2020

január – december 2020

AMO rok 2020		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	10	0	10	17	0	17
B4	Bratislava IV.	6	0	6	9	0	9
B5	Bratislava V.	1	0	1	10	0	10
MA	Malacky	6	0	6	20	0	20
PK	Pezinok	2	0	2	2	0	2
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	1	0	1	1	0	1
DS	Dunajská Streda	0	0	0	1	0	1
GA	Galanta	0	0	0	1	0	1
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	0	0	0	0	0	0
SE	Senica	2	0	2	2	0	2
SI	Skalica	5	0	5	5	0	5
TN	Trenčín	6	0	6	12	0	12
BN	Bánovce nad Bebravou	3	0	3	5	0	5
IL	Ilava	5	0	5	10	0	10
MY	Myjava	13	0	13	16	0	16
NM	Nové Mesto nad Váhom	19	0	19	31	0	31
PE	Partizánske	0	0	0	0	0	0
PB	Považská Bystrica	6	0	6	8	0	8
PD	Prievidza	5	0	5	9	0	9
PU	Púchov	8	0	8	13	0	13
NR	Nitra	0	0	0	0	0	0
KN	Komárno	13	0	13	16	0	16
LV	Levice	15	0	15	23	0	23
NZ	Nové Zámky	8	0	8	11	0	11
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	0	0	0	0	0	0
ZM	Zlaté Moravce	0	0	0	0	0	0
ZA	Žilina	33	0	33	68	0	68
BY	Bytča	11	0	11	14	0	14
CA	Čadca	21	0	21	35	0	35
DK	Dolný Kubín	1	0	1	1	0	1
KM	Kysucké Nové Mesto	5	0	5	12	0	12
LM	Liptovský Mikuláš	28	0	28	40	0	40
MT	Martin	9	0	9	12	0	12
NO	Námestovo	4	0	4	5	0	5
RK	Ružomberok	0	0	0	1	0	1

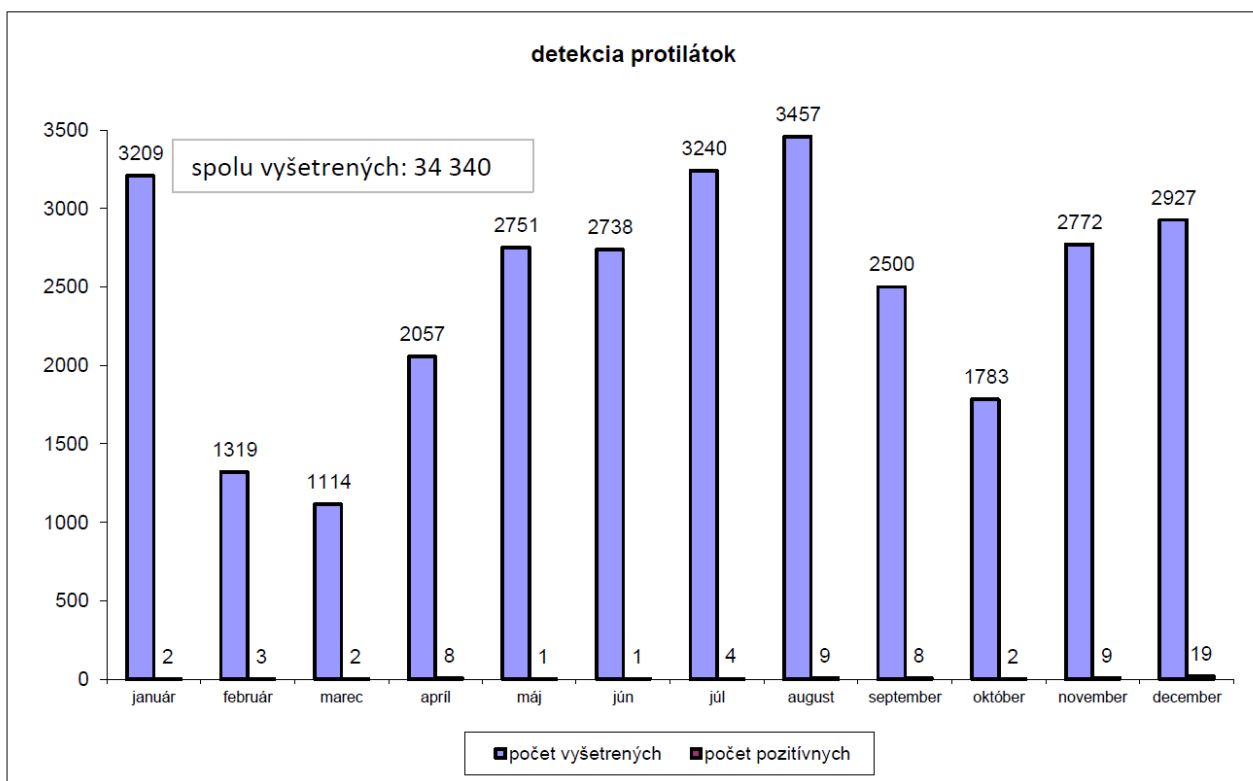
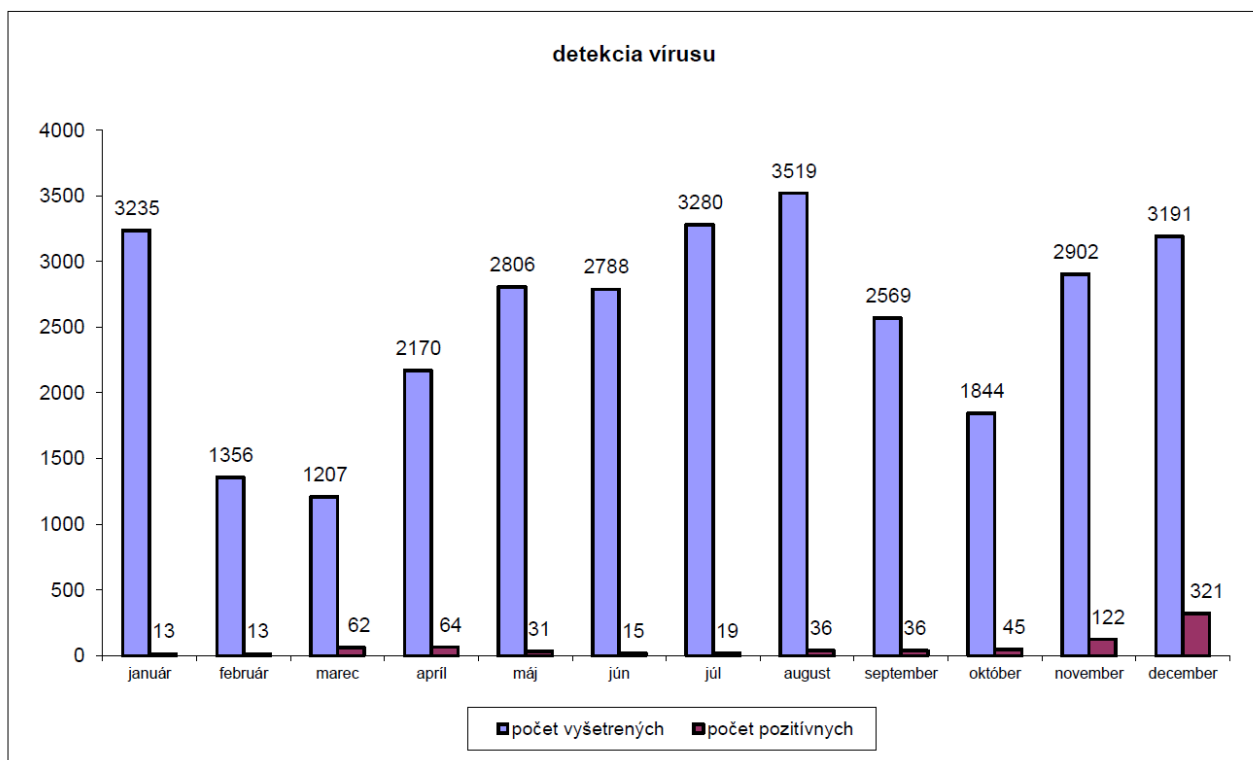
TR	Turčianske Teplice	2	0	2	12	0	12
TS	Tvrdošín	1	0	1	1	0	1
BB	Banská Bystrica	6	0	6	28	0	28
BS	Banská Štiavnica	4	0	4	5	0	5
BR	Brezno	1	0	1	1	0	1
DT	Detva	1	0	1	3	0	3
KA	Krupina	3	0	3	4	0	4
LC	Lučenec	21	0	21	29	0	29
PT	Poltár	1	0	1	4	0	4
RA	Revúca	5	0	5	8	0	8
RS	Rimavská Sobota	20	0	20	23	2	25
VK	Veľký Krtíš	11	0	11	13	0	13
ZV	Zvolen	14	0	14	16	0	16
ZC	Žarnovica	5	0	5	8	0	8
ZH	Žiar nad Hronom	8	0	8	17	0	17
PO	Prešov	36	1	37	48	30	78
BJ	Bardejov	45	4	49	26	37	63
HE	Humenné	20	0	20	23	0	23
KK	Kežmarok	3	0	3	3	0	3
LE	Levoča	17	0	17	19	0	19
ML	Medzilaborce	0	0	0	1	0	1
PP	Poprad	45	0	45	51	0	51
SB	Sabinov	17	9	26	10	26	36
SV	Snina	1	0	1	1	0	1
SL	Stará Ľubovňa	0	0	0	1	0	1
SP	Stropkov	4	0	4	4	0	4
SK	Svidník	10	0	10	10	0	10
VT	Vranov nad Topľou	38	3	41	54	77	131
K1	Košice I.	12	0	12	29	1	30
K2	Košice II.	0	0	0	3	9	12
K3	Košice III.	1	0	1	1	0	1
K4	Košice IV.	1	0	1	1	1	2
KS	Košice okolie	50	4	54	92	182	274
GL	Gelnica	3	0	3	7	0	7
MI	Michalovce	16	0	16	36	22	58
RV	Rožňava	24	1	25	28	12	40
SO	Sobrance	3	0	3	8	1	9
SN	Spišská Nová Ves	3	0	3	5	0	5
TV	Trebišov	30	6	36	23	279	302
	CELKOM	728	28	756	1066	679	1745

Aktívny monitoring AMO u diviakov v Slovenskej republike za rok 2020 január – december 2020

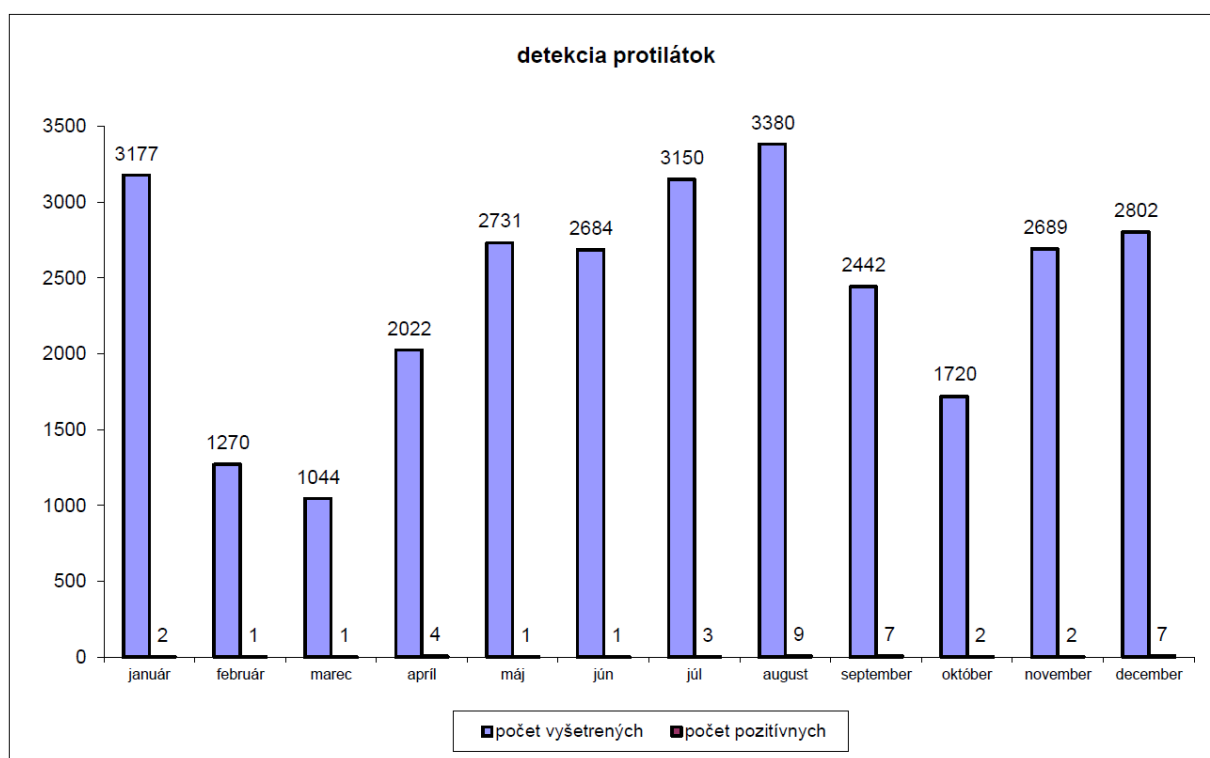
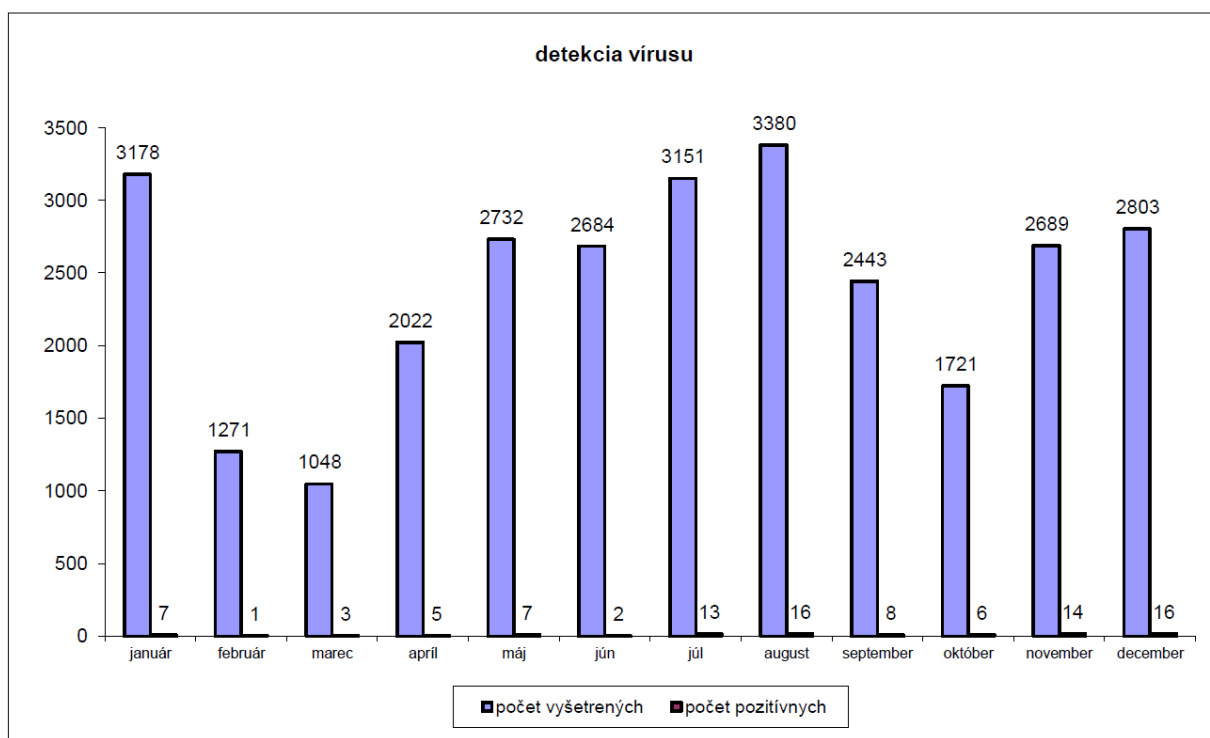
AMO rok 2020		detekcia protilátok			detekcia vírusu		
Kod	okres	negatívne	pozitívne	spolu vyš.	negatívne	pozitívne	spolu vyš.
B1	Bratislava I.	0	0	0	0	0	0
B2	Bratislava II.	0	0	0	0	0	0
B3	Bratislava III.	1	0	1	1	0	1
B4	Bratislava IV.	3	0	3	3	0	3
B5	Bratislava V.	0	0	0	0	0	0
MA	Malacky	5	0	5	5	0	5
PK	Pezinok	0	0	0	0	0	0
SC	Senec	0	0	0	0	0	0
TT	Trnava	0	0	0	0	0	0
DS	Dunajská Streda	512	0	512	513	0	513
GA	Galanta	0	0	0	0	0	0
HC	Hlohovec	0	0	0	0	0	0
PN	Piešťany	0	0	0	0	0	0
SE	Senica	5	0	5	5	0	5
SI	Skalica	2	0	2	2	0	2
TN	Trenčín	43	0	43	43	0	43
BN	Bánovce nad Bebravou	2	0	2	2	0	2
IL	Ilava	18	0	18	18	0	18
MY	Myjava	13	0	13	13	0	13
NM	Nové Mesto nad Váhom	14	0	14	14	0	14
PE	Partizánske	0	0	0	1	0	1
PB	Považská Bystrica	26	0	26	26	0	26
PD	Prievidza	0	0	0	0	0	0
PU	Púchov	17	0	17	18	0	18
NR	Nitra	1	0	1	1	0	1
KN	Komárno	1027	0	1027	1027	0	1027
LV	Levice	1959	0	1959	1959	0	1959
NZ	Nové Zámky	719	0	719	719	0	719
SA	Šaľa	0	0	0	0	0	0
TO	Topoľčany	0	0	0	1	0	1
ZM	Zlaté Moravce	0	0	0	0	0	0
ZA	Žilina	6	0	6	7	0	7
BY	Bytča	8	0	8	8	0	8
CA	Čadca	995	0	995	995	0	995
DK	Dolný Kubín	8	0	8	9	0	9
KM	Kysucké Nové Mesto	56	0	56	56	0	56
LM	Liptovský Mikuláš	618	0	618	618	0	618
MT	Martin	2	0	2	2	0	2
NO	Námestovo	180	0	180	180	0	180
RK	Ružomberok	0	0	0	1	0	1
TR	Turčianske Teplice	1	0	1	1	0	1

TS	Tvrdošín	182	0	182	182	0	182
BB	Banská Bystrica	1	0	1	1	0	1
BS	Banská Štiavnica	25	0	25	25	0	25
BR	Brezno	1	0	1	1	0	1
DT	Detva	5	0	5	5	0	5
KA	Krupina	1137	0	1137	1137	0	1137
LC	Lučenec	1899	0	1899	1899	0	1899
PT	Poltár	748	0	748	748	0	748
RA	Revúca	853	0	853	851	2	853
RS	Rimavská Sobota	2643	0	2643	2641	2	2643
VK	Veľký Krtíš	2438	0	2438	2437	1	2438
ZV	Zvolen	205	0	205	205	0	205
ZC	Žarnovica	1	0	1	1	0	1
ZH	Žiar nad Hronom	5	0	5	5	0	5
PO	Prešov	485	0	485	485	0	485
BJ	Bardejov	750	0	750	750	0	750
HE	Humenné	808	0	808	808	0	808
KK	Kežmarok	386	0	386	386	0	386
LE	Levoča	22	0	22	22	0	22
ML	Medzilaborce	172	0	172	172	0	172
PP	Poprad	184	0	184	184	0	184
SB	Sabinov	310	1	311	310	1	311
SV	Snina	425	0	425	425	0	425
SL	Stará Ľubovňa	319	0	319	319	0	319
SP	Stropkov	245	0	245	245	0	245
SK	Svidník	588	0	588	588	0	588
VT	Vranov nad Topľou	1489	2	1491	1491	3	1494
K1	Košice I.	188	0	188	188	0	188
K2	Košice II.	58	0	58	58	0	58
K3	Košice III.	53	0	53	53	0	53
K4	Košice IV.	0	0	0	0	0	0
KS	Košice okolie	2936	20	2956	2913	43	2956
GL	Gelnica	112	0	112	112	0	112
MI	Michalovce	611	1	612	607	5	612
RV	Rožňava	867	2	869	862	7	869
SO	Sobrance	823	0	823	823	0	823
SN	Spišská Nová Ves	3	0	3	3	0	3
TV	Trebišov	853	14	867	834	34	868
	CELKOM	29071	40	29111	29024	98	29122

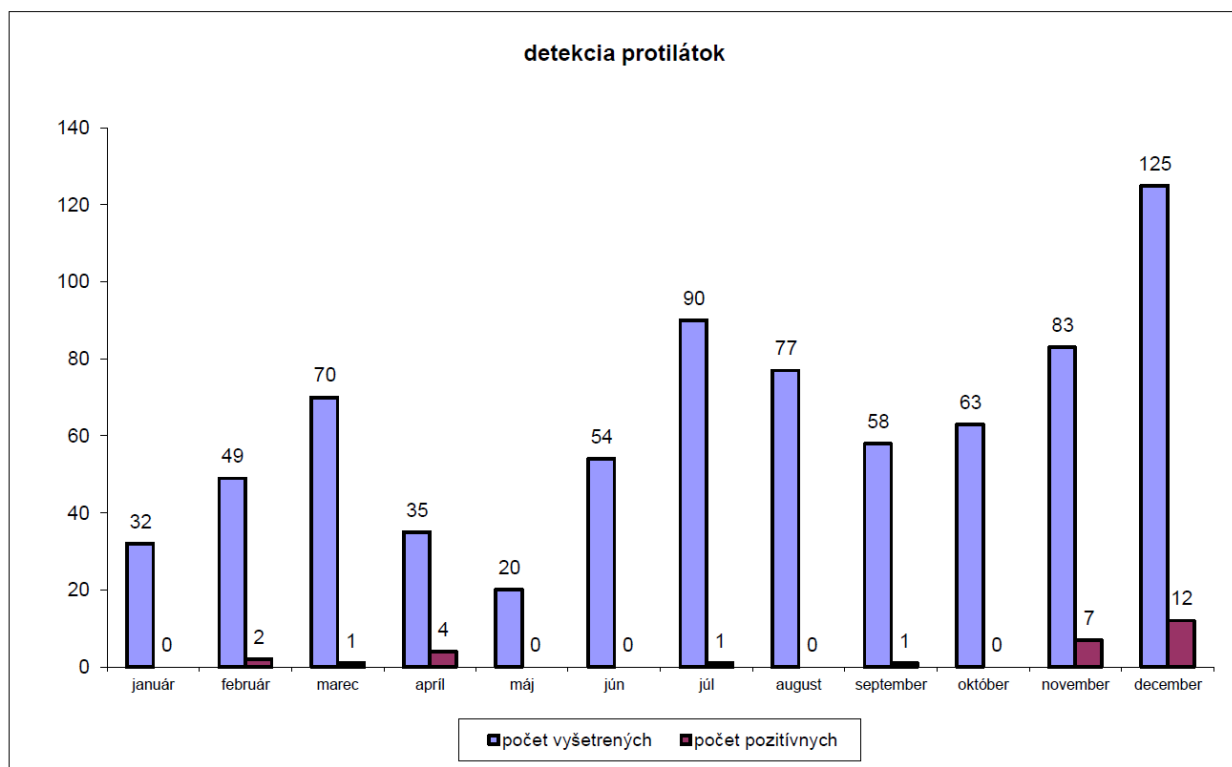
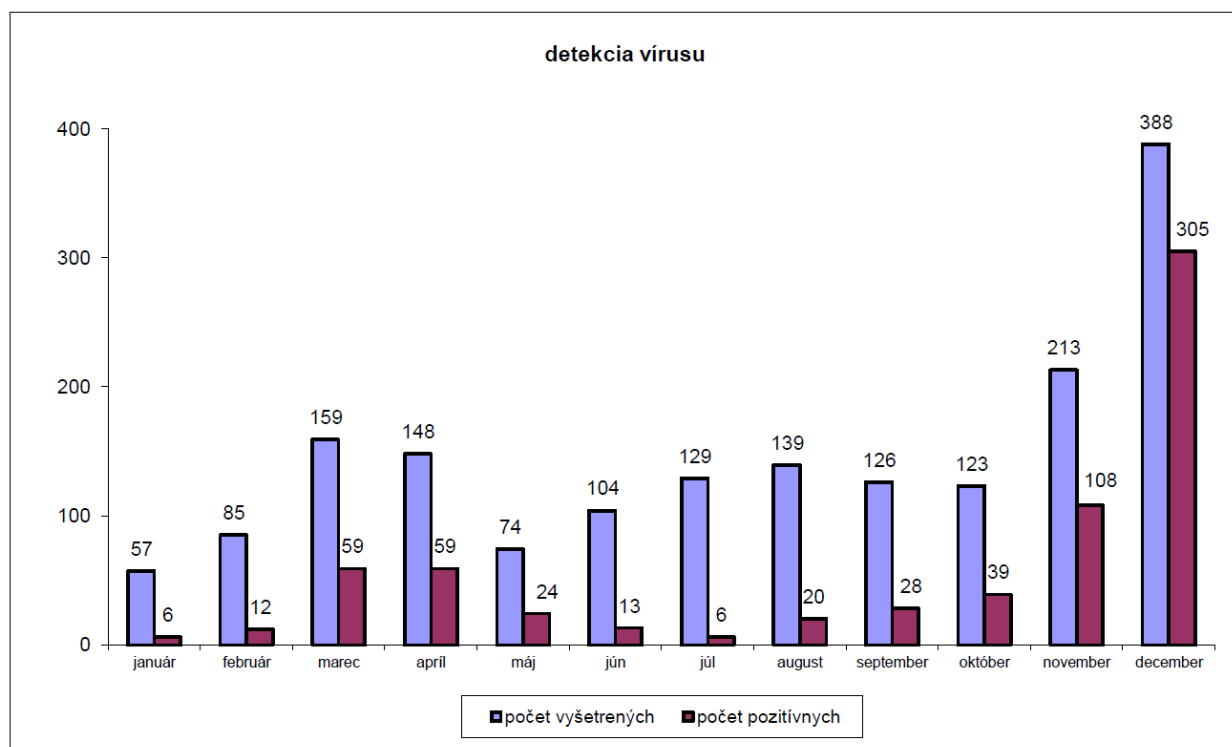
Počty laboratórnych vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku v roku 2020

**Počty laboratórnych vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku
v roku 2020 - aktívny monitoring**

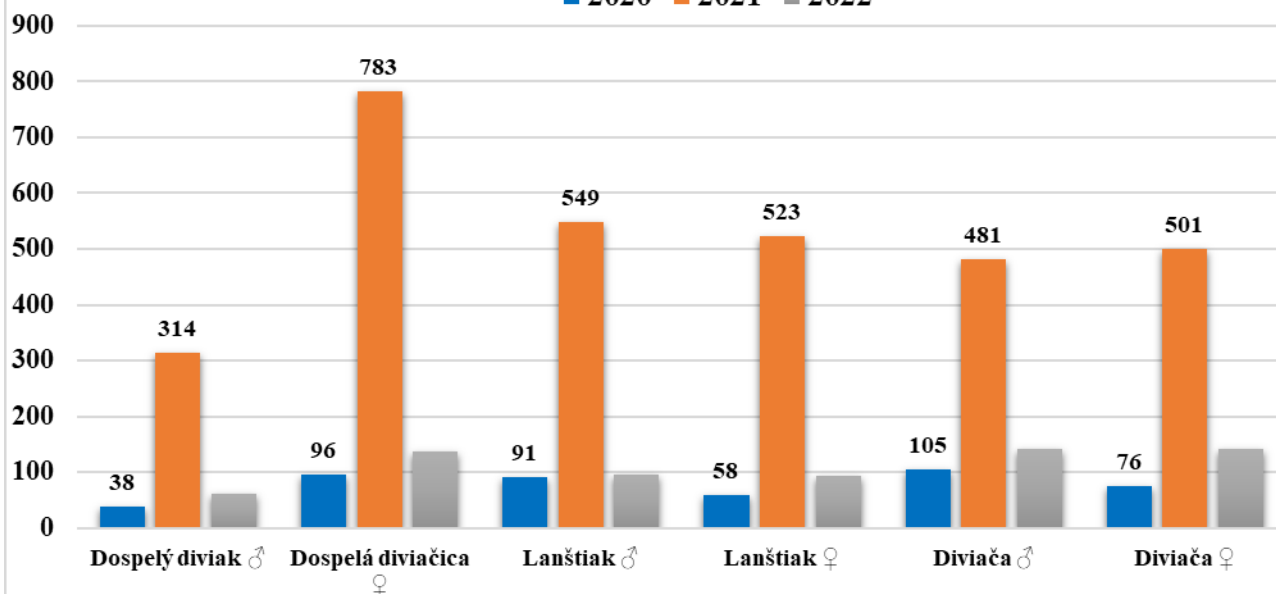
**Počty laboratórnych vyšetrení ASF u diviakov na Slovensku
v roku 2020 - pasívny monitoring**

VEKOVÁ A POHLAVNÁ KATEGÓRIA	POZITÍVNE PRÍPADY			Percentuálny podiel POZITÍVNYCH			Percentuálny podiel POZIT CELKOVO			rozdelenie neidentifikovaných			SPOLU		
ROKY	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dospelý diviak ♂	38	314	61	29%	28%	31%	6%	9%	9%	5	11	0	151	1108	199
Dospelá diviačica ♀	96	783	138	71%	71%	69%	15%	23%	20%	12					
Lanštiak ♂	91	549	96	61%	48%	48%	14%	16%	14%	24	63	9	187	1135	199
Lanštiak ♀	58	523	94	39%	46%	47%	9%	15%	14%	14					
Diviača ♂	105	481	141	58%	46%	48%	16%	14%	20%	19	53	13	214	1035	295
Diviača ♀	76	501	141	42%	48%	48%	12%	15%	20%	14					
Neidentifikované		6					14%	4%	3%	88	127	22	88	133	22
spolu	464	2628	671										640	3411	715

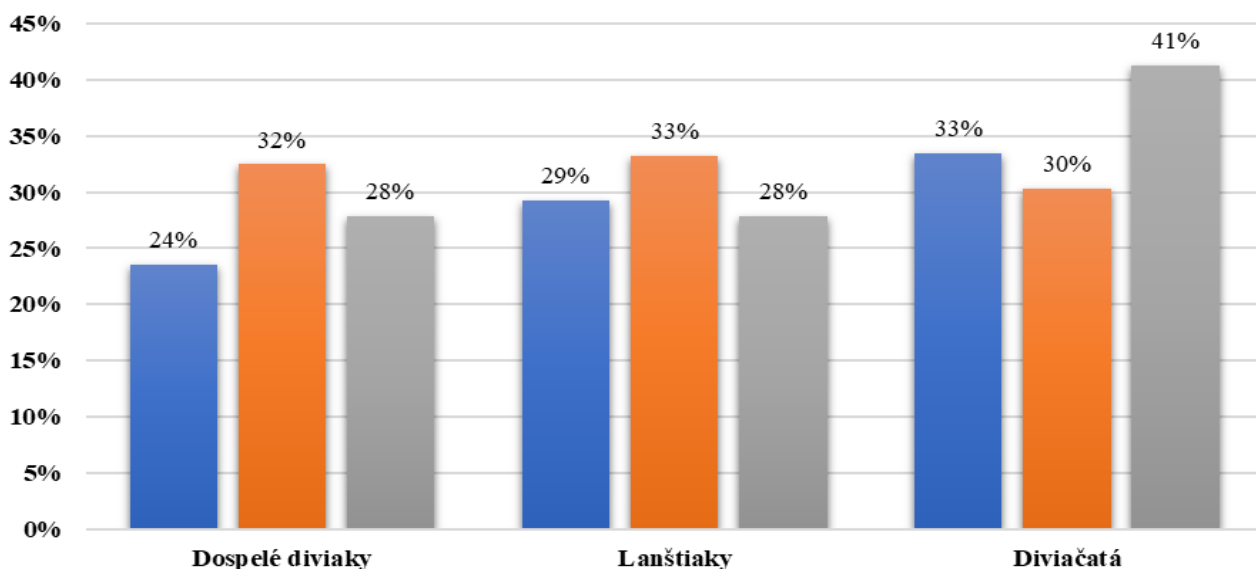
Pozitívne prípady diviakov podľa pohlavia

■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

Pozitívne prípady diviakov podľa vekových kategórií

■ 2020 ■ 2021 ■ 2022

Denzita diviačej zveri v roku 2020

Početnosť populácie diviačej zveri v SR má za posledných 10 rokov stúpajúcu tendenciu. Aj keď uvádzané jarné kmeňové stavy majú len mierny nárast, lov zveri v tomto období stúpol z počtu okolo 35 tisíc kusov až na cca. **75 tisíc** kusov. Tradične najvyššia hustota je v Banskobystrickom kraji a Trenčianskom kraji. Najnižšia hustota je v hornatom území severného Slovenska a nížinnej oblasti západného Slovenska. **Denzita diviačej zveri na infikovanom území sa nejaví ako extrémne vysoká, avšak z poľovníckeho hľadiska je prítomnosť diviačej zveri v tejto oblasti nežiadúca. Táto oblasť je zaradená do oblasti s chovom malej zveri a s chovom diviačej zveri sa v nej nepočíta. Podľa vývoja lovu v poľovníckej sezóne 2019/20 sa dá predpokladať ďalší nárast oproti predchádzajúcej poľovníckej sezóne, keď lov k 31. 10. 2019 je vyšší oproti 31. 10. 2018 o takmer 13 tisíc diviakov (Informácia o vykonanom love diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2018/2019 – stav k 28.02. 2018 – celkovo viac ako 59 000 ulovených; Informácia o vykonanom love diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2019/2020 – stav k 29.02.2020 – 75 223 ulovených diviakov, zdroj: Slovenský poľovnícky zväz). Medziročné porovnanie : nárast počtu ulovených o viac ako 15.000 diviakov.**

Na celom území je povolený celoročný lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie. Stanovené kvóty sa pokladajú za minimálne a pri ich naplnení sa nekladú žiadne administratívne prekážky na ich navýšenie. Za účelom znižovania denzity sa finančne podporuje lov dospelých diviačie a lanštiakov. Obdobne sa podporuje aj vyhľadávanie uhynutých diviakov a predkladanie vzoriek z diviakov podliehajúcich vyšetreniu.

Úlovky diviačej zveri na Slovensku poľovníckej sezóne 2019/2020 podľa okresov

Okres	Celková plocha (ha)	Lesná plocha (ha)	JKS	Plán lovu	Odstrel	Odchyt	Úhyn	Spolu úbytok	NKS Voľný revír	NKS Zvernica
Bánovce nad Bebravou	42661	23612	539	651	1297	0	29	1326	318	0
Banská Bystrica	69272	42165	560	1215	1171	0	44	1215	377	0
Banská Štiavnica	26673	16237	556	866	762	0	9	771	237	45
Bardejov	87026	38059	1001	1409	1228	0	32	1260	456	30
Bratislava II	4150	1132	31	57	67	0	0	67	15	0
Bratislava III	5403	3367	89	228	205	0	19	224	39	0
Bratislava IV	5642	2579	79	219	219	0	9	228	33	0
Bratislava V	6038	674	46	123	87	0	14	101	11	0
Brezno	119496	85644	588	588	562	0	16	578	448	0
Bytča	29316	20712	356	894	880	0	27	907	175	0
Čadca	70379	43436	522	1292	1145	0	29	1174	235	0
Detva	51689	29699	832	963	942	0	7	949	301	0
Dolný Kubín	45496	22380	304	364	332	0	2	334	146	0
Dunajská Streda	92191	6029	329	285	478	0	8	486	99	0
Galanta	56830	2580	113	37	215	0	1	216	0	36
Gelnica	56051	44026	423	307	349	0	4	353	179	0
Hlohovec	22752	3358	70	75	159	0	0	159	35	0
Humenné	70967	41046	784	1030	791	0	27	818	448	35

Ilava	32314	18801	694	768	1421	0	23	1444	179	11
Kežmarok	77019	45310	428	747	618	0	12	630	165	0
Komárno	99121	7051	383	192	829	0	16	845	7	212
Košice I	8241	6155	88	321	304	0	17	321	63	0
Košice II	3350	1481	28	127	123	0	4	127	22	0
Košice-okolie	146933	65163	2113	2992	2845	0	95	2940	1139	0
Krupina	53028	18159	781	1401	1340	0	3	1343	469	0
Kysucké Nové Mesto	15973	9512	247	749	701	1	17	719	103	0
Levice	137887	26975	2174	2090	3315	0	23	3338	484	82
Levoča	37548	15703	483	739	729	0	32	761	115	0
Liptovský Mikuláš	129287	83817	663	1159	1077	0	52	1129	435	0
Lučenec	72953	32527	1150	2334	2178	0	47	2225	761	0
Malacky	87458	51579	1346	2289	1906	0	35	1941	683	0
Martin	67957	41800	625	623	567	0	24	591	297	0
Medzilaborce	41176	23536	384	340	195	0	2	197	204	15
Michalovce	81937	7111	373	208	734	0	46	780	62	14
Myjava	25117	9564	307	438	717	0	14	731	189	0
Námestovo	68063	35035	280	304	252	0	9	261	132	0
Nitra	72376	7070	211	244	428	0	11	439	109	4
Nové Mesto nad Váhom	48452	20533	747	1024	1674	0	45	1719	434	150
Nové Zámky	118617	10937	311	300	1281	0	23	1304	52	153
Partizánske	21788	8470	302	386	725	0	7	732	167	0
Pezinok	34630	16295	338	730	1088	0	15	1103	132	61
Piešťany	34107	9287	246	342	480	0	7	487	191	0
Poltár	47396	24562	516	1042	1046	0	8	1054	485	0
Poprad	91053	50948	456	609	501	0	71	572	210	0
Považská Bystrica	42185	28394	470	511	961	0	20	981	191	0
Prešov	85765	34753	1052	2215	2112	0	42	2154	615	0
Prievidza	85689	51509	1506	1570	2798	10	20	2828	528	0
Púchov	35447	19724	645	707	1469	0	38	1507	174	0
Revúca	71532	43142	1027	1729	1653	19	17	1689	508	126
Rimavská Sobota	127848	48856	2166	3173	3029	0	18	3047	811	0
Rožňava	108683	70173	1154	2121	1719	11	31	1761	659	88
Ružomberok	64013	44939	332	405	293	0	9	302	208	0
Sabinov	38340	17865	432	646	597	0	10	607	191	0
Senec	29531	1297	20	73	84	0	1	85	3	0
Senica	59231	18724	736	1240	961	0	13	974	312	0
Skalica	34405	10053	290	306	384	0	7	391	179	0
Snina	79629	50982	766	707	478	0	6	484	424	0
Sobrance	52112	21766	485	618	699	0	1	700	278	105
Spišská Nová Ves	53689	35629	458	386	436	0	19	455	187	0
Stará Ľubovňa	58181	26404	525	631	510	0	6	516	127	4
Stropkov	34650	17290	276	382	332	0	0	332	181	0

Svidník	56023	26664	474	656	632	0	7	639	304	0
Šaľa	31268	943	0	0	47	0	1	48	0	0
Topoľčany	53248	18459	477	422	905	0	7	912	339	2
Trebišov	97333	15364	799	950	1531	0	64	1595	243	0
Trenčín	59298	30891	1043	1786	2400	0	38	2438	442	0
Trnava	67764	14585	319	593	740	0	10	750	238	0
Turčianske Teplíce	37534	22408	443	448	463	0	14	477	161	0
Tvrdošín	45316	21158	238	267	206	0	1	207	100	0
Veľký Krtíš	76139	25859	1292	2331	2946	0	17	2963	679	60
Vranov nad Topľou	71172	31374	739	1347	1151	0	44	1195	416	0
Zlaté Moravce	50538	26068	625	694	1030	0	8	1038	355	253
Zvolen	66379	31143	1507	2514	2318	43	25	2386	546	0
Žarnovica	37270	25844	612	1147	1062	0	18	1080	334	0
Žiar nad Hronom	49161	28274	1037	1656	1508	0	61	1569	382	0
Žilina	71476	42255	684	1631	1530	0	68	1598	316	0
spolu Slovensko	4 446 662	1 976 905	45525	66963	74947	84	1576	76607	21272	1486

Lov na 100 ha a porovnanie JKS a NKS v poľovníckej sezóne 2019/2020

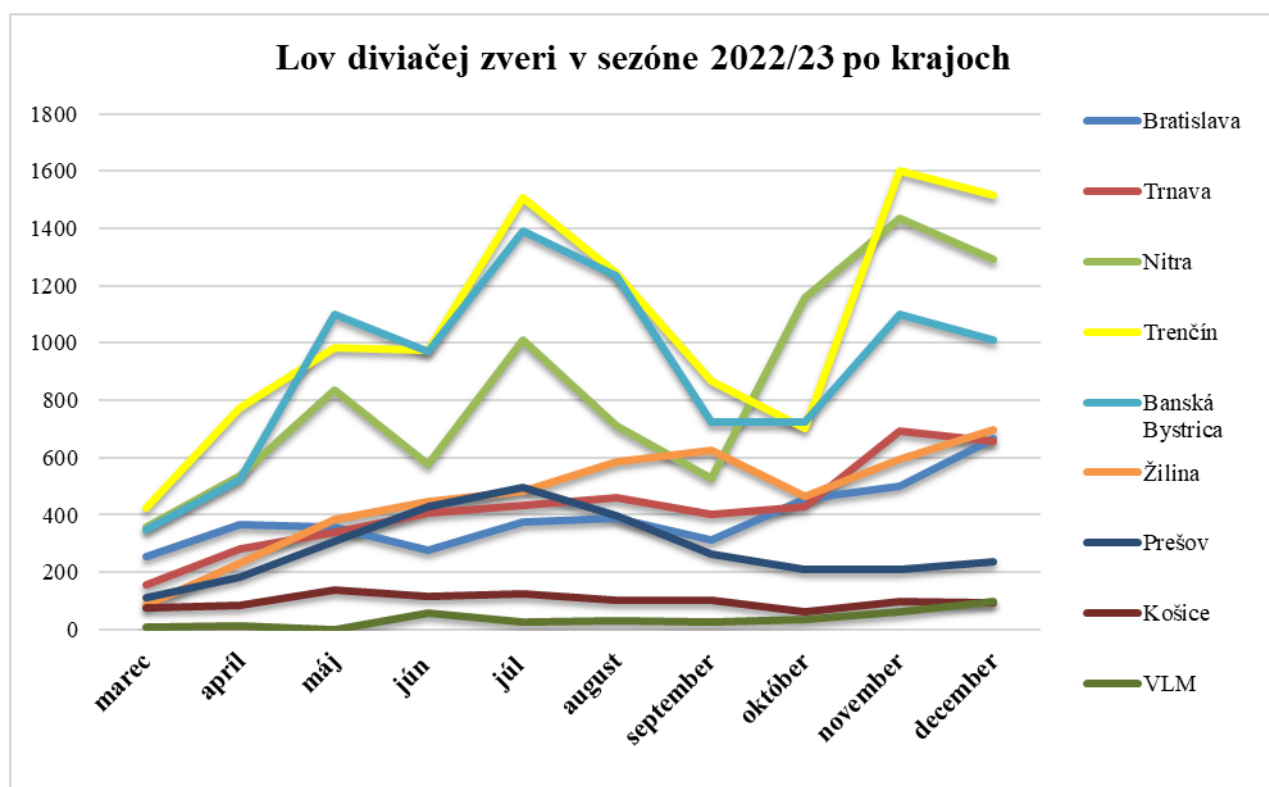
Okres	Lov na 100 ha v ks	NKS na 100 ha v ks	JKS na 100 ha v ks	Prekročenie NKS na 100 ha v ks
Bánovce nad Bebravou	31,08	7,45	12,63	5,18
Banská Bystrica	17,54	5,44	8,08	2,64
Banská Štiavnica	28,91	8,89	20,85	11,96
Bardejov	14,48	5,24	11,50	6,26
Bratislava II	16,14	3,61	7,47	3,86
Bratislava III	41,46	7,22	16,47	9,25
Bratislava IV	40,41	5,85	14,00	8,15
Bratislava V	16,73	1,82	7,62	5,80
Brezno	4,84	3,75	4,92	1,17
Bytča	30,94	5,97	12,14	6,17
Čadca	16,68	3,34	7,42	4,08
Detva	18,36	5,82	16,10	10,27
Dolný Kubín	7,34	3,21	6,68	3,47
Dunajská Streda	5,27	1,07	3,57	2,49
Galanta	3,80	0,00	1,99	1,99
Gelnica	6,30	3,19	7,55	4,35
Hlohovec	6,99	1,54	3,08	1,54
Humenné	11,53	6,31	11,05	4,73
Ilava	44,69	5,54	21,48	15,94
Kežmarok	8,18	2,14	5,56	3,41
Komárno	8,52	0,07	3,86	3,79
Košice I	38,95	7,64	10,68	3,03
Košice II	37,91	6,57	8,36	1,79
Košice-okolie	20,01	7,75	14,38	6,63
Krupina	25,33	8,84	14,73	5,88
Kysucké Nové Mesto	45,01	6,45	15,46	9,02
Levice	24,21	3,51	15,77	12,26
Levoča	20,27	3,06	12,86	9,80
Liptovský Mikuláš	8,73	3,36	5,13	1,76
Lučenec	30,50	10,43	15,76	5,33
Malacky	22,19	7,81	15,39	7,58
Martin	8,70	4,37	9,20	4,83
Medzilaborce	4,78	4,95	9,33	4,37
Michalovce	9,52	0,76	4,55	3,80
Myjava	29,10	7,52	12,22	4,70
Námestovo	3,83	1,94	4,11	2,17
Nitra	6,07	1,51	2,92	1,41
Nové Mesto nad Váhom	35,48	8,96	15,42	6,46
Nové Zámky	10,99	0,44	2,62	2,18
Partizánske	33,60	7,66	13,86	6,20
Pezinok	31,85	3,81	9,76	5,95
Piešťany	14,28	5,60	7,21	1,61
Poltár	22,24	10,23	10,89	0,65

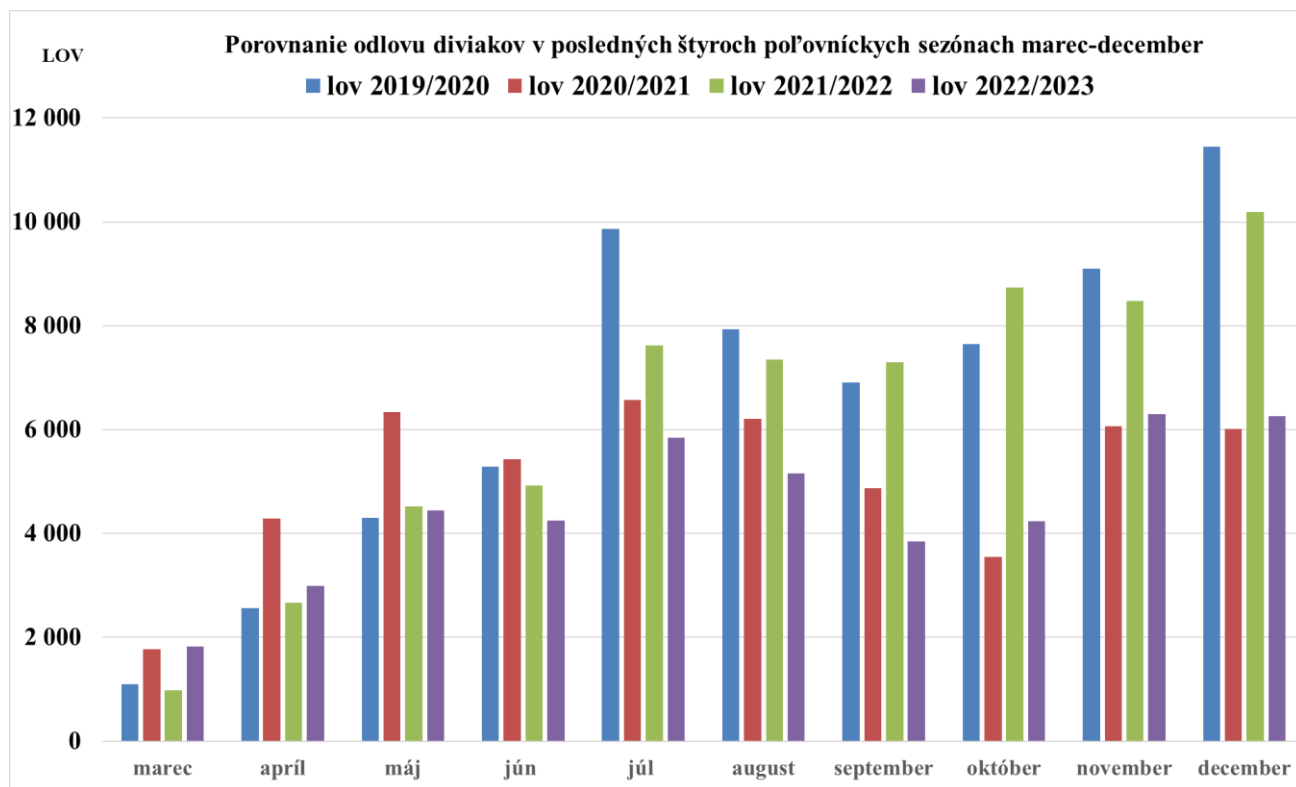
Poprad	6,28	2,31	5,01	2,70
Považská Bystrica	23,25	4,53	11,14	6,61
Prešov	25,12	7,17	12,27	5,10
Prievidza	33,00	6,16	17,58	11,41
Púchov	42,51	4,91	18,20	13,29
Revúca	23,61	7,10	14,36	7,26
Rimavská Sobota	23,83	6,34	16,94	10,60
Rožňava	16,20	6,06	10,62	4,55
Ružomberok	4,72	3,25	5,19	1,94
Sabinov	15,83	4,98	11,27	6,29
Senec	2,88	0,10	0,68	0,58
Senica	16,44	5,27	12,43	7,16
Skalica	11,36	5,20	8,43	3,23
Snina	6,08	5,32	9,62	4,29
Sobrance	13,43	5,33	9,31	3,97
Spišská Nová Ves	8,47	3,48	8,53	5,05
Stará Ľubovňa	8,87	2,18	9,02	6,84
Stropkov	9,58	5,22	7,97	2,74
Svidník	11,41	5,43	8,46	3,03
Šaľa	1,54	0,00	0,00	0,00
Topoľčany	17,13	6,37	8,96	2,59
Trebišov	16,39	2,50	8,21	5,71
Trenčín	41,11	7,45	17,59	10,14
Trnava	11,07	3,51	4,71	1,20
Turčianske Teplice	12,71	4,29	11,80	7,51
Tvrdošín	4,57	2,21	5,25	3,05
Veľký Krtíš	38,92	8,92	16,97	8,05
Vranov nad Topľou	16,79	5,84	10,38	4,54
Zlaté Moravce	20,54	7,02	12,37	5,34
Zvolen	35,95	8,23	22,70	14,48
Žarnovica	28,98	8,96	16,42	7,46
Žiar nad Hronom	31,92	7,77	21,09	13,32
Žilina	22,36	4,42	9,57	5,15
spolu Slovensko	17,23	4,78	10,24	5,45

Informácia o love diviačej zveri za poľovnícku sezónu 2022/23 od 1.3. k 31.12.2022

Plnenie plánu dva mesiace pred koncom sezóny predstavoval 92 %.

OOP	Dospelá diviačica		Dospelý diviak		Lanštiak			Diviača		spolu		úhyn	lov v danom mesiaci
	plán lovu	lov	plán lovu	lov	plán lovu	samec-lov	samica-lov	plán lovu	lov	plán	lov		
Bratislava	212	234	178	244	785	926	717	1566	1833	2741	3954	53	665
Trnava	254	256	226	329	856	1168	693	1945	1808	3281	4254	9	656
Nitra	335	635	286	635	1184	2419	1746	2489	3005	4294	8440	57	1293
Trenčín	572	587	437	342	2989	2386	2081	6159	5189	10157	10585	102	1517
Banská Bystrica	1118	706	865	795	3618	2407	1787	7080	3423	12690	9118	241	1009
Žilina	423	285	411	248	2028	1250	734	3337	2084	6199	4601	63	698
Prešov	477	155	408	204	1633	942	654	3723	888	6241	2843	445	238
Košice	244	38	233	96	835	373	253	1269	239	2581	999	23	92
VLM	43	63	22	25	95	57	53	296	150	456	348	8	96
Sumár	3678	2959	3066	2918	14023	11928	8718	27864	18619	48640	45142	1001	6264

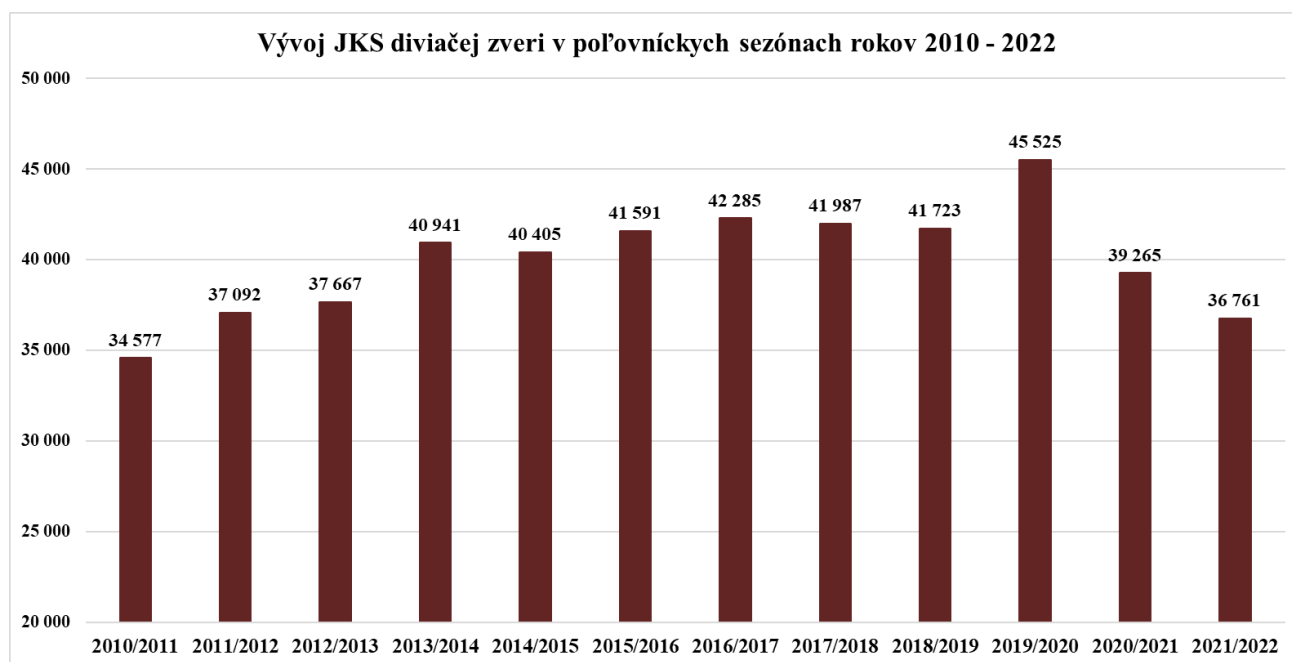
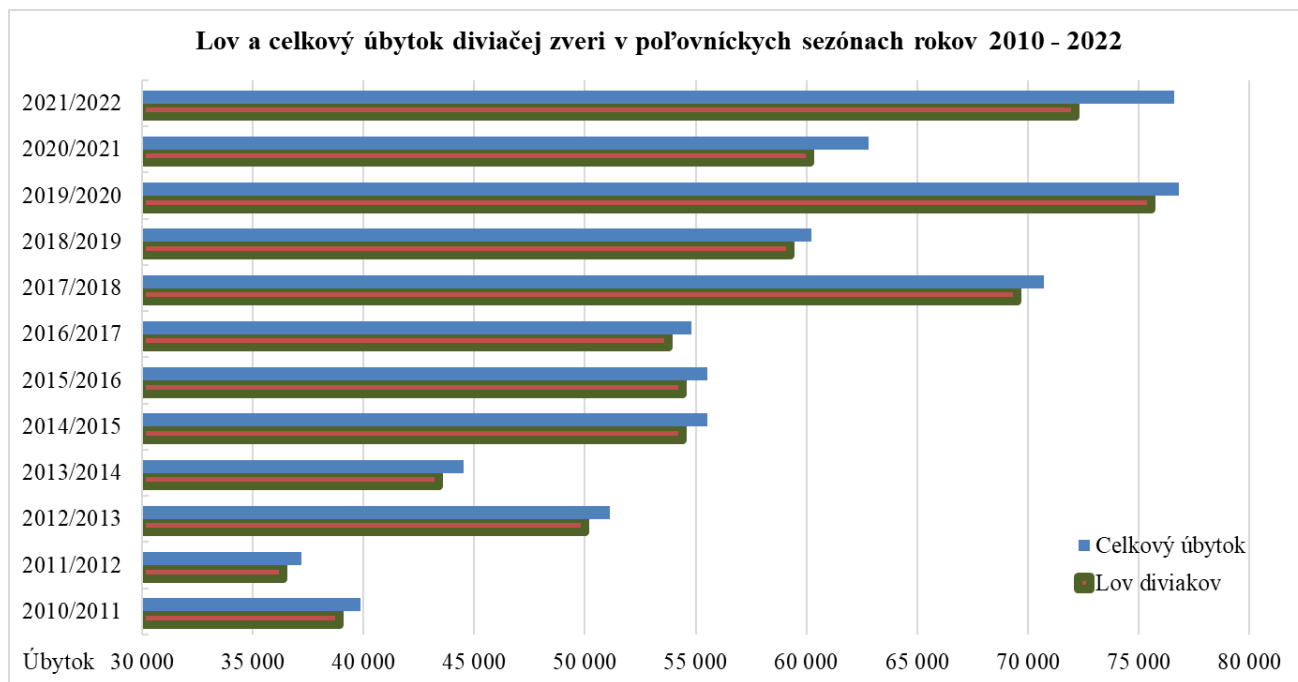

Zdroj: Slovenská poľovnícka komora

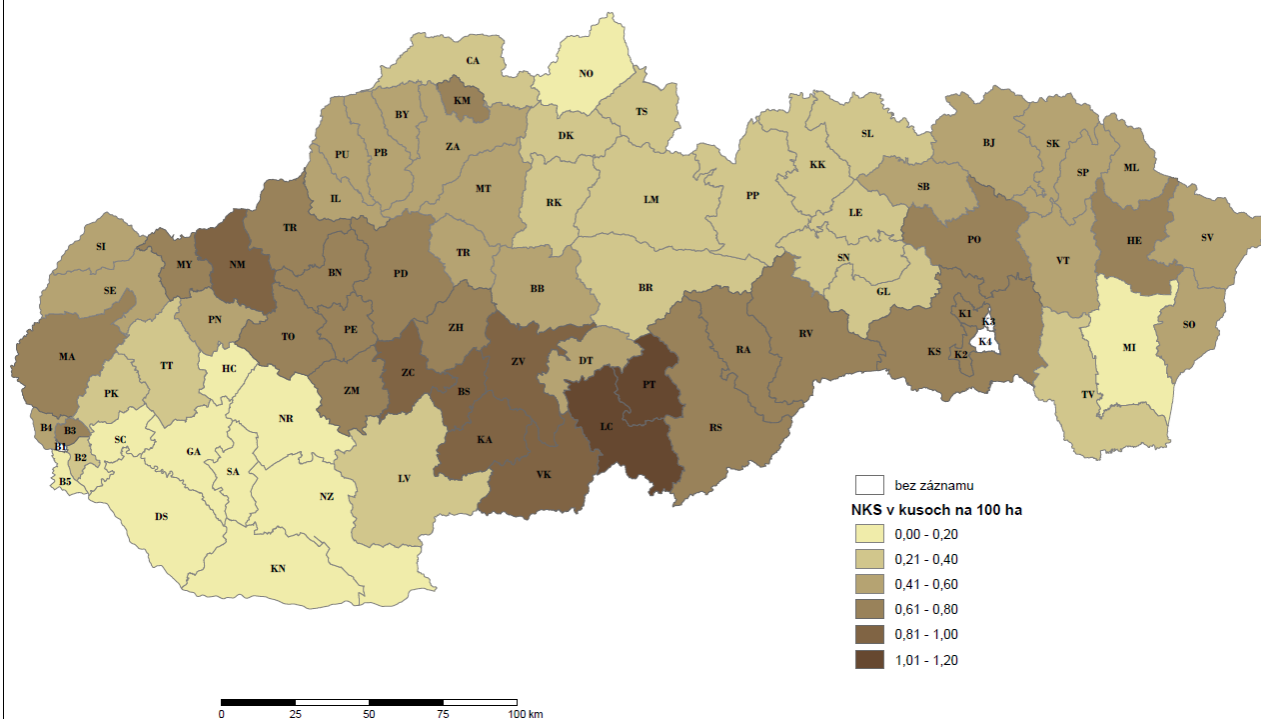
Jarné kmeňové stavy diviačej zveri, lov a úhyn v poľovníckych sezónach od r. 2006 - 2022

Rok	JKS	Lov	Úhyn
2006/2007	27 175	17 820	528
2007/2008	27 124	25 135	466
2008/2009	29 290	28 992	579
2009/2010	31 652	30 626	624
2010/2011	34 577	38 903	945
2011/2012	37 092	36 390	812
2012/2013	37 667	49 997	1 134
2013/2014	40 941	43 392	1 118
2014/2015	40 405	54 406	1 120
2015/2016	41 591	54 401	1 134
2016/2017	42 285	53 788	1 034
2017/2018	41 987	69 509	1 219
2018/2019	41 723	59 253	976
2019/2020	45 525	75 223	1 253
2020/2021	39 265	59 656	2 650
2021/2022	36 761	72 116	4 505

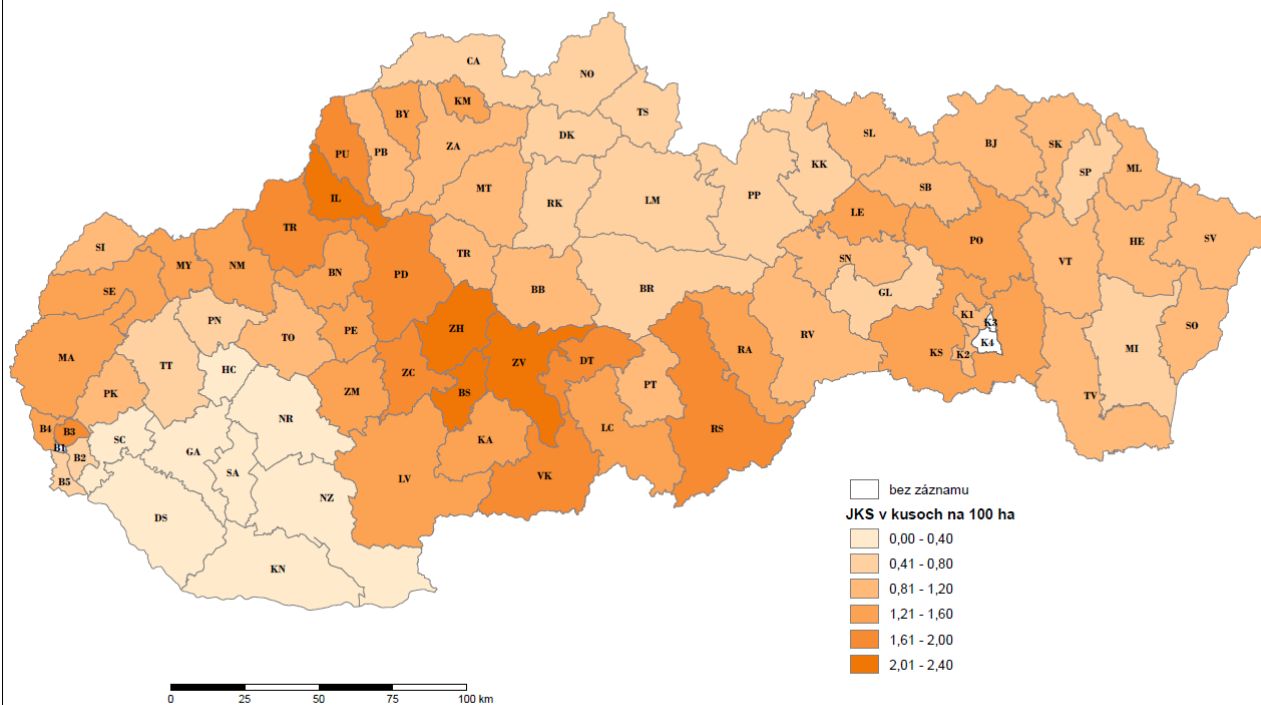
Zdroj: Poľovnícka štatistická ročenka NLC, Slovenská poľovnícka komora

Normovaný kmeňový stav diviačej zveri za jednotlivé okresy v sezóne 2019/2020

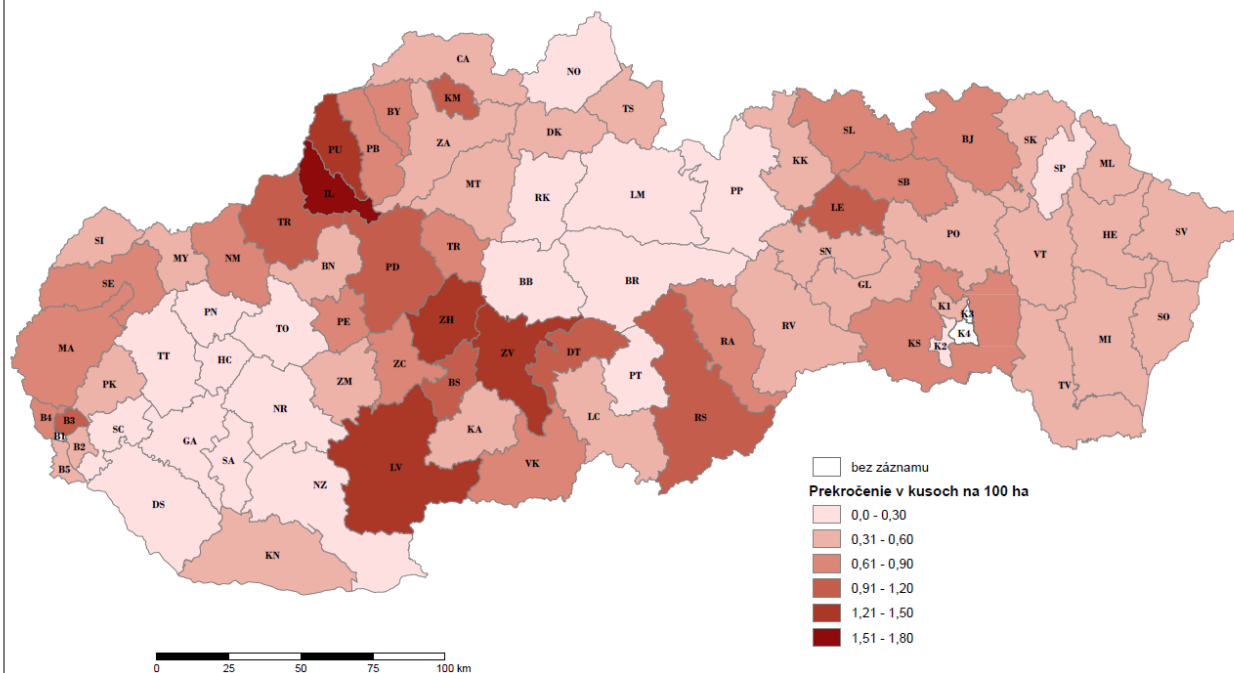
©NLC 2020, Ústav lesných zdrojov a informatiky - Zvolen

Jarný kmeňový stav diviačej zveri za jednotlivé okresy v sezóne 2019/2020

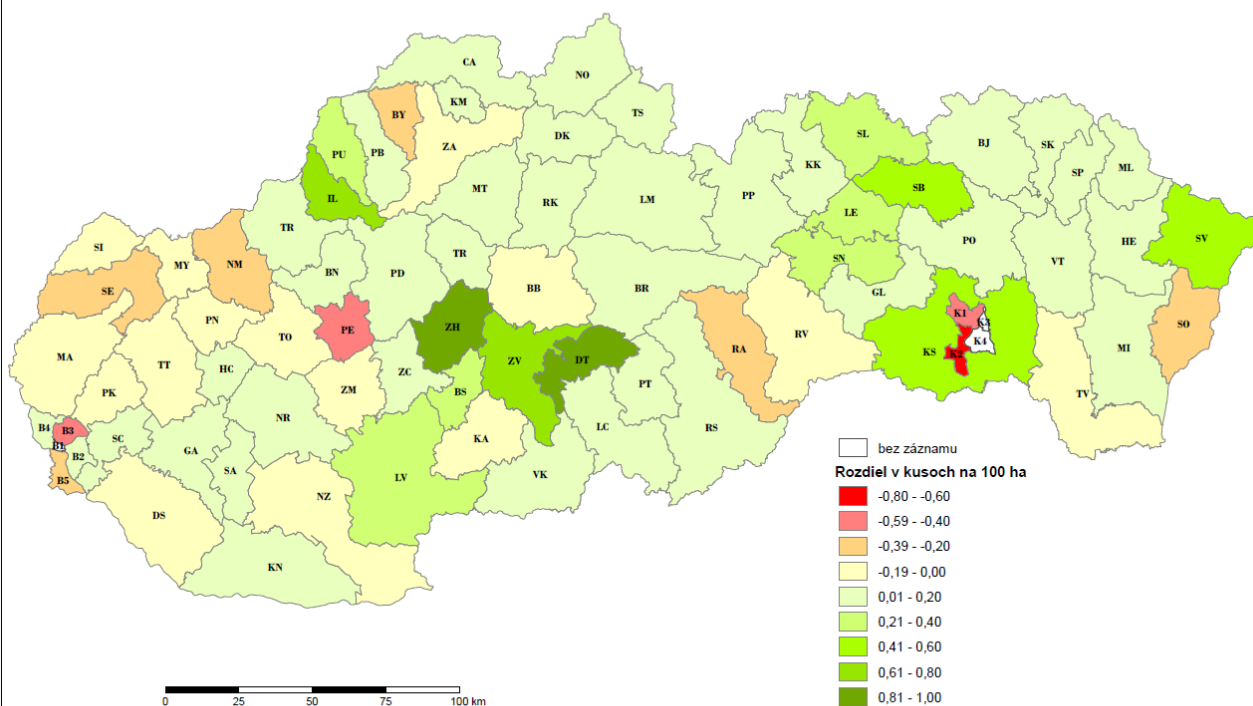
©NLC 2020, Ústav lesných zdrojov a informatiky - Zvolen

**Rozdiel medzi jarým kmeňovým stavom a normovaným kmeňovým stavom
diviačej zveri za jednotlivé okresy v sezóne 2019/2020**

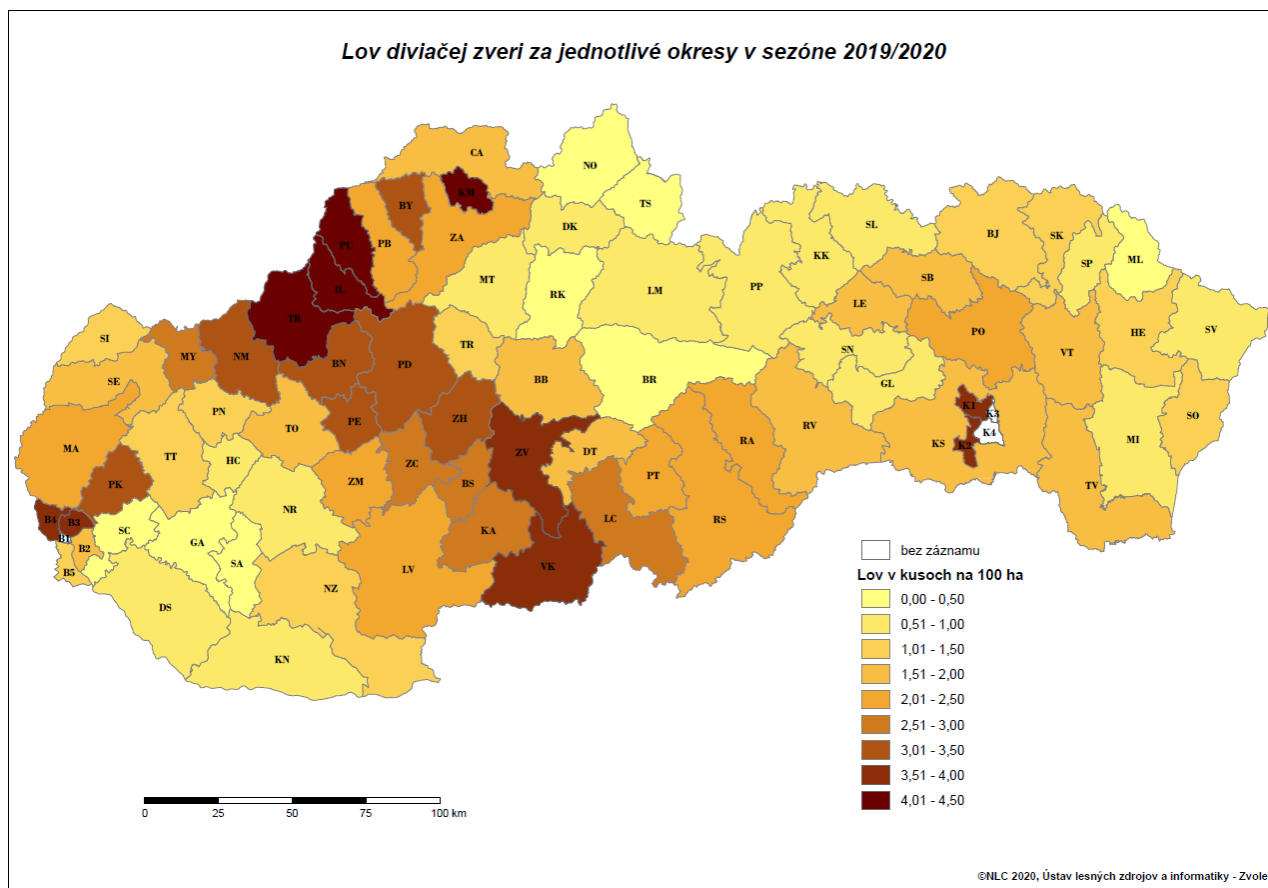

©NLC 2020, Ústav lesných zdrojov a informatiky - Zvolen

**Rozdiel v jarých kmeňových stavoch diviačej zveri
za jednotlivé okresy v sezónach 2019/2020 a 2018/2019**

©NLC 2020, Ústav lesných zdrojov a informatiky - Zvolen

4. Vymedzenie infikovaných oblastí, vysokorizikových oblastí a nárazníkových oblastí

Infikovaná oblasť AMO u diviakov je uvedená vo Vykonávacom rozhodnutí komisie 2014/709/EU týkajúce sa kontrolných opatrení v súvislosti s africkým morom ošípaných v určitých členských krajinách v aktuálnom znení Prílohách II. a III. v aktuálnom znení. **(vložiť odkaz na www stránku)**

Vysokoriziková oblasť AMO u diviakov je uvedená vo Vykonávacom rozhodnutí komisie 2014/709/EU týkajúce sa kontrolných opatrení v súvislosti s africkým morom ošípaných v určitých členských krajinách v aktuálnom znení Prílohy I. v aktuálnom znení. **(vložiť odkaz na www stránku)**

Nárazníková zóna juh (oblasť s aktívnym monitoringom AMO):

- časť okresu Levice – južne od cesty č. 51 od hranice s okresom Krupina (Žemberovce- Levice- Kalná nad Hronom a ďalej južne od cesty č. 76 (Kalná nad Hronom – Želiezovce- Čata)
- časť okresu Nové Zámky- v sídle obvodného úradu Štúrovo smerom k maďarskej hranici
- celý okres Komárno
- celý okres Dunajská Streda

Nárazníková zóna sever (oblasť s aktívnym monitoringom AMO):

- celý okres Kežmarok a časť okresu Poprad – severne od diaľnice D1(E50)
- časť okresu Levoča (PR Levoča II)
- časť okresu Stará Ľubovňa

Aktuálny zoznam poľovných revírov najdete na <https://www.svps.sk/> (AMO SR aktuálne informácie – rozdelenie poľovných revírov)

Oblasť s aktívnym monitoringom AMO, nárazníkovú zónu, resp. infikovanú oblasť pri výskyte AMO vymedzí odborná skupina zložená z veterinárnych lekárov, zástupcov poľovníkov bezodkladne pri potvrdení prípadu AMO u diviakov na základe:

1. výsledkov epizootologického šetrenia a geografickej distribúcie choroby,
2. denzity diviačej zveri v oblasti,
3. existencie prírodných alebo umelých prekážok pre migráciu diviakov.

Zmenu oblasti s aktívnym monitoringom AMO prípadne novú infikovanú oblasť ŠVPS SR okamžite hlási EK a členským štátom EÚ.

Oblasť s pasívnym monitoringom AMO, tvoria okresy alebo ich časti na území SR, ktoré nepatria do oblasti s aktívnym monitoringom AMO (do nárazníkovej zóny, vysokorizikovej a infikovanej zóny - príloha č. 1).

5. Opatrenia prijaté na zabránenie šírenia choroby

A/ PRE VŠETKÝCH UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV

Opatrenia zahŕňajú:

1. Dozor nad uhynutými diviakmi
2. Intenzívny lov diviakov
3. Dozor nad populáciou diviakov

1. RVPS po prerokovaní s príslušnými orgánmi štátnej správy na úseku poľovníctva nariadia podľa § 8 ods. 3 písm. e) a § 17 ods. 3 zákona č. 39/2007 Z. z. o veterinárnej starostlivosti opatrenia na zabezpečenie kontroly a zabránenie šírenia afrického moru ošípaných v populácii diviačej zveri, ktoré zašlú všetkým užívateľom poľovných revírov. Užívatelia poľovných revírov vykonajú:

- a) celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená poľovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov). Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíry, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.
- b) aktívne vyhľadávanie tiel uhynutej diviačej zveri alebo ich častí (ďalej len „diviakov“) v poľovnom revíri. Za uhynutého diviaka sa pokladá aj diviak usmrtený inak ako lovom (napr. usmrtený dopravným prostriedkom, inou zverou a pod.) **S kadáverom môže**

manipulovať len osoba vyškolená o chorobe a najvhodnejších postupoch biologickej bezpečnosti. Návšteva za účelom vyhľadávania tiel uhynutej diviačej zveri sa uvedie v knihe návštev poľovného revíru.

- c) sanáciu uhynutej diviačej zveri v zmysle ods. 2, písm. a), b), čl. 2 Nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1069/2009, ktorým sa ustanovujú zdravotné predpisy týkajúce sa vedľajších živočíšnych produktov a odvodených produktov určených na ľudskú spotrebu a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1774/2002 alebo podľa nariadenia príslušnej RVPS.
- d) evidenciu o každom ulovenom a uhynutom diviakovi a o naložení s divinou.
- e) pri vydávaní povolenia na lov diviačej zveri budú lovcovi poskytnuté informačné letáky týkajúce sa nariadení AMO, kľúčovej úlohy poľovníkov a biologických zásad manipulácie s diviakmi.
- f) opatrenia zabráňujúce šíreniu AMO pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s vedľajšími živočíšnymi produktmi z ulovenej zveri. Osoby manipulujúce s uhynutými / ulovenými diviakmi nesmú vstúpiť do chovu ošípaných a prísť do kontaktu s domácimi ošípanými minimálne 48 hodín od manipulácie.
- g) opatrenia že uhynuté a ulovené diviaky, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov nesmú prísť do styku s domácimi ošípanými.
- h) odber a predkladanie vzoriek na vyšetrovanie ulovenej a **všetkej** nájdennej uhynutej diviačej zveri podľa nariadenia platného pre danú oblasť (ak sa vzorky odoberajú v poľovnom revíri). Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO.
 - a) i) odber vzoriek tak, že vzorka bude obsahovať minimálne jeden z orgánov alebo jeho časť - mandle/slezina/oblička. Vzorka z ulovených diviakov obsahuje aj krvnú zrazeninu (**krvná zrazenina u diviakov zo srdca alebo veľkých dutých ciev, min.4x4cm**). Okrem toho je možné odobrať dve vzorky z iných lymfatických tkanív, ako sú retrofaryngeálne/príušné/mandibulárne alebo mezenterálne lymfatické uzliny a vzorka ilea. **Ak sa nejedná o zviera podozrivé z nákazy AMO a ide o vyšetrenie v rámci monitoringu AMO u diviačej zveri, stačí, ak vo vzorke je aspoň jedno tkanivo z uvedených orgánov, resp. jeho časť o veľkosti vlašského orecha, najvhodnejšie je tkanivo sleziny, min 5g, 5x2 cm.** V pokročilom štádiu rozkladu uhynutého tela diviaka je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kosť resp. hrudnú kosť, kosti musia pochádzať z diviakov uhynutých maximálne v predchádzajúcich šiestich mesiacoch a na kostiach musia byť ešte prítomné zvyšky mäkkých tkanív.
- j) doručenie vzorky z uhynutého/uloveného diviaka na príslušnú RVPS do 24 hodín od nálezu uhynutého tela/zastreleného diviaka, najneskôr v nasledujúci pracovný deň po dni pracovného voľna.
- k) ohlásenie príslušnej RVPS, že z uhynutého diviaka nie je možné odobrať vzorku na vyšetrenie, hlásenie možno vykonať aj telefonicky.

l) priloženie ku každej vzorke je potrebné priložiť nasledovné údaje: číslo plomby, dátum nájdenia uhynutého diviaka resp. usmrtenia, správanie sa pred usmrtením ak išlo o usmrtenie diviaka so zmeneným správaním, súradnice GIS nájdeného uhynutého diviaka, vek, pohlavie, názov revíru, názov katastra, meno nálezcu / strelca, meno osoby ktorá vzorku odobrala podľa predtlaču na žiadanke na vyšetrenie diviačej zveri.

m) opatrenia na zníženie denzity diviačej zveri a dosiahnutie normovaných kmeňových stavov:

- celoročný zákaz prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach. **Zákaz prikrmovania, ale aj vnaďenia, sa vzťahuje aj na používanie bývalých potravín (napríklad chlieb, pečivo, keksy, bagety, tropické ovocie)** a zmyslovo zmeneného krmiva.

- celoročný lov diviačej zveri na vnaďiskách, ak lov nebol dočasne zakázaný. V poľovnom revíri môže byť zriadené najviac jedno vnaďisko na 300 aj začatých ha poľovnej plochy. Na vnaďisku **môže byť vyložené najviac 30 kg jadrového krmiva** počas 1 mesiaca a to len za účelom lovu. Vnaďiť **je možné len zdravotne nezávadným a atraktívnym krmivom pre diviačiu zver.** Na území, na ktorom platí tretí stupeň ochrany podľa zákona o ochrane prírody a krajiny č. 543/2002 Z. z. v znení neskorších predpisov § 14 ods. 2 písm. i), môže užívateľ poľovného revíru vnaďiť zver len po vydaní súhlasu miestne príslušného Okresného úradu, odbor životného prostredia na základe odporúčania orgánov Štátnej ochrany prírody SR a Regionálnej veterinárnej a potravinovej správy. **Vykládanie jadrového krmiva na vnaďisku sa vyznačí v knihe návštev poľovného revíru.**

- poskytuje sa finančná podpora lovu dospelých diviačíc a lanštiáčok po predložení pohlavných orgánov, okrem lovu diviačíc a lanštiáčok chovaných vo zverniciach podľa usmernenia ŠVPS SR.

- lov zveri zakázaným spôsobom alebo nesprávnym spôsobom podľa osobitného predpisu, v zmysle nariadenia hlavného veterinárneho lekára v platnom znení.

- lov diviačej zveri odchytom za účelom bezodkladného usmrtenia. Tento spôsob sa prednostne uplatňuje na nepoľovných plochách, kde nie je možné použiť strelnú zbraň.

n) zákaz premiestňovania živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu RVPS xx .

o) predkladať mesačne, príslušnému okresnému úradu odboru pozemkovému a lesnému, hlásenia o love a úhyne diviačej zveri podľa ich usmernenia. Hlásenie môže byť nahradené vedením evidencie v programe POĽOVSTAT

Podrobnosti o biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch sa upravujú a uvádzajú v zmysle Strategického prístupu manažmentu boja **proti AMO v EÚ SANTE/7113/2015 – Rev 12.**

B/ PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV VO VYSOKORIZIKOVEJ OBLASTI (ďalej len časť I) A V NÁRAZNÍKOVÝCH OBLASTIACH AMO .

Okrem opatrení platných pre celé územie SR A/ sa užívatelia poľovných revírov vykonajú:

1. celoročný intenzívny lov diviačej zveri vyškolenými poľovníkmi bez ohľadu na vek a pohlavie (táto podmienka musí byť zohľadnená poľovným hospodárom pri vydávaní povolenia na lov) vykonávaný prednostne individuálnym spôsobom postriežkou alebo posliedkou. Lov na spoločnej poľovačke musí byť vykonávaný spôsobom ktorý minimalizuje riziko migrácie diviačej zveri (menšie pohony, menší počet strelcov, použitie krátkonohých plemien psov a ľahko ovládateľných psov v obmedzenom počte, nevytváranie prílišného poľovníckeho tlaku často sa opakujúcimi poľovačkami v jednej lokalite) . Lov diviačej zveri je vykonávaný za účelom monitoringu AMO a znižovania denzity diviačej zveri v poľovnom revíri. Toto opatrenie sa vzťahuje aj na poľovné revíri, v ktorých sa chov a lov diviačej zveri neplánuje.
2. sanáciu uhynutej diviačej zveri a vedľajších živočíšnych produktov (VŽP) z ulovenej zveri. Telá alebo časti z uhynutých diviakov, vedľajšie živočíšne produkty z ulovených diviakov musia byť neškodne odstránené spracovateľskom podniku na VŽP alebo priamo na mieste zakopaním podľa usmernenia RVPS. Miesto nálezu uhynutého diviaka a použité nástroje, dopravné prostriedky musia byť bezprostredne po ukončení činnosti vydezinfikované dezinfekčným prostriedkom vhodným na deaktiváciu vírusu AMO.
3. vyhradenie aspoň jedného miesta na opracovanie tiel ulovených diviakov ktoré nahlásia za účelom registrácie príslušnej RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber odpadu. Tiež by malo byť vybavené chladiacim zariadením (ak to poveternostné podmienky vyžadujú) na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do príslušnej oblasti.
4. dodržiavať pri manipulácii s uhynutými a ulovenými diviakmi, s VŽP z ulovenej zveri, opatrenia zabráňujúce šíreniu AMO. Osoby zúčastňujúce sa lovu a manipulácie s ulovenými alebo uhynutými diviakmi musia byť na túto činnosť vyškolené RVPS a nesmú prísť do kontaktu s ošípanými v chove minimálne 48 hodín od manipulácie.
5. každé umiestnenie VŽP kategórie I na schválenom a súradnicami GPS označenom mieste nahlásiť príslušnej RVPS. VŽP kategórie I uskladňovať do doby prepravy do spracovateľského zariadenia v kontajneroch zabráňujúcich prístupu cudzích osôb a zvierat. Toto miesto musí byť dostupné pre motorové vozidlá na prepravu do spracovateľského zariadenia.
6. vyčistiť a dezinfikovať kontajner po odvoze VŽP kategórie I registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO. O vykonaní čistenia a dezinfekcie viesť evidenciu
7. po skončení manipulácie s diviakmi musia byť použité pracovné a manipulačné prostriedky, jednorazový odev a jednorazové rukavice a iné, zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Iný ako jednorazový odev je nutné vyprať, obuv a nástroje vyčistiť a vydezinfikovať registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.

8. ulovený diviak sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia tiel uhynutých diviakov alebo vyvrhovania ulovených diviakov sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín
9. opatrenia na odber a predkladanie vzoriek na vyšetrovanie **všetkej ulovenej a nájdenej uhynutej diviačej** zveri. Odber vzoriek musia vykonávať osoby vyškolené na prehliadku zveri po ulovení na mieste, alebo osoby vyškolené príslušnou RVPS na odber vzoriek na AMO/KMO
10. opatrenia na zabránenie uvádzania mäsa z ulovených diviakov na trh a premiestňovania mimo poľovný revír (PR) pred obdržaním negatívneho laboratórneho výsledku na AMO. Mäso diviakov pochádzajúce z časti I nesmie opustiť územie Slovenska, zatiaľ čo mäso pochádzajúce z nárazníkových zón (nárazníková zóna je stále považovaná ako slobodná zóna) sa môže uviesť na trh bez akýchkoľvek obmedzení (po získaní negatívneho výsledku laboratórnych vyšetrení na AMO). Štátna veterinárna a potravinová správa SR tento systém opisuje v osobitnom usmernení.
11. neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane inej ako diviačej zveri) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia na AMO u všetkej diviačej zveri prítomnej v chladiacom zariadení. Všetka zverina pochádzajúca z časti I skladovaná spolu s diviačou zverou nesmie opustiť územie SR. Neškodné odstránenie sa vykoná v kafilerickom zariadení.
12. odchyt voľne žijúcich diviakov len za účelom za účelom bezodkladného usmrtenia.

V poľovnom revíri je zakázané:

1. vyvrhovať ulovené diviaky a prepravovať na miesto sústredenia nezabalené v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko úniku telových tekutín.
2. uvádzať na trh SR ulovenú diviačiu zver pred získaním negatívneho laboratórneho vyšetrenia na AMO.
3. celoročné prikrmovanie raticovej zveri jadrovým krmivom okrem zveri chovanej vo zverniciach. Zákaz používania bývalých potravín (napríklad chlieb, pečivo, keksy, bagety, tropické ovocie) sa vzťahuje na prikrmovanie aj vnadenie.
4. premiestňovanie živých diviakov mimo poľovný revír bez súhlasu RVPS.
5. odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom premiestňovania, zazverovania vrátane uznaných zverníc, okrem odchytu za účelom bezodkladného usmrtenia.
6. chov diviačej zveri vo zverniciach vrátane chovu diviačej zveri na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje).
7. vykonávať výcvik a skúšky poľovných psov vo zvernici na výcvik a skúšky poľovných psov (pokiaľ sa v PR vyskytuje).
8. premiestňovanie neošetrených trofejí z diviakov účinnou metódou proti vírusu AMO mimo poľovný revír.
9. umiestňovať do obalov s uhynutými alebo ulovenými diviakmi alebo vývrhmi zo zveri iné predmety.

Podrobnosti o biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch sa upravujú a uvádzajú v zmysle Strategického prístupu manažmentu boja **proti AMO v EÚ SANTE/7113/2015 – Rev 12.**

Spôsob vyplácania finančnej úhrady, vedenia evidencie o predložených vzorkách a spôsob refundácie je upravený metodickým usmernením ŠVPS SR pre rok **2021.**

C/ PRE UŽÍVATEĽOV POĽOVNÝCH REVÍROV V INFIKOVANEJ OBLASTI AMO (ďalej len časť II, III.)

Program obsahuje okrem opatrení uvedených v časti A/B:

1. **Lov všetkej zveri v poľovnom revíri a okolitých revíroch je pri prvom výskyte dočasne úplne zakázaný, okrem usmrtenia chorej alebo poranenej zveri.**
2. **Vykonávania všetkých poľovníckych činností, ktoré by mohli viesť k vyrušovaniu diviačej zveri a následnej migrácii je zakázané okrem činností spojených so šetrným spôsobom vyhľadávania uhynutých diviakov a usmrtenia chorej diviačej zveri a lov ostatnej zveri individuálnym spôsobom ak bol takýto lov povolený.**
3. **Lov inej ako diviačej zveri na individuálnej poľovačke spôsobom ktorý nepodporuje migráciu diviačej zveri je možné opäť povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti takto vykonávaného lovu.**
4. **Až do doby zrušenia opatrení v časti II a III je tiež zakázaný lov všetkej raticovej zveri a malej zveri na spoločných poľovačkách, okrem lovu raticovej zveri vo zverniciach a lovu kačice divej na ťahu.**
5. **Lov malej zveri na spoločných poľovačkách je možné opäť povoliť len na základe dostatku informácií o početnosti diviačej zveri, výsledkov vykonaného monitoringu AMO, fáze epidémie, spolupráce užívateľa poľovného revíru a preverenia stupňa biologickej bezpečnosti vykonávania takéhoto lovu a to len v častiach revíru kde užívateľ poľovného revíru preukáže, že sa tam diviacia zver trvale nezdržuje. Pri poľovačke nesmú byť použité plemená psov s tendenciou durenia zveri alebo nízkym stupňom ovládateľnosti.**
6. **Zakazuje sa použitie poľovne upotrebitelných psov na vyhľadávanie a durenie zveri. Pes použitý pri dohľadávaní poranenej zveri musí byť vedený na remeni.**
7. **Zakazuje sa vykonávanie skúšok poľovných psov pri ktorých sa vyžaduje vyhľadávanie a durenie raticovej zveri. Ostatné skúšky poľovných psov možno vykonávať len so súhlasom príslušnej RVPS v lokalitách, kde organizátor preukáže, že sa tam diviacia zver nezdržuje.**
8. **Zakazuje sa odchyt voľne žijúcich diviakov za účelom zazverovania, vrátane zverníc, okrem odchytu za účelom bezodkladného usmrtenia.**

9. Osoby, ktoré chcú vykonávať poľovnícke aktivity v poľovnom revíri (hlavne lov zveri, manipuláciu s ulovenou zverou, vyhľadávanie kadáverov diviačej zveri) musia byť vyškolené o zásadách biologickej bezpečnosti.
10. Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto v poľovnom revíri na prezlečenie poľovníka pred vstupom a pri opustení poľovného revíru s možnosťou vydezinfikovania obuvi a vypratia oblečenia. Ak nie je možné vyhradiť takéto miesto, tak poľovník pred opustením revíru si obuv vydezinfikuje a použitý odev pred odchodom uloží do nepriepustného obalu a doma bezodkladne vyperie.
11. Ak bol individuálny lov diviačej zveri vzhľadom **fázu epidémie** povolený, môže byť vykonávaný len na to vyškolenými osobami.
12. Ulovený diviak (ak bol lov povolený) sa nesmie vyvrhovať v poľovnom revíri. Preprava na miesto sústredenia sa vykonáva v plastových vakoch tak, aby sa minimalizovalo riziko šírenia telových tekutín.
13. Prepravný prostriedok a miesto ulovenia alebo miesto nájdenia uhynutého diviaka musia byť po skončení manipulácie vydezinfikované účinným registrovaným dezinfekčným prípravkom proti vírusu AMO.
14. Podľa vývoja nákazovej situácie môžu byť všetky celé telá (nepitvané) ulovených diviakov určené na spracovanie v kafilerickom zariadení, **kde sa podľa potreby** vykoná aj odber vzoriek na laboratórne vyšetrenie. Prepravované celé telá diviakov **ak majú byť testované** musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a **sprevádzané aj** „Žiadosťou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlásí RVPS v mieste kafilerického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie.
15. Telá alebo pozostatky uhynutých diviakov, vývrhy z ulovených diviakov ak bol lov povolený (vedľajšie živočíšne produkty - ďalej len VŽP) musia byť neškodne odstránené v spracovateľskom podniku (kafilérii). Dočasné uskladnenie VŽP do odvozu do spracovateľského závodu musí byť na bezpečnom mieste, ktoré je vybavené uzatvárateľnými kontajnermi. Toto miesto musí byť dostupné vozidlám na prepravu do spracovateľského zariadenia a musí byť registrované príslušnou RVPS s uvedením GPS súradníc. Na tomto mieste musí byť dostatočné množstvo účinných dezinfekčných prostriedkov na vykonanie dezinfekcie miesta a kontajnera po odvoze VŽP. Vo výnimočných prípadoch môžu byť VŽP neškodne odstránené zakopaním na mieste podľa usmernenia príslušnej RVPS.
16. Užívateľ poľovného revíru vyhradí aspoň jedno miesto na opracovanie tiel ulovených diviakov (ak bol lov povolený). Miesto musí byť registrované príslušnou RVPS. Miesto na opracovanie tiel musí byť chránené pred neoprávneným prístupom ľudí a zvierat, vybavené vodou, možnosťou zachytávania telových tekutín, dostatočným množstvom účinných dezinfekčných prostriedkov a zariadení (kontajnerov) na zber odpadu. Tiež musí byť vybavené chladiacim zariadením na uskladnenie tiel diviakov do získania výsledku laboratórneho vyšetrenia. V prípade, že sa v poľovnom revíri nenachádza miesto na opracovanie tiel, alebo chladiace zariadenie na skladovanie tiel, potom sa môže použiť

miesto na opracovanie a skladovanie tiel v najbližšom poľovnom revíri zaradeného do častí II alebo III.

17. Zakazuje sa skladovanie ulovenej diviačej zveri a ostatnej ulovenej zveri **uvádzanej na trh v spoločnom zariadení (diviaky a ostatná spoločne skladovaná zver je určená len na súkromnú domácu spotrebu).**
18. Nariaďuje sa **neškodné odstránenie všetkých tiel ulovených diviakov, a ostatnej zveri uloženej spoločne v chladiacom boxe, ak čo i len 1 kus bude pozitívne testovaný na AMO. Žiadny kus zveri (vrátane ostatnej) nesmie opustiť chladiaci box pred získaním negatívneho výsledku vyšetrenia všetkej diviačej zveri na AMO prítomnej v chladiacom boxe.** Neškodné odstránenie sa vykoná v kaštilovom zariadení.
19. Po skončení manipulácie s diviakmi musí byť použitý jednorazový odev a jednorazové rukavice zneškodnené ako odpad v schválenom zariadení. Ostatný odev musí byť vypratý, obuv a nástroje vyčistené a vydezinfikované registrovanými a účinnými prostriedkami proti vírusu AMO.
20. Ulovené diviaky ani po obdržaní negatívneho laboratórneho výsledku na AMO nemožno uvádzať na trh a premiestňovať mimo častí II alebo III, **s výnimkou tých, ktoré boli vyrobené a spracované v súlade s článkom 4 ods. 1 smernice 2002/99/ES a podrobené tepelnému ošetreniu, ako sa stanovuje v písmene a) alebo d) prílohy III uvedenej smernice.**
21. Civilné osoby, ktoré nájdú uhynutého diviaka (aj zrazeného motorovým vozidlom) sa ho v žiadnom prípade nesmú dotýkať ani s ním manipulovať. Je potrebné dodržiavať bezpečnú vzdialenosť cca. 2 m od tela diviaka. **Ak nálezca nie je členom alebo zamestnancom užívateľa poľovného revíru, je povinný nájdenie mŕtveho diviaka oznámiť užívateľovi poľovného revíru alebo zástupcom polície alebo bude kontaktovať príslušný okresný úrad alebo príslušnú regionálnu veterinárnu a potravinovú správu.**
22. Pri spracovaní dermoplastických preparátov a trofejí z **negatívne testovanej** diviačej zveri musia byť použité osvedčené postupy ktoré bezpečne devitalizujú vírus AMO (platí aj u poľovníkov ktorí spracúvajú vlastné trofeje).

Podrobnosti o biologickej bezpečnosti v poľovných revíroch sa upravujú a uvádzajú Metodickým pokyne ŠVPS SR v rozsahu uvedenom a schválenom v eradikačnom pláne AMO pre SR na EÚ úrovni.

Činnosti RVPS po oznámení o nájdení uhynutého diviaka v oblasti Časť II. a III.

1. úradní veterinárni lekári vycestujú na miesto nálezu vybavení primeranými osobnými ochrannými prostriedkami (jednorazová kombinéza, rukavice, dezinfikovateľná obuv, respirátory), dezinfekčnými prostriedkami a ručným dezinfekčným postrekovačom, prepravnými voze nepriepustnými vakmi alebo plastovými vrecami na umiestnenie kadáveru (ďalej len „vak“);
2. v mieste zistenia sa nevykonáva pitva a odber vzoriek;

3. ak je miesto nálezu prístupné pre kafilerické vozidlo je možné kadáver naložiť priamo na mieste, ak je miesto neprístupné, kadáver sa uloží do vaku a premiestni do zberného kontajnera za pomoci dostupných terénnych vozidiel;
4. vykoná sa dezinfekcia povrchu nádob a terénnych vozidiel použitých na prepravu (napr. použitím 1% Virkon S, 1% Biocid 30, atď.);
5. prepravované celé telá diviakov musia byť označené značkou na označovanie ulovenej raticovej zveri a sprevádzané „Žiadankou na laboratórne vyšetrenie diviačej zveri“ vyplnenou príslušnou RVPS v mieste pôvodu zveri. RVPS, z územia ktorej pochádzajú celé telá diviakov, v časovom predstihu ohlásí RVPS v mieste kafilerického spracovania predpokladaný príchod tiel do kafilérie;
6. vzorky mŕtvych zvierat z infikovanej oblasti sa testujú iba v národnom referenčnom laboratóriu pre AMO na ŠVÚ Zvolen;
7. po odstánutí uhynutého diviaka sa musí miesto nálezu a jeho okolie dezinfikovať (napr. použitím 1% Virkonu S, 1% biocídu 30 atď.) alebo sa musí posypať chlórovaným vápnom (kvôli zvýrazneniu miesta nálezu);
8. odber vzoriek sa vykonáva v kafilérii alebo na mieste vyhradenom v poľovnom revíri a vzorky sú zasielané do ŠVÚ s potvrdenou žiadankou na laboratórne vyšetrenie RVPS z miesta pôvodu diviaka ako aj potvrdením UVL ktorý vzorku odobral.

D/ ORGANIZAČNÉ ZABEZPEČENIE MONITORINGU AMO

1. Regionálne veterinárne a potravinové správy vo všetkých okresoch po dohode *s okresným úradom* a príslušnou Obvodnou poľovníckou komorou zvolajú poradu poľovních hospodárov najmenej 1x ročne, na ktorej:
 - **regionálny veterinárny lekár prerokuje**
 - plnenie a výsledky monitoringu AMO u diviakov;
 - predkladanie vzoriek z uhynutých diviakov
 - nákazovú situáciu vo výskyte AMO v diviačej populácii;
 - opatrenia na zabezpečenie monitoringu AMO v populácii diviačej zveri;
 - harmonogram odberu vzoriek;
 - organizačné zabezpečenie odberu vzoriek a ich zasielanie na laboratórne vyšetrenie;
 - odber vzoriek vyškolenou osobou na prehliadku zveriny po ulovení, zoznamy vyškolených osôb na odber vzoriek
 - spôsob oznamovania výsledkov laboratórnych vyšetrení regionálnou veterinárnou a potravinovou správou užívateľom poľovných revírov;
 - organizáciu osvetovej činnosti v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti *o cestách prenosu AMO*.
 - **pracovník pozemkového a lesného odboru okresného úradu prerokuje**
 - zásady plánovania chovu a lovu diviačej zveri bez ohľadu na vek a pohlavie

- porovnanie NKS a vykázaných JKS v súvislosti s lovom diviačej zveri v predchádzajúcej poľovníckej sezóne
- časový harmonogram dosiahnutia NKS u diviačej zveri
- postup znižovania stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, kde jej chov a lov nie je plánovaný;
- organizáciu lovu všetkých druhov zveri z pohľadu zabránenia šírenia AMO
- zaznamenávanie poľovníckych aktivít v knihe návštev poľovného revíru
- spôsob mesačného hlásenia o love a úhyne diviačej zveri;
- zabezpečenie vydávania povoleniek na individuálny lov a povolené spôsoby vykonávania lovu;
- zákaz celoročného prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom okrem prikrmovania vo zverniciach
- celoročný lov diviačej zveri na vnadiskách a registráciu vnadísk
- postup OÚ odboru pozemkového a lesného pri nedodržaní NKS a nariadených opatrení podľa zákona č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Záznam z porady a prijaté opatrenia RVPS bezodkladne predložia na ŠVPS SR – najneskôr do 30.3. príslušného roka.

2. RVPS budú kontrolovať:

- dodržiavanie nariadených opatrení podľa Metodického pokynu ŠVPS SR na kontrolu opatrení prijatých v súvislosti s AMO v chovoch domácich ošípaných a v poľovných revíroch.
- dodržiavanie zásad biologickej bezpečnosti pri manipulácii s ulovenými diviakmi
- neškodné odstránenie ulovenej virologicky pozitívnej diviačej zveri,
- plnenie stanoveného monitoringu a mesačné vyhodnocovanie predkladania vzoriek z uhynutej a ulovenej diviačej zveri

3. RVPS budú zaznamenávať počty ulovených a uhynutých diviakov a vykonať krížové kontroly počtu odoslaných vzoriek podľa usmernenia ŠVPS SR. Virologicky pozitívne jedince RVPS pravidelne zaznamenáva vo výkaze nákaz a veterinárnej prevencie a mesačne zasiela na ŠVPS SR.

4. Virologické a sérologické vyšetrenie bude vykonávať len VÚ Zvolen.

6. Rozsah vykonávaného monitoringu a spôsob vykonania epizootologického vyšetrenia u diviačej zveri

Spôsob vykonania epizootologického šetrenia:

1. prostredníctvom dôsledného vyplňania žiadaniek o laboratórne vyšetrenie - kontrola prostredníctvom RVPS,
2. vedenie údajov v elektronickej forme referenčným laboratóriom VÚ Zvolen.

Celoročný monitoring u diviačej zveri na celom území SR sa vykonáva nasledovne:

1. v nárazníkovej oblasti AMO, (v oblasti s aktívnym monitoringom AMO) vo vysokorizikovej oblasti (Časť I) , infikovanej oblasti (Časť II) vyšetřovať všetky ulovené a uhynuté diviaky virologicky (PCR) a serologicky
2. v oblasti s pasívnym monitoringom AMO vyšetřovať všetky uhynuté a ulovené choré (so zmenami správania) diviaky virologicky (PCR)
3. odber vzoriek bude vykonávaný vyškolenou osobou na prehliadku zveri po ulovení alebo vyškolenými osobami na odber vzoriek príslušnou RVPS.

7. Program dohl'adu a preventívnych opatrení prijatých vo farmových chovoch diviačej zveri

Na území nezaradenom do infikovanej, vysokorizikovej oblasti a nárazníkovej oblasti program zahŕňa:

Denné vykonávanie kontroly zdravotného stavu diviakov chovaných vo farmovom chove. Kontrolu vykoná chovateľ. Ak spozoruje zmenu v správaní sa zvierat alebo príznaky, ktoré naznačujú infekciu, musí tieto zmeny bezodkladne ohlásiť úradnému veterinárnemu lekárovi.

1. Bezodkladné hlásenie všetkých uhynutých diviakov ktoré boli chované vo farmovom chove poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi, ktorý vykoná odober vzoriek na laboratórne vyšetřenie AMO z diviakov a zabezpečí spracovanie uhynutých tiel v kafilerickom zariadení.
2. Bezodkladné hlásenie všetkých chorých diviakov ktoré sú chované vo farmovom chove s príznakmi AMO poverenému úradnému veterinárnemu lekárovi a príslušnej Regionálnej veterinárnej a potravinovej správe .
3. Dodržiavanie zásad biologickej ochrany chovu pri prevádzke chovu.
4. Držanie diviakov chovaných vo farmovom chove v ohradených priestoroch zabráňujúcich priamemu kontaktu s voľne žijúcou diviačou zverou (ak sa chov nachádza v prostredí navštevovanom voľne žijúcou diviačou zverou vyžaduje sa dvojité plot vzdialený od seba najmenej 1 m, postačuje však, aby jeden plot bol pevný pletivový a druhý elektrický ohradník vedený 0,5 m nad zemou).
5. Zákaz používania vedľajších živočíšnych produktov z voľne žijúcej diviačej zveri a kuchynských odpadov na kŕmne účely pre diviaky chované na farme.
6. Zamedzenie kontaktu voľne žijúcich diviakov s krmivom a stelivom.
7. Zamedzenie kontaktu diviakov na farme s ulovenými a uhynutými diviakmi, ich časťami alebo výrobkami s diviačieho mäsa.

8. Skladovanie podstielkovej slamy mimo dosahu voľne žijúcich diviakov min. 90 dní pred jej použitím.
9. Ohlásenie domácej zabíjačky diviakov chovaných na farme najmenej jeden pracovný deň pred jej vykonaním.
10. Premiestňovanie diviakov z farmového chovu len po predchádzajúcom súhlase RVPS.
11. Vedenie evidencie o stave a zmenách v počtoch diviacej zveri chovanej na farme podľa ustanovení Vyhlášky MPA RV SR č. 178/2012 o identifikácii, registrácii a podmienkach farmového chovu.

Okrem vyššie nariadených opatrení platných pre celé územie Slovenska sa pre nárazníkové zóny, ako aj na chovy zachádzajúce sa v časti I-III prílohy VRK vzťahujú nasledovné opatrenia.

1. Chov zvierat iba v uzavretých (uzavretých) priestoroch (stajniach).
2. Vonkajší chov je zakázaný.
3. Preprava zvierat z farmových chovov do iných fariem bez súhlasu RVPS je zakázaná.
4. Rozmnožovanie (reprodukcia) zvierat na účely predaja je zakázaná.

8. Program dohľadu a preventívnych opatrení prijatých v chovoch ošípaných umiestnených v infikovanej, vysokorizikovej oblasti a nárazníkových zónach

V infikovanej a vysokorizikovej oblasti príslušný orgán bezodkladne prijme na zabránenie šírenia choroby opatrenia v súlade s Vykonávacím rozhodnutím Komisie 2014/709/EÚ, pracovným dokumentom SANTE/7113/2015 rev. 11 a nariadi úradný dohľad v chovoch ošípaných v infikovanej oblasti vysokorizikovej oblasti a nárazníkových zónach a to najmä:

1. zákaz premiestňovania ošípaných z chovu a do chovu a na bitúnok bez povolenia príslušného orgánu – premiestňovanie výlučne s dokladom na premiestňovanie ošípaných
2. premiestňovanie ošípaných musí byť v súlade s Vykonávacím rozhodnutím komisie 2014/709/EÚ a usmernením ŠVPS SR
3. zákaz skrmovania kuchynských odpadov a vedľajších živočíšnych produktov (v súlade s Nariadením (EK) č. 1069/2009).
4. vykonávať monitoring AMO u domácich ošípaných - v prílohe č.2
5. všetky domáce zabíjačky musia byť nahlásené príslušnému orgánu
6. príslušný orgán vydá opatrenia na zabezpečenie biologickej bezpečnosti chovov v súlade s pracovným dokumentom SANTE/7113/2015 rev. 11 pre všetkých chovateľov ošípaných (vrátane drobných chovov)

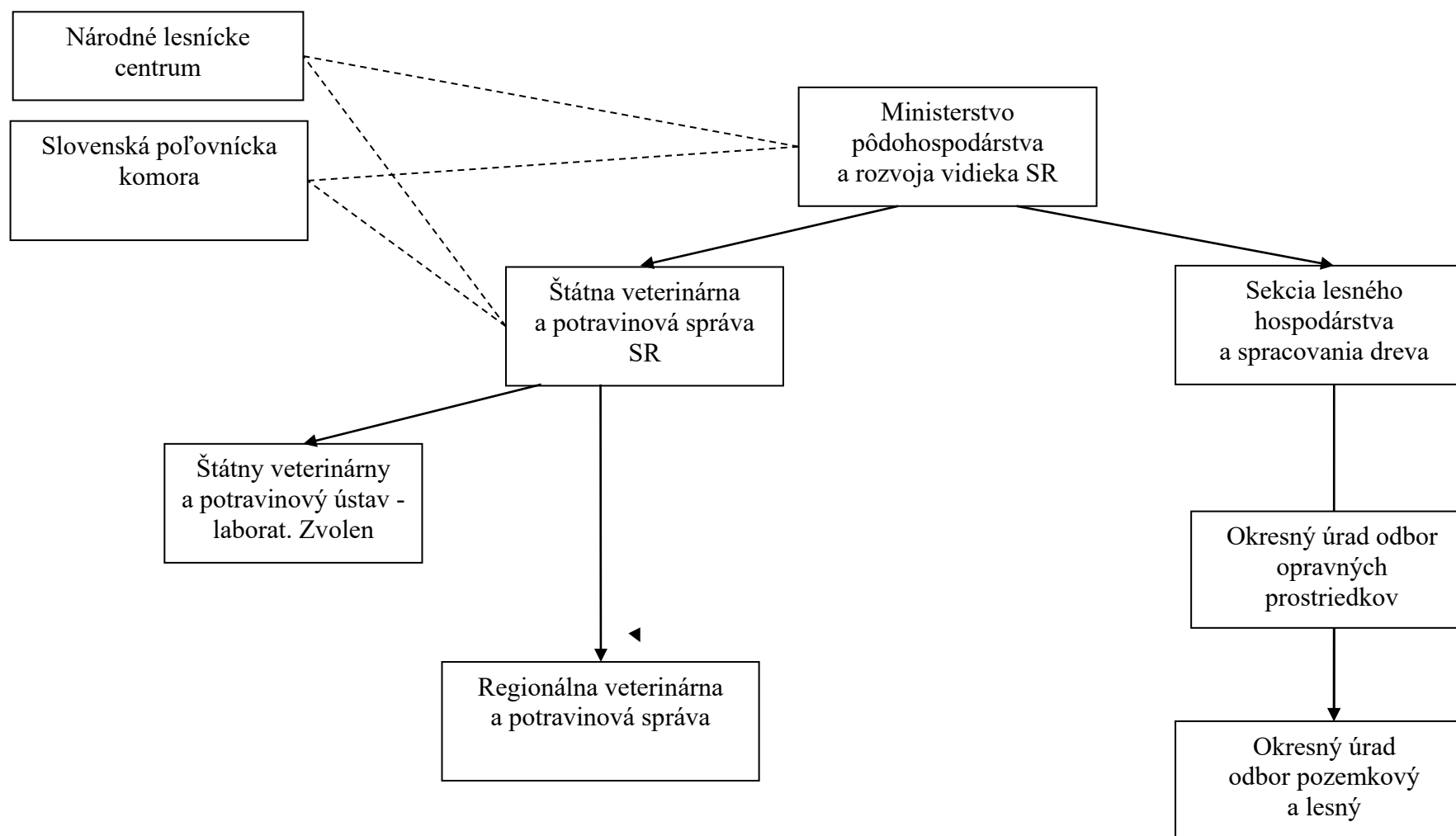
7. príslušný orgán musí viesť evidenciu všetkých chovov ošípaných (vrátane nekomerčných chovov a drobnochovov),
8. zabezpečiť zvýšenie registrácie drobnochovov na základe informácii z obecných úradov, od súkromných veterinárnych lekárov a z podnetov občanov (v infikovanej oblasti).

Opatrenia biologickej ochrany chovov v infikovanej oblasti a vysokorizikovej oblasti (SANTE/7113/2015 rev. 11)

1. Zákaz kontaktu medzi ošípanými z nekomerčných chovov, ošípanými z ostatných chovov a voľne žijúcich ošípaných alebo diviakov. Ošípané majú byť držané tak, aby nenastal priamy ani nepriamy kontakt s ošípanými z iných chovov alebo ošípanými z priestoru mimo chovov ani s diviačou zverou.
2. Zákaz kontaktu s akoukoľvek časťou diviakov (vrátane ulovených alebo mŕtvych diviakov/mäsa/vedľajších živočíšnych produktov).
3. Vlastník (alebo držiteľ) by mal prijať primerané bio-hygienické opatrenia ako sú prezliekanie oblečenia a prezutie sa pri vstupe do stajne a pri odchode z nej. Dezinfekcia sa má vykonať pri vstupe do chovu a do stajne.
4. Zákaz vstupu do chovu (stajne) nepovolánym osobám/vozidlám. Musí sa viesť evidencia o osobách a vozidlách, ktoré majú prístup na miesta, kde sú držané ošípané
5. Domáce zabíjačky sú povolené len so súhlasom príslušného orgánu veterinárnej správy
6. Zákaz chovu prasníc a kancov používaných na reprodukciu v chove (netýka sa komerčných chovov)
7. Zákaz kŕmenia ošípaných čerstvou trávou alebo čerstvým obilím. Kŕmenie je možné iba ak bolo ošetrované za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladované (mimo dosahu diviačej zveri) najmenej 30 dní pred kŕmením.
8. Zákaz používania slamy na podstielku ošípaných. Podstielanie je možné iba ak je slama ošetrovaná za účelom inaktivácie vírusu AMO alebo skladovaná (mimo dosahu diviačej zveri) najmenej 90 dní pred jej použitím.
9. Oplotenie minimálne stajní a priestorov, kde sa uskladňuje krmivo a podstielka.
10. Plán biologickej bezpečnosti v komerčných chovoch schválený alebo odporúčaný veterinárnou autoritou
11. Chov ošípaných pod holým nebom je v komerčných chovoch zakázaný.

Klinické vyšetrenia chovov a kontrola biologickej bezpečnosti chovov ošípaných (vrátane rozsahu) sa vykonáva v súlade s Metodickým pokynom ŠVPS SR.

9. Úlohy orgánov štátnej správy a **dotknutej** organizácie pri eradikácii AMO v diviačej populácii

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR (ďalej MPRV SR)

- centrálny orgán štátnej správy pri kontrole AMO,
- schvaľuje Národný eradikačný program AMO,
- potvrdzuje núdzové opatrenia na základe návrhu hlavného veterinárneho lekára.

Sekcia lesného hospodárstva a spracovania dreva:

- pripravuje legislatívny rámec chovu a lovu diviačej zveri ,
- vypracúva plán znižovania denzity diviačej zveri s dôrazom na AMO a požiadavky poľnohospodárskej živočíšnej výroby,
- zavádza jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (Polovstat); mesačne sumarizuje údaje o love diviačej zveri a vyhodnocuje plán znižovania denzity,
- vydáva mimoriadne povolenie lovu diviačej zveri v čase jej ochrany na celom území SR,
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve a vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- spolupracuje s ministerstvom životného prostredia pri regulácii denzity diviačej zveri na územiach, kde je lov diviačej zveri obmedzený ustanoveniami zákona o ochrane prírody a krajiny.

Okresný úrad, odbor opravných prostriedkov:

- určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia v zmysle vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,
- kontroluje správnosť zostavenia plánov chovu a lovu, reálnosť jeho plnenia a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- kontroluje plnenie plánu chovu a lovu diviačej zveri a vyžaduje odstránenie zistených nedostatkov,
- predkladá ministerstvu v požadovanom termíne zosumarizované mesačné hlásenia o love diviačej zveri,
- vykonáva štátny dozor v poľovníctve a vydáva zákazy alebo obmedzenia na vykonávanie určitej činnosti a ukladá opatrenia,
- vyhlasuje čas núdze.

Okresný úrad odbor pozemkový a lesný:

- plánuje chov a lov diviačej zveri v zmysle pokynov okresného úradu, odboru opravných prostriedkov, a vypracovaného plánu znižovania denzity diviačej zveri MPRV SR,
- zabezpečuje znižovanie stavov diviačej zveri v poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný,
- rozhoduje o zabezpečení plnenia plánov chovu a lovu diviačej zveri, prijíma nápravné opatrenia pri neplnení plánov,
- povoľuje v spolupráci s dotknutými subjektmi mimoriadny lov diviačej zveri na nepoľovných plochách,
- sumarizuje mesačné hlásenia lovu diviačej zveri od užívateľov poľovných revírov a v stanovenom termíne ich predkladá okresnému úradu v sídle kraja,
- kontroluje vydávanie povolení na lov diviačej zveri individuálnym spôsobom (počas celého roka, bez rozdielu pohlavia a veku),

- kontroluje dodržiavanie celoročného zákazu prikrmovania raticovej zveri jadrovým krmivom a bývalými potravinami (okrem zverníc),
- kontroluje zriaďovanie vnaďísk a vykladanie krmiva na nich,
- schvaľuje plán lovu na spoločnej poľovačke na základe podmienok stanovených príslušnou RVPS.

Národné lesnícke centrum:

- prevádzkuje jednotný elektronický informačný systém hlásení o love a úhyne zveri (POLOVSTAT),
- zhromažďuje údaje o chove a love diviačej zveri, o prírodných a chovateľských podmienkach majúcich vplyv na denzitu diviačej zveri,
- vyhodnocuje dosiahnuté výsledky v chove a love diviačej zveri, prognózuje vývoj populácie,
- spracúva štatistické údaje o denzite diviačej zveri v numerických a mapových súboroch,
- vypracúva mapové podklady zaradenia PR do oblastí podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- poskytuje poradenskú činnosť pri manažmente diviačej zveri.

Štátna veterinárna a potravinová správa SR (ŠVPS SR).

- navrhuje MPRV SR eradikačný program AMO,
- navrhuje Európskej Komisii (EK) regionalizáciu SR z pohľadu AMO,
- stanovuje monitoring AMO v SR,
- vyhodnocuje monitoring AMO v SR,
- prijíma opatrenia na základe vývoja nákazovej situácie v AMO pre celé územie SR,
- nariaďuje prostredníctvom Hlavného veterinárneho lekára použitie zakázaného spôsobu lovu alebo nesprávneho spôsobu lovu,
- predkladá správy EK,
- navrhuje ministrovi pôdohospodárstva rozpočet na vykonanie eradikačného programu,
- vypracúva návrh opatrení pre jednotlivé oblasti podľa zaradenia vo vzťahu k AMO,
- vydáva propagačné materiály na informovanie verejnosti o biologickej bezpečnosti vo vzťahu k AMO,
- poskytuje informácie o ochorení AMO a aktuálnej nákazovej situácii AMO v SR prostredníctvom webovej stránky.

Regionálna veterinárna a potravinová správa (RVPS):

- nariaďuje opatrenia pre užívateľov poľovných revírov, chovateľov ošípaných, výrobcov krmív, bitúcky a prevádzkarne na spracovanie mäsa; opatrenia pre užívateľa poľovného revíru ktorý je v územnej pôsobnosti viacerých RVPS vydáva a kontroluje RVPS v ktorej pôsobnosti je najväčšia časť územia revíru, ak sa RVPS nedohodnú inak. O vydaných opatreniach príslušná RVPS informuje ostatné dotknuté RVPS,
- prejednáva opatrenia s užívateľmi poľovných revírov,
- metodicky usmerňuje užívateľov poľovných revírov o odbere a zasielaní vzoriek,
- vyhodnocuje monitoring a nákazovú situáciu v AMO v regióne,
- vykonáva kontrolu dodržiavania vydaných opatrení u užívateľov poľovných revírov, chovateľov ošípaných a ukladá pri zistení nedostatkov nápravné opatrenia a sankcie,
- vypláca finančné náhrady stanovené ŠVPS SR za činnosti ktoré sú vykonávané v súvislosti

s eradikáciou AMO,

- rozhoduje o ďalšom nakladaní s vedľajšími živočíšnymi produktami (VŽP) zo zvierat ktoré sú vnímavé na AMO.

Štátny veterinárny a potravinový ústav – laboratórium Zvolen

- národné referenčné pracovisko pre AMO,
- vykonáva laboratórne vyšetřovanie vzoriek na AMO,
- stanovuje laboratórne metodiky na vyšetřovanie vzoriek AMO,
- vyhodnocuje a spracúva dáta výsledky vyšetření na AMO za SR,
- poskytuje poradenstvo vo veciach rozsahu a spôsobu vykonávania monitoringu AMO,
- v spolupráci so ŠVPS SR vydáva manuál na odber vzoriek na AMO.

Slovenská poľovnícka komora (SPK):

- vykonáva vzdelávaciu a osvetovú činnosť v poľovníckej i nepoľovníckej verejnosti organizovaním odborných seminárov na celoslovenskej i regionálnych úrovniach, zabezpečuje informovanie o aktuálnom výskyte prostredníctvom webovej stránky SPK, odborných publikácií, poľovníckych časopisov, relácie RTVS Halali,
- poskytuje súčinnosť s orgánmi štátnej správy a územnej samosprávy pri činnostiach spojených s eradikáciou AMO
- organizuje činnosti poľovníckej stráže so zameraním na monitoring dodržiavania nariadení štátnej správy vo vzťahu k užívateľom poľovných revírov

10. Program manažmentu diviačej zveri

Vláda Slovenskej republiky schválila uznesením č. 548 z 29. novembra 2017 Konceptiu rozvoja poľovníctva v Slovenskej republike - národný program rozvoja poľovníctva a zachovania genofondu voľne žijúcej zveri (ďalej len „konceptia“). Súčasťou konceptie je aj stanovenie optimálnej početnosti jednotlivých druhov zveri podliehajúcej poľovníckemu plánovaniu, tzv. cieľové stavy zveri a harmonogram postupného znižovania skutočných stavov zveri na cieľové stavy do roku 2030. U diviačej zveri je v koncepcii navrhnutý cieľový stav na Slovensku vo výške 18 800 jedincov.

Pre zabránenie šírenia AMO nebude zrejme postačujúce znížiť početnosť diviačej zveri na hodnotu uvedenú v koncepcii. Z dôvodu hrozby nákazy je však denzitu diviačej zveri potrebné znížiť bezodkladne, nie až do roku 2030 a preto prvým krokom je dosiahnutie normovaných kmeňových stavov (NKS) v krátkom čase, najlepšie v priebehu jedného roka.

Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky, ako ústredný orgán štátnej správy poľovníctva podľa § 9 ods. 1 písm. i) zákona č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov preto v spolupráci so Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR, v súlade so zákonom č. 274/2009 Z. z. o poľovníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov vypracovalo tento plán znižovania denzity diviačej zveri na Slovensku:

Cieľ plánu:

Dosiahnutie denzity diviačej zveri na úrovni normovaných kmeňových stavov čo predstavuje v oblastiach s najvyššími NKS 0,7 jedinca na km².

Cieľové stavy diviačej zveri po prepočte na poľovnú plochu jednotlivých poľovných oblastí sú uvedené v nasledovnej tabuľke:

Poľovná oblasť	Kód PO	Chovateľský celok (PO-OÚ)	Výmera CHC (ha)	JKS CHC	NKS CHC
			11		
Podunajská	JI	Podunajská-Dunajská Streda	245	201	99
			1		
Podunajská	JI	Podunajská-Komárno	135	18	7
			27		
Bebrava	JII	Bebrava-Bánovce nad Bebravou	588	439	225
			27		
Bebrava	JII	Bebrava-Trenčín	599	448	192
			30		
Strážovská hornatina	JIII	Strážovská hornatina-Považská Bystrica	895	392	163
			14		
Strážovská hornatina	JIII	Strážovská hornatina-Trenčín	136	138	72
			21		
Strážovská hornatina	JIII	Strážovská hornatina-Žilina	438	281	111
			33		
Javorníky I	JIV	Javorníky I-Považská Bystrica	677	499	133
			13		
Javorníky I	JIV	Javorníky I-Žilina	638	149	88
			14		
Orava	JIX	Orava-Dolný Kubín	662	119	26
			13		
Orava	JIX	Orava-Liptovský Mikuláš	130	85	47
			28		
Orava	JIX	Orava-Námestovo	022	192	51
			13		
Orava	JIX	Orava-Ružomberok	996	111	54
			36		
Javorníky II	JV	Javorníky II-Čadca	022	282	115
			22		
Javorníky II	JV	Javorníky II-Žilina	731	316	129
			31		
Slovenské Beskydy	JVI	Slovenské Beskydy-Čadca	876	215	110
			54		
Slovenské Beskydy	JVI	Slovenské Beskydy-Námestovo	384	171	107
			2		
Oravská Magura	JVII	Oravská Magura-Čadca	461	25	10
			24		
Oravská Magura	JVII	Oravská Magura-Dolný Kubín	147	141	101
			21		
Oravská Magura	JVII	Oravská Magura-Námestovo	115	132	37
			21		
Oravská Magura	JVII	Oravská Magura-Žilina	314	269	105
			6		
Malá Fatra	JVIII	Malá Fatra-Dolný Kubín	685	44	19
			46		
Malá Fatra	JVIII	Malá Fatra-Martin	898	488	217
			37		
Malá Fatra	JVIII	Malá Fatra-Žilina	644	272	161
			8		
Vtáčnik	JXI	Vtáčnik-Banská Bystrica	930	83	56
			12		
Vtáčnik	JXI	Vtáčnik-Martin	952	144	55

Vtáčnik	JXI	Vtáčnik-Prievidza	200	3	90	21
Vtáčnik	JXI	Vtáčnik-Zvolen	200	10	378	82
Vtáčnik	JXI	Vtáčnik-Žiar nad Hronom	070	41	744	297
Veľká Fatra	JXII	Veľká Fatra-Martin	641	45	436	206
Veľká Fatra	JXII	Veľká Fatra-Ružomberok	652	31	123	102
Nízke Tatry - sever	JXIII	Nízke Tatry - sever-Liptovský Mikuláš	469	70	301	253
Nízke Tatry - sever	JXIII	Nízke Tatry - sever-Poprad	284	30	206	100
Nízke Tatry - sever	JXIII	Nízke Tatry - sever-Ružomberok	365	18	98	52
Poľana	JXIV	Poľana-Banská Bystrica	280	18	163	103
Poľana	JXIV	Poľana-Brezno	887	18	67	74
Poľana	JXIV	Poľana-Zvolen	659	20	88	137
Spišská Magura	JXIX	Spišská Magura-Kežmarok	721	23	138	36
Spišská Magura	JXIX	Spišská Magura-Stará Ľubovňa	681	36	325	92
Muránska	JXV	Muránska-Brezno	999	38	214	171
Muránska	JXV	Muránska-Lučenec	978	5	21	21
Muránska	JXV	Muránska-Rimavská Sobota	421	57	455	276
Muránska	JXV	Muránska-Rožňava	112	41	299	198
Smolník	JXVI	Smolník-Košice - okolie	759	50	668	541
Smolník	JXVI	Smolník-Rožňava	480	53	630	370
Smolník	JXVI	Smolník-Spišská Nová Ves	672	39	253	128
Slovenský Raj	JXVII	Slovenský Raj-Poprad	005	2	15	7
Slovenský Raj	JXVII	Slovenský Raj-Spišská Nová Ves	830	62	584	226
Levočské pohorie	JXVIII	Levočské pohorie-Kežmarok	364	41	231	98
Levočské pohorie	JXVIII	Levočské pohorie-Poprad	905	40	512	115
Levočské pohorie	JXVIII	Levočské pohorie-Prešov	241	31	191	128
Levočské pohorie	JXVIII	Levočské pohorie-Spišská Nová Ves	238	7	44	12
Levočské pohorie	JXVIII	Levočské pohorie-Stará Ľubovňa	280	14	74	22
Vihorlat	JXX	Vihorlat-Humenné	895	43	412	277
Vihorlat	JXX	Vihorlat-Michalovce	427	40	500	305

Čergov	JXXI	Čergov-Bardejov	319	19	190	110
Čergov	JXXI	Čergov-Prešov	121	21	362	130
Čergov	JXXI	Čergov-Stará Ľubovňa	155	7	97	20
Nízke Beskydy	JXXII	Nízke Beskydy-Bardejov	674	40	395	199
Nízke Beskydy	JXXII	Nízke Beskydy-Humenné	686	15	153	63
Nízke Beskydy	JXXII	Nízke Beskydy-Stropkov	819	14	150	81
Nízke Beskydy	JXXII	Nízke Beskydy-Svidník	626	38	323	217
Humenné	JXXIII	Humenné-Humenné	579	28	370	199
Humenné	JXXIII	Humenné-Stropkov	831	19	126	100
Humenné	JXXIII	Humenné-Svidník	397	17	151	87
Humenné	JXXIII	Humenné-Vranov nad Topľou	202	15	144	97
Poloninské Karpaty	JXXIV	Poloninské Karpaty-Humenné	709	93	874	493
Biele Karpaty	JXXIX	Biele Karpaty-Považská Bystrica	799	12	224	69
Biele Karpaty	JXXIX	Biele Karpaty-Trenčín	165	26	683	173
Slanské pohorie	JXXV	Slanské pohorie-Košice - okolie	492	25	295	211
Slanské pohorie	JXXV	Slanské pohorie-Prešov	014	13	151	90
Slanské pohorie	JXXV	Slanské pohorie-Trebišov	581	13	241	97
Slanské pohorie	JXXV	Slanské pohorie-Vranov nad Topľou	572	29	267	168
Vysoké Tatry	JXXVI	Vysoké Tatry-Kežmarok	934	11	59	31
Vysoké Tatry	JXXVI	Vysoké Tatry-Liptovský Mikuláš	624	45	277	135
Vysoké Tatry	JXXVI	Vysoké Tatry-Námestovo	858	9	23	37
Vysoké Tatry	JXXVI	Vysoké Tatry-Poprad	407	55	206	117
Považský Inovec	JXXVII	Považský Inovec-Bánovce nad Bebravou	903	11	96	93
Považský Inovec	JXXVII	Považský Inovec-Nové Mesto nad Váhom	156	16	192	189
Považský Inovec	JXXVII	Považský Inovec-Topoľčany	612	9	102	95
Považský Inovec	JXXVII	Považský Inovec-Trenčín	631	11	224	96
Tribeč	JXXVIII	Tribeč-Nitra	772	32	418	413
Tribeč	JXXVIII	Tribeč-Prievidza	962	12	245	122
Tribeč	JXXVIII	Tribeč-Topoľčany	324	13	225	175

Tribeč	JXXVIII	Tribeč-Žiar nad Hronom	790	11	251	103
Nízke Tatry - juh	JXXX	Nízke Tatry - juh-Banská Bystrica	935	32	201	157
Nízke Tatry - juh	JXXX	Nízke Tatry - juh-Brezno	531	61	307	203
Štiavnicko - krupinská	JXXXI	Štiavnicko - krupinská-Levice	656	5	153	77
Štiavnicko - krupinská	JXXXI	Štiavnicko - krupinská-Zvolen	505	50	648	432
Štiavnicko - krupinská	JXXXI	Štiavnicko - krupinská-Žiar nad Hronom	520	24	519	268
Horná Nitra	JXXXII	Horná Nitra-Prievidza	719	86	1473	552
Senica	MII	Senica-Senica	038	63	585	314
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Bratislava	133	2	0	0
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Dunajská Streda	714	80	128	0
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Galanta	412	29	81	0
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Komárno	712	40	35	0
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Senec	088	14	0	0
Žitný ostrov	MIII	Žitný ostrov-Šaľa	829	16	0	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Galanta	418	27	32	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Nové Mesto nad Váhom	336	3	0	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Pezinok	845	16	0	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Piešťany	652	14	0	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Senec	544	9	0	0
Trnavsko-piešťanská	MIV	Trnavsko-piešťanská-Trnava	724	54	0	0
Zemplínska	MIX	Zemplínska-Michalovce	889	91	314	24
Zemplínska	MIX	Zemplínska-Trebišov	752	83	558	146
Zemplínska	MIX	Zemplínska-Vranov nad Topľou	109	3	34	0
Horná Nitra	MV	Horná Nitra-Bánovce nad Bebravou	935	2	0	0
Horná Nitra	MV	Horná Nitra-Nitra	140	10	0	0
Horná Nitra	MV	Horná Nitra-Prievidza	596	4	0	0
Horná Nitra	MV	Horná Nitra-Topoľčany	259	21	4	0
Horná Nitra	MV	Horná Nitra-Trnava	065	7	15	0
Nitra	MVI	Nitra-Nitra	610	57	62	0

Nitra	MVI	Nitra-Nové Zámky	850	22	0	0
Nitra	MVI	Nitra-Šaľa	439	14	0	0
Nitra	MVI	Nitra-Trnava	654	3	0	0
Nové Zámky	MVII	Nové Zámky-Komárno	758	55	118	0
Nové Zámky	MVII	Nové Zámky-Nové Zámky	968	50	48	10
Levice	MXI	Levice-Levice	462	42	81	0
Záhorie	SI	Záhorie-Bratislava	953	2	28	0
Záhorie	SI	Záhorie-Malacky	664	71	987	534
Záhorie	SI	Záhorie-Senica	576	20	258	120
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Bratislava	092	8	140	72
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Malacky	296	15	359	149
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Nové Mesto nad Váhom	747	2	35	18
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Pezinok	641	14	272	132
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Piešťany	205	12	159	116
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Senica	568	9	183	57
Malé Karpaty	SII	Malé Karpaty-Trnava	259	20	319	238
Bratislava	SIII	Bratislava-Bratislava	055	8	77	26
Bratislava	SIII	Bratislava-Senec	899	5	20	3
Stará Turá - Bošáca	SIV	Stará Turá - Bošáca-Nové Mesto nad Váhom	816	50	827	416
Stará Turá - Bošáca	SIV	Stará Turá - Bošáca-Trenčín	824	11	207	88
Tuhár	SIX	Tuhár-Lučenec	953	98	1443	1091
Tuhár	SIX	Tuhár-Rimavská Sobota	175	5	74	43
Tuhár	SIX	Tuhár-Veľký Krtíš	335	7	121	87
Tuhár	SIX	Tuhár-Zvolen	921	8	181	48
Marhat	SV	Marhat-Piešťany	110	7	87	75
Marhat	SV	Marhat-Topoľčany	959	8	146	69
Marhat	SV	Marhat-Trnava	692	3	55	35
Štiavnické pohorie	SVI	Štiavnické pohorie-Zvolen	116	5	205	48
Štiavnické pohorie	SVI	Štiavnické pohorie-Žiar nad Hronom	246	35	653	285

Zvolen	SVII	Zvolen-Banská Bystrica	127	9	113	61
				42		
Zvolen	SVII	Zvolen-Zvolen	984		1118	316
Hontiansko- veľkokrtíška	SVIII	Hontiansko-veľkokrtíška-Veľký Krtíš	397	66	1117	592
Hontiansko- veľkokrtíška	SVIII	Hontiansko-veľkokrtíška-Zvolen	212	32	502	277
				15		
Rimavská Sobota	SX	Rimavská Sobota-Lučenec	418		202	134
Rimavská Sobota	SX	Rimavská Sobota-Rimavská Sobota		135 620	2643	1033
				12		
Rimavská Sobota	SX	Rimavská Sobota-Rožňava	395		185	91
				11		
Prešovská	SXI	Prešovská-Košice	591		116	85
				66		
Prešovská	SXI	Prešovská-Košice - okolie	862		1150	387
				58		
Prešovská	SXI	Prešovská-Prešov	729		780	458
				26		
Toplianska	SXII	Toplianska-Bardejov	938		378	147
				9		
Tovarné	SXIII	Tovarné-Humenné	903		125	44
				23		
Tovarné	SXIII	Tovarné-Vranov nad Topľou	289		294	151
				83		
Pohronie	SXIV	Pohronie-Levice	796		1697	399
				7		
Pohronie	SXIV	Pohronie-Nitra	228		137	51
				41		
Pohronie	SXIV	Pohronie-Nové Zámky	406		263	42
spolu				4 401 543	44 480	21 351

Opatrenia na dosiahnutie cieľa:

1. Poradné zbory

- Podľa § 18 ods. 5 písm. e) zákona o poľovníctve poradný zbor určuje hlavné kritériá na schvaľovanie ročných plánov poľovníckeho hospodárenia. U diviačej zveri bude hlavným kritériom dosiahnutie početnosti diviačej zveri v poľovnej oblasti podľa tabuľky.

Poradný zbor preto rozpočíta cieľové stavy diviačej zveri určené pre poľovnú oblasť na jednotlivé chovateľské celky podľa ich výmery. Pri prepočte sa nezohľadňujú prírodné podmienky, vhodnosť lokality pre chov diviačej zveri a pod., vychádza sa jedine z výmery chovateľského celku!

- Poradný zbor zanalyzuje lov diviačej zveri v jednotlivých chovateľských celkoch v predošlých poľovníckych sezónach, pričom sa zameria najmä na pomer ulovených dospelých diviačíc k celkovému počtu ulovenej diviačej zveri. V tých chovateľských celkoch, kde sa ulovilo neprimerane málo diviačíc vzhľadom na celkový lov diviačej zveri určí poradný zbor ako ďalšie kritérium na schvaľovanie plánu chovu a lovu povinnosť nasmerovať lov najmä do kategórie diviačíc.

2. Chovateľské rady

- Podľa § 18 ods. 8 písm. c) zákona o poľovníctve chovateľská rada odborne posudzuje ročné plány poľovníckeho hospodárenia a spracúva k nim stanovisko.

Pri posudzovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov, ktoré pre chovateľský celok určil poradný zbor. Chovateľská rada tento cieľový stav rozpočíta na jednotlivé

poľovné revíry podľa ich výmery. Tento cieľový stav bude predstavovať počet diviačej zveri, ktorý by mal v poľovnom revíri zostať po splnení plánu lovu.

- Podľa § 18 ods. 8 písm. d) zákona o poľovníctve chovateľská rada navrhuje postup úpravy stavov zveri v revíroch, kde jej chov a lov nie sú plánované.

V poľovných oblastiach s chovom malej zveri, kde diviačia zver nie je bonitovaná, chovateľská rada vypracuje a navrhne okresnému úradu opatrenia, ktoré zabezpečia celoročný intenzívny lov diviačej zveri bez rozdielu na vek a pohlavie a zníženie jej početnosti na stanovenú úroveň. Navrhnu pre každý jednotlivý poľovný revír, v ktorom diviačia zver nie je bonitovaná, či sa bude loviť na základe plánu chovu a lovu, alebo na základe mimoriadneho povolenia podľa § 56 ods. 1 zákona o poľovníctve.

3. Okresný úrad v sídle kraja

- Pri vyhlasovaní času núdze dôsledne zvážiť jeho opodstatnenosť, vzhľadom na lov diviačej zveri na vnadisku. Čas núdze vyhlásiť len v tých poľovných oblastiach, kde je to nevyhnutné a na obdobie, kedy je to naozaj nevyhnutné.

4. Okresný úrad

- Pri schvaľovaní plánov chovu a lovu diviačej zveri vychádza z cieľových stavov diviačej zveri určených pre konkrétny chovateľský celok a jednotlivé poľovné revíry.
- V poľovných revíroch, v ktorých chov a lov diviačej zveri nie je plánovaný, priebežne vyhodnocuje lov diviačej zveri pokiaľ ide o výšku lovu a štruktúru lovu s ohľadom na reálnu početnosť diviačej zveri v poľovnom revíri, na výšku nahlásených škôd spôsobovaných diviačou zverou, na lokalizáciu poľovného revíru v rámci nárazníkových zón a na vydané veterinárne opatrenia. V poľovných revíroch, v ktorých dospeje k záveru, že lov diviačej zveri je nedostatočný, po dohode s príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou pristúpi k uplatneniu **§ 56 ods. 2** zákona o poľovníctve a **rozhodne o znížení počtu diviačej zveri**. Zároveň užívateľa poľovného revíru upozorní, že ak nerealizuje toto rozhodnutie, okresný úrad zabezpečí jeho splnenie na jeho náklady prostredníctvom inej osoby.
- V ostatných poľovných revíroch operatívne, a to aj opakovane, podľa **§ 30 ods. 10** zákona o poľovníctve **zmení (navýši) plány chovu a lovu** na základe aktuálnej situácie a reálnych stavov diviačej zveri v poľovnom revíri, v súlade s vydanými veterinárnymi opatreniami. Plán lovu diviačej zveri navýši bez ohľadu na vôľu užívateľa poľovného revíru.. Navýšený plán lovu diviačej zveri je pre užívateľa poľovného revíru záväzný.
- Spolupracuje s užívateľom poľovného revíru a orgánom ochrany prírody pri vydaní súhlasu na vnaďenie diviačej zveri kde sa podľa zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov súhlas vyžaduje.

5. Užívateľ poľovného revíru

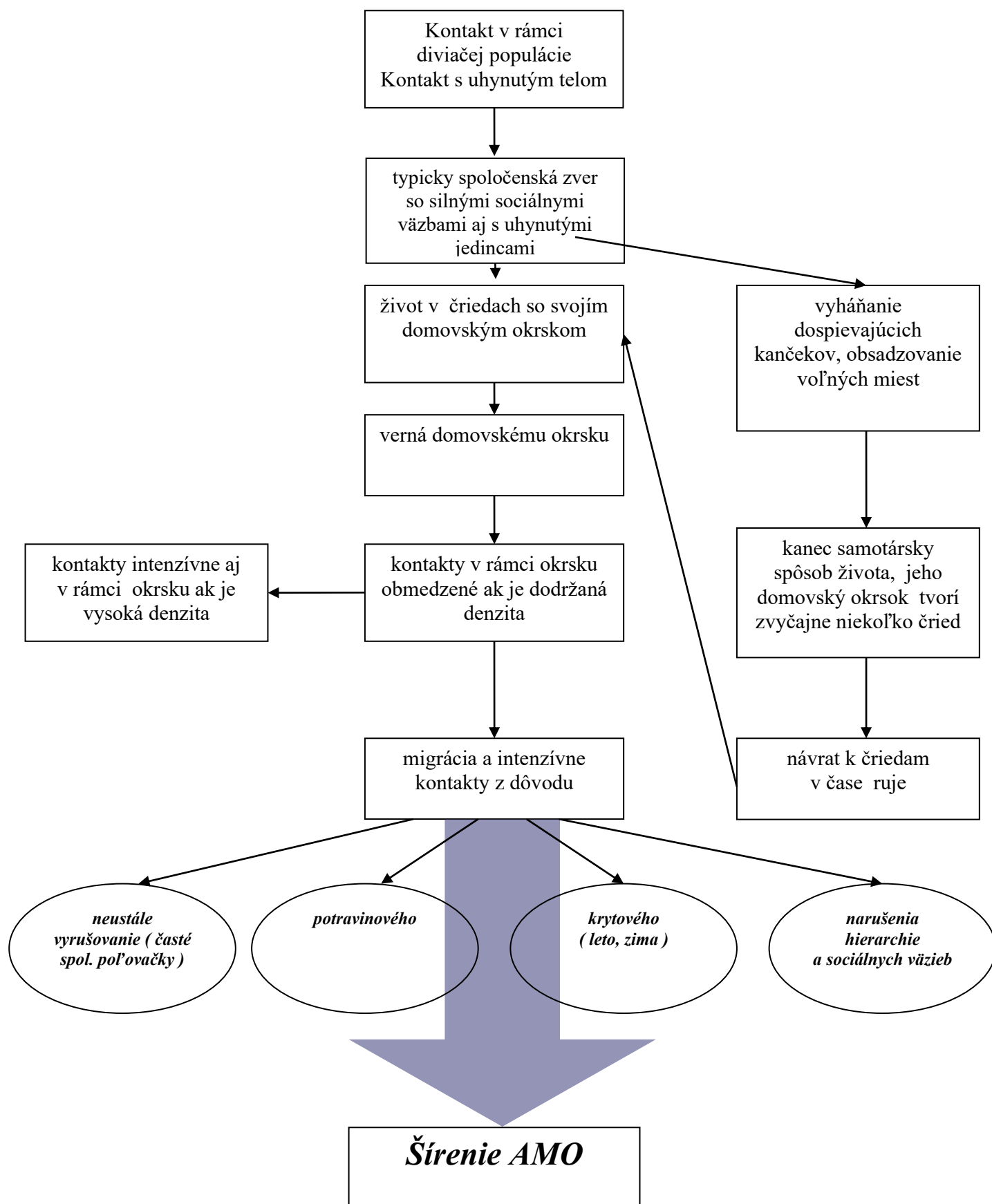
- Plán chovu a lovu diviačej zveri vypracovať tak, aby zohľadňoval cieľový stav (NKS) pre poľovný revír.
- Pri love diviačej zveri môže používať zakázané a nesprávne spôsoby lovu, ktoré sú uvedené v nariadení hlavného veterinárneho lekára v platnom znení.
- Je povinný dodržiavať a realizovať opatrenia pri love vydané príslušnou regionálnou veterinárnou a potravinovou správou.
- Vzhľadom k výške schváleného lovu diviačej zveri alebo lovu povolenému podľa § 56 ods. 1 zákona o poľovníctve, zabezpečiť vydanie primeraného počtu povolení na lov diviačej zveri vo všetkých kategóriách a počas celého roka. Diviačia zver ulovená v období od 01.03.2021 do schválenia plánov chovu a lovu sa započítava do plnenia plánu.

- Upraviť svoje interné predpisy tak, aby neobsahovali zákaz lovu dospelých diviáčic a sankcie za lov dospelých diviáčic, či už individuálnym lovom alebo na spoločnej poľovačke.
- Pri organizovaní spoločnej poľovačky neobmedzovať lov diviačej zveri na určité kategórie diviačej zveri.
- Zvýšiť lov samíc v kategórii lanštiak minimálne na úroveň 60 % z lovu diviačej zveri v kategórii lanštiak.
- Intenzívne plniť schválený plán lovu dospelých diviáčic.
- Využívať v maximálnej možnej miere vnadiská na lov diviačej zveri.
- Zakázať vytváranie zón, v ktorých by bol lov zveri vylúčený z dôvodu umožniť koncentráciu zveri v tejto zóne kvôli plánovanej poplatkovej poľovačke.
- Z začať používať webovú aplikáciu Polovstat. V opačnom prípade sú povinní predkladať okresnému úradu mesačné hlásenia o love diviačej zveri.

11. Požiadavky na zabránenie šírenia choroby poľovníkmi.

Okrem požiadaviek stanovenými RVPS je potrebná masívna osvetová činnosť v poľovníckej verejnosti o cestách prenosu AMO, podmienkach na jeho rozšírenie v diviačej populácii a o etológii diviačej zveri.

Prenos AMO kontaktom diviačej zveri

12. Spôsob informovania poľovníkov a verejnosti o prijatých opatreniach

- RVPS vydajú veterinárne opatrenia pre jednotlivých užívateľov poľovných revírov na zabránenie šírenia AMO a vykonanie monitoringu AMO,
- RVPS prejednávajú opatrenia na poradách poľovných hospodárov,
- RVPS zabezpečia informovanie obyvateľstva o vydaných opatreniach prostredníctvom miestnej samosprávy,
- Slovenská poľovnícka komora zabezpečí publikovanie požiadaviek na zabránenie šírenia AMO v poľovníckych časopisoch, svojej webovej stránke, informačnom letáku, v televíznej relácii Halali na RTVS, pravidelne vo svojom informačnom kanáli Poľovnícky infoservis a prostredníctvom direct mailu s databázou 49 tisíc e-mailových adries na poľovníkov,
- Štátna veterinárna a potravinová SR zabezpečí uverejnenie požiadaviek na zabránenie šírenia AMO na internetovej stránke ŠVPS SR a prostredníctvom informačných materiálov, informuje Združenie miest a obcí Slovenska,
- Štátna veterinárna a potravinová SR informuje o aktuálnej nákazovej situácii v AMO na internetovej stránke ŠVPS SR.

Linky:

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO.asp

https://www.svps.sk/Zvierata/choroby_AMO_SR_2020.asp

https://www.svps.sk/dokumenty/zvierata/AMO_letak_4.pdf

https://www.svps.sk/dokumenty/zvierata/plagat_AMO_bioopatrenia_farma.pdf

https://www.svps.sk/dokumenty/zvierata/plagat_AMO_diviaky.pdf

https://www.svps.sk/dokumenty/zvierata/Plag_AMO.pdf

https://www.svps.sk/dokumenty/zvierata/letak_AMO_2.pdf

<https://polovnickakomora.sk/sk/amo/zakladne-informacie.html>

<https://polovnickakomora.sk/sk/amo/aktualne-spravy-slovensko.html>

<https://polovnickakomora.sk/sk/amo/nariadenia.html>

13. Dokumentácia o diviakoch a domácich ošípaných

Dokumentácia týkajúca sa každého loveného a uhynutého diviaka obsahuje (nasledujúce údaje)

1. geografická oblasť, v ktorej sa lovil diviak (RVPS, katastrálne územie);
2. dátum ulovenia / nálezu;
3. identifikačné číslo diviaka (iba aktívny monitoring);
4. identifikácia poľovníka;
5. identifikácia vlastníka;

6. vek a pohlavie diviakov;
7. príznaky pred ulovením (iba aktívny monitoring);
8. zloženie vzorky (orgánov);
9. výsledky laboratórnych skúšok.

Vzorky diviakov ulovených a uhynutých na celom území Slovenska odoberajú poľovníci. Pri odbere vzoriek vyplnia „Žiadosť o laboratórne testovanie“. Údaje v žiadosti obsahujú všetky príslušné informácie stanovené v článku 16 ods. 3 písm. H) (2002/60 / ES). (pozri „Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri). Úradní veterinárni lekári (RVPS) potvrdzujú „Žiadosť o laboratórne vyšetrenie“. Všetky údaje musia byť zahrnuté aj do databázy spravovanej Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR (údaje vložené miestnymi veterinárnymi orgánmi). Databáza obsahuje všetky uhynuté / ulovené diviaky na území SR s prihliadnutím na schému vzorkovania a výstupmi týkajúcimi sa požadovaných údajov, ktoré sú k **dispozícii 24/7**.

Dokumentácia týkajúca sa uhynutej a podozrivého domáceho ošípanej:

1. zemepisná oblasť pôvodu domácich ošípaných (RVPS);
2. dátum odberu vzoriek;
3. identifikačné číslo farmy (kód centrálnej databázy);
4. typ chovu;
5. identifikácia vlastníka;
6. kategória ošípaných;
7. príznaky;
8. obsah vzorky (krv, orgány);
9. požadovaný / predpísaný druh vyšetovania
10. výsledky laboratórnych skúšok

14. Vyhodnocovanie plnenia plánu odbornou skupinou

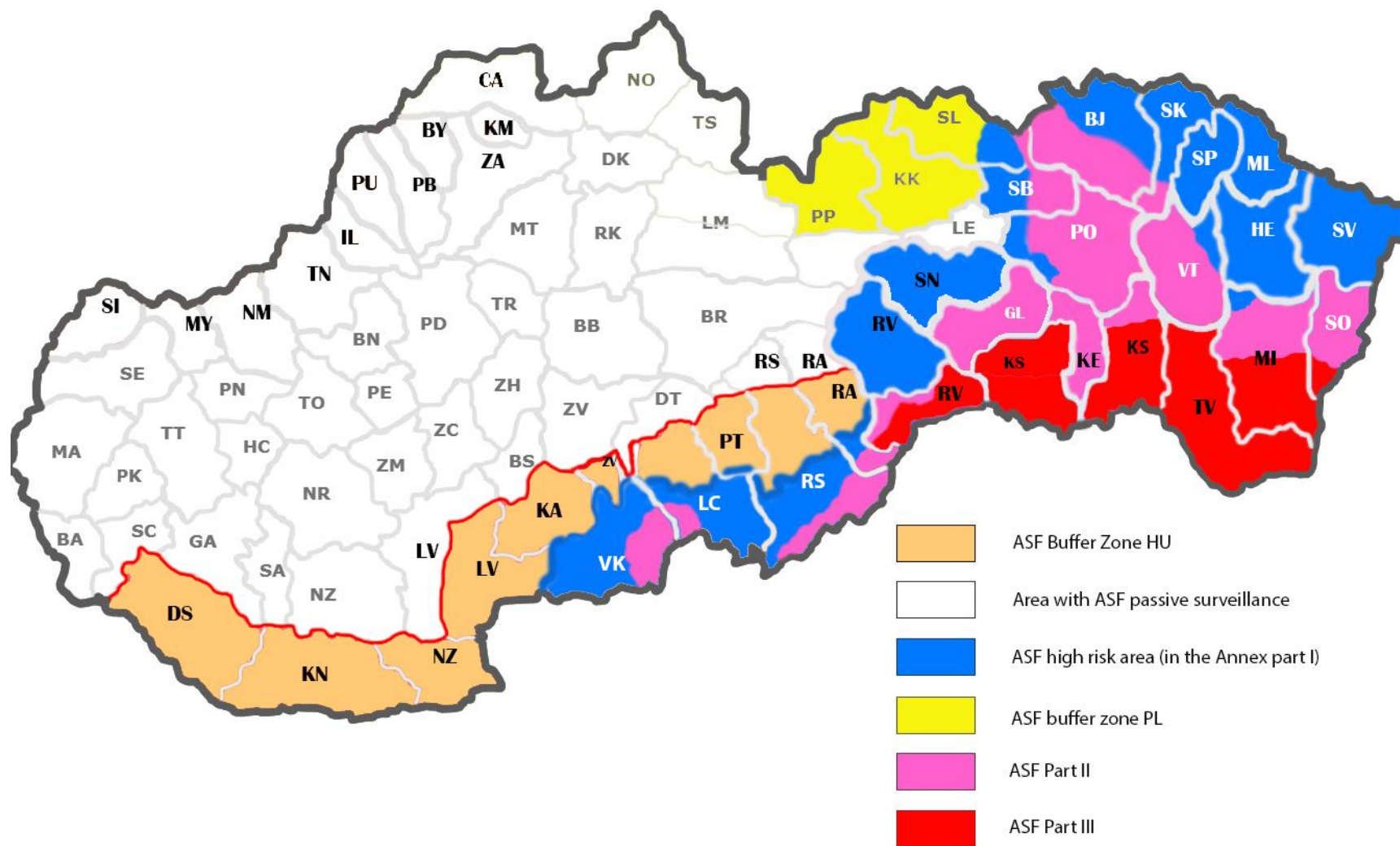
Odborná skupina vykoná hodnotenie plnenia kontrolného programu AMO v diviačej populácii najmenej 1x ročne. Po vykonaní hodnotenia vývoja nákazovej situácie v SR predloží hlavnému veterinárnemu lekárovi návrh na zmenu kontrolného programu AMO.

Predmetom hodnotenia bude najmä:

- geografické rozšírenie choroby
- plnenie monitoringu uhynutých a ulovených diviakov
- denzita diviačej zveri
- prenos AMO z diviačej populácie do chovov ošípaných

15. Prílohy

- 2..1.mapa s vyznačením infikovaných, vysokorizikových a nárazníkových oblastí – príloha č.1
- 2..2.monitoring AMO u domácich ošípaných na rok 2021 – príloha č. 2
- 2..3.žiadanka na laboratórne vyšetrenie- príloha č.3
- 2..4.faktúra za virologicky pozitívne jedince - príloha č.4
- 2..5.manuál pre odber, balenie a zasielanie vzoriek na virologické a sérologické vyšetrenie AMO –

Monitoring AMO u domácich ošípaných na rok 2020

Cieľ monitoringu

- Odhaliť prípadné ohniská AMO
- Preukázať, že SR je krajinou bez výskytu AMO u domácich ošípaných

Právny základ monitoringu

- § 46 zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých ďalších zákonov v znení neskorších predpisov

Spôsob vykonávania monitoringu

- virologické vyšetrovanie (PCR) určených kategórií ošípaných
- kontrola zdravotného stavu ošípaných a kontrola biologickej bezpečnosti chovov

Finančné zabezpečenie monitoringu

- všetky výdavky za laboratórne vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2020 uhrádza ŠVPS SR
- VÚ Zvolen vystaví faktúru na všetky virologické vyšetrenia v rámci Monitoringu AMO u domácich ošípaných na rok 2020 na ŠVPS SR

Rozsah vyšetrovania

Vyšetrujú sa na celom území SR:

- uhynuté ošípané, ktorých patologicko-anatomický nález vyvoláva podozrenie na AMO
- uhynuté ošípané z chovov, v ktorých klinické vyšetrenie vyvoláva podozrenie na AMO

V infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach a v nárazníkových oblastiach AMO (v oblasti s aktívnym monitoringom AMO)

V infikovaných oblastiach, vo vysokorizikových oblastiach a v nárazníkových oblastiach AMO odber vzoriek tkanív na virologické vyšetrenie (PCR) minimálne od prvých dvoch uhynutých odstavciat alebo ošípaných starších ako 2 mesiace v každom týždni v každej výrobnnej jednotke.

Ošípané podľa nákazovej situácie a rozhodnutia RVPS – na základe výsledkov epizootologického šetrenia vykonanie surveillance v chovoch, v ktorých na základe ich umiestnenia (v bezprostrednej blízkosti sa nachádzajúce chovy), prípadne kontaktov s infikovaným chovom, sa môžu vyskytovať zvieratá podozrivé z kontaminácie.

Materiálno- technické zabezpečenie odberu vzoriek

- vzorky orgánov odoberá v chove poverený súkromný veterinárny lekár, alebo úradný veterinárny lekár a na bitúнку úradný veterinárny lekár. Odoberaté vzorky je potrebné okamžite po odbere uložiť a skladovať v chladničke pri teplote cca 4°C. Príslušná regionálna

veterinárna potravinová správa odobraté vzorky uloží do termoboxu s chladiacimi vložkami a zašle najbližšou zvoznou linkou alebo ako spešninu na VÚ Zvolen. V prípade podozrenia na AMO sa vzorky bez meškania zasielajú na VÚ Zvolen poslom. Pri zasielaní vzoriek je dôležité zabezpečiť ich identifikáciu (samostatné zabalenie vzoriek pochádzajúcich z jedného chovu spolu s priloženou žiadankou o laboratórne vyšetrenie)

- regionálny veterinárny lekár v spolupráci s VÚ Zvolen zabezpečí dostatočné množstvo obalových materiálov pre vykonanie odberov.

Laboratórna diagnostika

- diagnostiku vykonáva referenčné laboratórium pre AMO - VÚ Zvolen

Organizačné zabezpečenie monitoringu

- RVPS vykoná inštrukť a zabezpečí dodržiavanie správneho vyplňovania všetkých údajov na aktuálnej žiadanke na laboratórne vyšetrenie chorôb ošípaných (aktuálna žiadanka je dostupná na intranete ŠVPS SR), vrátane identifikácie chovu (názov chovu, v prípade malochovu názov obce a jeho číslo podľa CEHZ)
- súkromný veterinárny lekár pri odbere vzoriek v chove zasielajúci vzorky na vyšetrenie do laboratória je zodpovedný za úplné vyplnenie údajov uvedených v žiadanke na veterinárne laboratórne vyšetrenie AMO a za ich správnosť.

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Žiadamka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri

Číslo žiadanky: dátum odberu: hod. odberu: určené do:

RVPS: tel: fax: e-mail:

Odosielateľ vzorky: ☐ RVPS ☐ UVL ☐ SVL ☐ iný: č.osvedčenia/preukazu:

Meno: tel: fax: e-mail:

Spôsob platby: ☐ VPO RVPS ☐ majiteľ ☐ iné:

Číslo ident. značky:		Majiteľ ☐ fyzická ☐ právnická osoba							
<table border="1"> <thead> <tr> <th>séria</th> <th>kód okresu</th> <th>číslo</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>		séria	kód okresu	číslo				adresa:	
séria	kód okresu	číslo							
Materiál: ☐ diviača veková ☐ lanštiak kategória ☐ dospelý diviak		PSČ: okres: IČO: - - - - -							
Pohlavie: ☐ samec ☐ samica		Poľovný revír: ÚTJ názov: okres: katastrálne územie – č: poľovný hospodár: strelec (iný): vzorku odobral:							
stav dňa (dátum): ☐ ulovený bez zmien správania ☐ ulovený so zmenami správania ☐ uhynutý, nájdený ☐ živý		Výsledok zašlite: ☐ RVPS ☐ KVL-VL ☐ ŠVPS SR ☐ majiteľ ☐ SVL ☐ iné:							
Zaslané ☐ mandle ☐ oblička orgány: ☐ slezina ☐ rúrovitá kosť ☐ zrazenina ☐ bráničný pilier ☐ lymf.uzliny ☐ iné:									
Požadované ☐ KMO ☐ AMO ☐ trichinelóza vyšetrenie: ☐ iné:									
Potvrdenie majiteľa: Súhlasím s rozsahom vyšetrenia a uhradím náklady: cena stanovená dohodou účtujte: ☐ poštovou poukážkou ☐ faktúrou ☐ iné:									
Vyplni laboratórne pracovisko: dátum prijatia: čas prijatia: stav zásielky : spôsob doručenia: ☐ zvoznou linkou ☐ poslom ☐ poštou ☐ iný:									

Poznámky: Žiadamka sa vystavuje osobitne pre vzorky z jedného diviaka; ☐ zaškrtnúť vhodné; ☐ vybrať iba jedno

V dňa

príloha č. 4

Príloha k faktúre č.

Užívateľ poľovného revíru:

Počet ulovených laboratórne (virologicky) pozitívnych diviakov:

Dátum ulovenia	Číslo značky	Spôsob odstránenia			Sadzba	Spolu
		kafiléria ¹	zakopanie ²	iné ³		
Spolu:						

Počet ulovených diviakov podľa bodu 5 časť B/ods. 1 národného programu na eradikácie afrického moru ošípaných u diviakov:

Dátum ulovenia	Číslo značky	Spôsob odstránenia			Sadzba	Spolu
		kafiléria ¹	zakopanie ²	iné ³		
Spolu:						

Nájdenny uhynutý diviak:

Dátum nájdenia	Počet	Sadzba	Spolu
Spolu:			

¹ kafiléria – priložiť doklad o odobratí (ako prílohu žiadosti)

² zakopanie – priložiť potvrdenie úradného veterinárneho lekára (ako prílohu žiadosti)

³ iné – vypísať a potvrdiť úradným veterinárnym lekárom (ako prílohu žiadosti)

.....
pečiatka a podpis užívateľa PR

MANUÁL PRE ODBER, BALENIE A ZASIELANIE VZORIEK NA VIROLOGICKÉ A SEROLOGICKÉ VYŠETRENIE AMO

Účelom manuálu je zabezpečenie:

- jednotných postupov pre odber, balenie a zasielanie vzoriek na virologické a sérologické vyšetrenie AMO
- odberu vhodných vzoriek na vyšetrenie
- vhodných podmienok na prechodné uskladnenie vzoriek do doručenia na laboratórne pracovisko
- minimálnych požiadaviek bio-bezpečnosti pri manipulácii so vzorkami
- jednotných epizootologických údajov o odobratých vzorkách

Osoby oprávnené na odber vzoriek

Na odber vzoriek je oprávnený:

- úradný veterinárny lekár
- súkromný veterinárny lekár
- vyškolená osoba (veterinárny asistent alebo poľovník vyškolený na odber vzoriek u diviačej zveri)

Miesto odberu vzoriek

Vzorky sa odoberajú:

- v chove
- na bitúnku
- v poľovnom revíri alebo mieste určenom na vyvrhovanie ulovenej diviačej zveri

Materiál potrebný k odberu vzoriek

K odberu vzoriek sú potrebné:

- jednorazové rukavice, nôž, nožničky, kostná pílka, plastový kontajner, plastové nepriepustné vrecká, skúmavka (hemoska), heparín alebo iné antikoagulans, pero píšuce na plast, samolepiace štítky na označenie vzorkovnic

Počet odobratých vzoriek

Pri rozhodovaní o počte odobratých vzoriek v chovoch ošípaných treba postupovať podľa „Diagnostickej príručky ustanovujúcej diagnostické postupy, metódy odberu vzoriek a kritériá pre vyhodnocovanie laboratórnych testov na potvrdenie AMO“. U ulovenej diviačej zveri počet odobratých vzoriek stanoví príslušná RVPS v súlade s „Národným kontrolným programom AMO u diviačej zveri“, vydaným pre príslušný rok ŠVPS SR.

Odber vzoriek sa týka:

- ošípaných a diviakov, ktoré vykazujú príznaky, alebo postmortálne nálezy poukazujúce na AMO a sviňovitých, ktoré boli s nimi v kontakte
- ostatných ošípaných a diviakov, ktoré sa mohli nakaziť vírusom AMO nepriamo krmivom, stelivom, nástrojmi a pomôckami, pohybom kontaminovaných osôb a dopravných prostriedkov
- vybraných ošípaných v rámci monitoringu AMO v chovoch ošípaných
- nájdených uhynutých diviakov
- ulovených diviakov podľa nariadenia RVPS

Materiál vhodný na vyšetrenie

Zasiela sa:

- celý kus do hmotnosti cca 20 kg, ak je to vhodnejšie z dôvodu zabezpečenia bio-bezpečnosti pri manipulácii s uhynutým (utrateným) kusom
- na virologické vyšetrenie z uhynutých, utratených ošípaných alebo zastrelených diviakov sú najvhodnejšie tkanivá mandlí, sleziny a obličiek, prípadne tkanivo pľúc a lymfatické uzliny gastrohepatické, renálne, submandibulárne a retrofaringeálne (obr.8). **U domácich ošípaných a zvierat podozrivých z nákazy sa vždy zasiela tkanivo mandlí, sleziny, obličky, lymfatickej uzliny (obr.10).** Ak sa nejedná o zviera podozrivé z nákazy AMO a ide o vyšetrenie v rámci monitoringu AMO u diviacej zveri, stačí, ak vo vzorke je aspoň jedno tkanivo z uvedených orgánov, resp. jeho časť o veľkosti vlašského orecha **najvhodnejšie je odobrať tkanivo sleziny**, min 5g, 5x2 cm, (obr.5,6,9). V pokročilom štádiu rozkladu kadáveru je vhodné odobrať na laboratórne vyšetrenie dlhú rúrovitú kosť alebo hrudnú kosť.
- na virologické vyšetrenie u živých ošípaných, ktoré preukazujú príznaky horúčky alebo iné príznaky ochorenia na AMO sa musia odobrať vzorky nekoagulovanej krvi alebo zrazenej krvi v súlade s pokynom laboratória
- na sérologické vyšetrenie je vhodná **odobratá krv** od živých ošípaných, **resp. krvná zrazenina** u diviakov zo srdca alebo veľkých dutých ciev, min.4x4cm (obr. 7,9). Množstvo vzorky pri odbere od živých ošípaných je min.3 cm³. Krvná zrazenina u diviaka musí byť minimálne veľkosti vlašského orecha.

Spôsob odberu vzoriek

Od živých zvierat môže vzorku krvi odobrať len veterinárny lekár alebo veterinárny asistent pod dozorom veterinárneho lekára v súlade s medicínskymi postupmi pri vykonaní tohto úkonu.

U uhynutých, utratených alebo zastrelených zvierat sa odber vykoná nasledovne:

Odber mandlí

Zviera položíme do chrbtovej polohy. Po oboch vnútorných stranách sánky vedieme hlboké rezy od brady až za hrtan (tesne za rozhraním hlavy a krku). Rezy vytvárajú klinovitý tvar (obr.1). Uvoľníme jazyk smerom od brady k hrtanu, až kým sa neobjaví hrtanová príklopka (obr.2). Na konci tvrdého podnebia tesne pred hrtanovou príklopkou sa nachádzajú mandle - dva útvary oválneho tvaru, asi 5mm hrubé, s drobnými jamkami na povrchu (obr.3), ktoré odpreparujeme.

Odber sleziny, obličky a krvnej zrazeniny

Rezom v koži, podkoží a svalovine v strednej línii brucha otvoríme brušnú dutinu (obr. 4). Vyberieme črevá, žalúdok a pečeň a položíme na nepriepustnú podložku. V blízkosti žalúdka nájdeme slezinu – elastický tmavočervený orgán s relatívne ostrými okrajmi, jazykovitého tvaru. Obličky sa nachádzajú v dutine brušnej, pod bedrovými stavcami. Sú fazuľového tvaru, na povrchu lesklé, hnedočervenej farby, zvyčajne obrastené tukom. Časť zasielanej obličky musí obsahovať kôrovú aj dreňovú časť (obr. 6).

Rezom cez hrudnú kosť otvoríme dutinu hrudnú. Vyberieme srdce a pľúca. Srdce uchopíme do ľavej ruky v oblasti ušík (horná časť srdca, kde vyúsťujú cievy) tak, aby hrot srdca smeroval k zápästiu ľavej ruky. Od hornej časti srdca smerom k hrotu vykonáme rez naprieč srdcovými komorami a prepážkou. (obr.7). Vyberieme krvnú zrazeninu zo srdca. Ak sa nedá odobrať z rôznych dôvodov krvná zrazenina zo srdca (je rozstrieľaná, príp. vykrvená) krvná zrazenina sa odoberie z veľkých dutých žíl alebo z krvnej zrazeniny, nachádzajúcej sa v telových dutinách. Dbáme pritom, aby nebola znečistená obsahom tráviaceho aparátu.

Balenie odobratého materiálu

Časti odobratých tkanív a krvnej zrazeniny sa vložia do uzatvárateľného kontajnera na odber vzoriek (obr.9) na ktorom je nalepený identifikačný štítok s údajmi o odobratej vzorke (príloha č. I.). Ak sa odoberá vzorka aj na vyšetrenie trichinel, vzorka svaloviny sa vkladá do osobitného kontajnera. Uzavretý kontajner sa vloží do plastového vrečka a vrečko sa uzavrie (obr.10). Obdobne sa zabalí krv, odobratá do skúmaviek, ktoré musia byť označené spôsobom, ktorý umožňuje jednoznačnú identifikáciu zvieraťa z ktorého bola vzorka odobratá.

Údaje o vzorke

Osoba, ktorá vykonala odber vzorky musí k odobratej vzorke priložiť údaje (ak nevypisuje žiadanku na mieste) o mieste odberu (chove, maštali, koterci,), dátume odberu, označení zvieraťa, vekovej kategórii, počte zvierat v chove, dôvode odberu, klinických príznakoch, materiáli, ktorý daná vzorka obsahuje (príloha II).

Ak ide o ulovené diviaky, prikladajú sa údaje o identifikácii vzorky (číslo značky ulovenej zveri), vekovej kategórii, pohlaví, správaní sa pred ulovením, obsahu vzorky (zaslaných orgánov), majiteľovi vzorky, okrese, katastrálnom území, kde bol diviak ulovený (nájdenny uhynutý), poľovnom revíri (uvedie sa jeho názov a numerický kód), poľovnom hospodárovi, strelcovi, kto a kedy odobral vzorku. V prípade podozrenia na ochorenie AMO u uloveného diviaka alebo ak ide o uhynutého diviaka je potrebné uviesť aj údaje o súradniciach GPS.

Uvedené údaje zapíše úradný veterinárny lekár do žiadanky na laboratórne vyšetrenie (príloha III). Za správnosť údajov a obsah vzorky zodpovedá úradný veterinárny lekár z príslušnej RVPS.

Prechodné uskladnenie a doručovanie vzorky

Odobraté a zabalené vzorky je potrebné uchovať pri 4°C a doručiť v čo najkratšom čase od odberu na príslušnú RVPS. Transport vzoriek z RVPS do referenčného laboratória sa zabezpečuje najčastejšie zvoznou linkou VÚ čo najskôr, v prípade podozrenia na ochorenie ihneď poslom. Vzorky je potrebné uchovať na RVPS a počas transportu do laboratória pri 4°C. Vzorky nesmú zamrznúť!

RVPS vedie zoznam (resp. uchováva kópie žiadaniek) zaslaných vzoriek.

Prílohy:

- I. Identifikačný štítok na označenie kontajnera pre odber vzoriek na vyšetrenie AMO
- II. Žiadanka na veterinárne laboratórne vyšetrenie nákaz v chovoch ošípaných
- III. Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri
- IV. IV. Postup pri odbere a balení vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO (obr.1 – 11)

Príloha č. I - identifikačný štítok na označenie kontajnera pre odber vzoriek na vyšetrenie AMO u domácich ošípaných

Vzorka na vyšetrenie AMO									
Miesto vzorkovania:									
Č. vzorky: _ _ _ _ _									
Č. objednávky	Dátum:								
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>						<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>			

Príloha č. I - identifikačný štítok na označenie kontajnera pre odber vzoriek na vyšetrenie AMO u diviakov

Vzorka na vyšetrenie AMO									
Miesto vzorkovania:									
Č. vzorky: _ _ _ _ _									
Č. objednávky	Dátum:								
<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr></table>						<table border="1"><tr><td></td><td></td><td></td></tr></table>			

Príloha č. II – žiadanka na laboratórne vyšetrenie ošipaných v prípade podozrenia na AMO/KMO

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Žiadanka na veterinárne laboratórne vyšetrenie nákaz v chovoch ošipaných

Číslo žiadanky: 26/16 dátum odberu: 26/06/2016 hod. odberu: 06:00 určené do: VU Zvolen

RVPS: Bratislava tel: 02/6446 1209 fax: 02/6446 1208 e-mail: Riaditel.BA@svps.sk

Odosielateľ vzorky: ☒ RVPS ☒ UVL ☒ SVL ☐ iný: č.osvedčenia/preukazu:

Meno: Peter Šikovný tel: 0905 000 000 fax: e-mail: sikovny@svps.sk

Spôsob platby: ☒ VPO RVPS Bratislava ☐ majiteľ ☐ iné:

Materiál: ☒ kadáver ☐ orgány ☐ krv ☐ iné		Majiteľ: ☐ fyzická ☒ právnická osoba PD Bratislava	
Vzorky z vekových kategórií: ☐ ciciak (C) ☐ predvýkrm(PV) ☒ odstavča (O) ^{2KS} ☐ výkrm (V) ☐ chov kančiek (K1) ☐ kanec (K2) ☐ chov prasnica (P1) ☐ prasnica (P2)		adresa: Botanická 1 PSČ: 900 33 okres: Bratislava IČO:	
Dôvod vyšetrenia ☐ kontrola účinnosti vakcinácie Monitoring ☐ v ochrannom alebo pozorovacom pásme ☐ pred presunom ☐ v rámci ozdravovania ☐ VPO ☐ iné: ☒ podozrenie na ⁽¹⁾ : AMO, KMO		Chov: PD Bratislava CEHZ: _1_0_0_0_0_0 Počet zvierat v chove: 100 ☐ ISK ☐ ŠCH ☐ RCH ☒ ÚCH Farma názov: Podkorepušky okres: Bratislava	
⁽¹⁾ Týka sa chorôb povinných hláseniu podľa §17 zákona č.39/2007 Z.z. o veterinárnej starostlivosti (KMO, AMO, SLAK, VCHO).			
Zdravotné problémy ☐ poruchy CNS ☐ aborty a poruchy reprodukcie ☒ poruchy tráviaceho traktu		☐ kožné zmeny ☒ respiračné poruchy ☐ poruchy pohybového aparátu ☐ iné	
Karanténa ☐ import - krajina pôvodu ☐ export - krajina určenia		dátum začiatku karantény dátum začiatku karantény:	
Vakcinácia, antibiotická liečba zvierat, od ktorých pochádza materiál na vyšetrenie: (uveďte v prípade, ak môže ovplyvniť diagnostický test, alebo ak súvisí s dôvodom vyšetrenia) dátum vakcinácie: názov vakcíny ATB liečba			
Požadované vyšetrenie: ☐ pat.anatomické ☒ virologické ☐ serologické ☐ bakteriologické ☐ mykologické ☐ parazitologické ☐ histologické		Výsledok zašlite: ☒ RVPS ☐ KVL-VL ☒ ŠVPS SR ☐ majiteľ ☒ SVL ☐ iné	
Potvrdenie majiteľa: Súhlasím s rozsahom vyšetrenia a uhradím náklady: cena stanovená dohodou			
účtujte: ☐ Poštovou poukážkou ☐ faktúrou ☐ iné:			

Vyplní laboratórne pracovisko: dátum prijatia: 26/06/2016 čas prijatia: 12:00 stav zásielky :

spôsob doručenia: ☐ zvoznou linkou ☒ poslom ☐ poštou ☐ iný:

Poznámka: ☐ zaškrtnúť vhodné; ☐ vybrať iba jedno

Pokyny na vyplňanie prílohy:

Vždy uveďte ušné čísla, ak nie sú, uveďte dočasné označenie. Fotokópia tejto prílohy musí sprevádzať každý výsledok vyšetrenia, ktorý zasiela štátny veterinárny ústav na príslušnú RVPS a žiadateľovi

Por. číslo	ušné číslo	vek. kat.	č. objektu	Por. číslo	ušné číslo	vek. kat.	č. objektu
1	-	O	P1				
2	-	O	P2				

V dňa

podpis a pečiatka majiteľa

podpis a pečiatka odosielateľa

Príloha č. III – Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri

Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky

Žiadanka o laboratórne vyšetrenie diviačej zveri

Číslo žiadanky: dátum odberu: hod. odberu: určené do:

RVPS: tel: e-mail.:

Odosielateľ vzorky: ☐ RVPS ☐ UVL ☐ SVL ☐ iný: č.osvedčenia/preukazu:

Meno: tel: e-mail.:

Spôsob platby: ☐ VPO RVPS ☐ majiteľ ☐ iné:

Číslo ident. značky: <table border="1"> <tr> <th>séria</th> <th>kód okresu</th> <th>číslo</th> </tr> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </table>		séria	kód okresu	číslo				Majiteľ ☐ fyzická ☐ právnická osoba adresa: PSČ: okres: IČO:
séria	kód okresu	číslo						
Materiál: ☐ diviača veková ☐ lanštiak kategória ☐ dospelý diviak		Poľovný revír: Kód: *GPS (Š): (D): Kataster: okres: katastrálne územie – č.: poľovný hospodár: strelec (iný): vzorku odobral:						
Pohlavie: ☐ samec ☐ samica stav dňa (dátum): ☐ živý ☐ ulovený bez zmien správania ☐ zrazený ☐ ulovený so zmenami správania ☐ uhynutý, nájdený		Výsledok zašlite: ☐ RVPS ☐ KVL-VL ☐ ŠVPS SR ☐ majiteľ ☐ SVL ☐ iné:						
Zaslané orgány: ☐ mandle ☐ oblička ☐ slezina ☐ rúrovitá kosť ☐ zrazenina ☐ bráničný pilier ☐ lymf. uzliny ☐ iné..... Požadované vyšetrenie: ☐ KMO ☐ AMO ☐ *trichinelóza ☐ iné:								
Potvrdenie majiteľa: Súhlasím s rozsahom vyšetrenia a uhradím náklady: cena stanovená dohodou účtujte: ☐ poštovou poukážkou ☐ faktúrou ☐ iné:								
Vyplní laboratórne pracovisko: dátum prijatia: čas prijatia: stav zásielky : spôsob doručenia: ☐ zvoznou linkou ☐ poslom ☐ poštou ☐ iný:								

Poznámky: Žiadanka sa vystavuje osobitne pre vzorky z jedného diviaka; ☐ zaškrtnúť vhodné; ☐ vybrať iba jedno; *nepovinné

V dňa

podpis a pečiatka majiteľa

strana 1 z 1

podpis a pečiatka odosielateľa

ŠVPS SR 10_LD_01-01

Príloha č. IV - Postup pri odbere a balení vzoriek na laboratórne vyšetrenie AMO

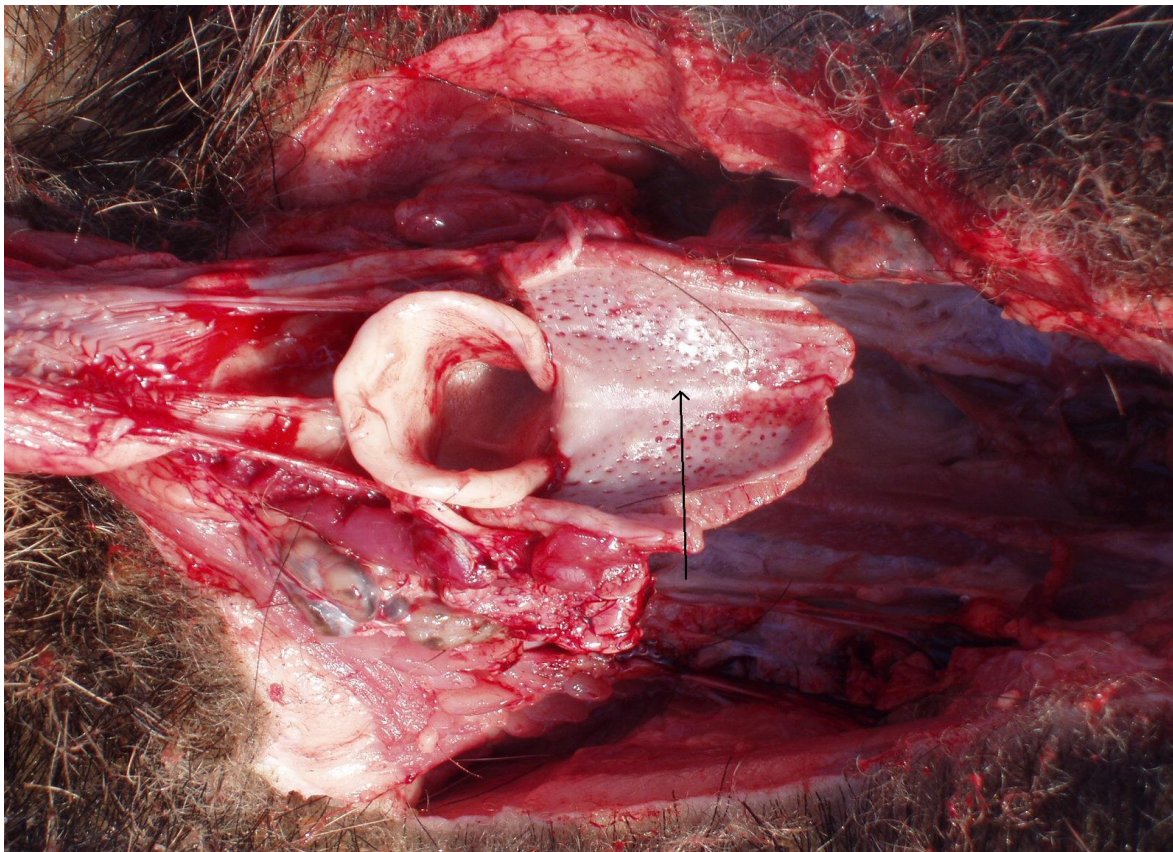
obr. 1 - klinový rez v medzisaničí

obr. 2 - uvoľnenie jazyka a mandle na tvrdom podnebí

obr. 3 – oddelené mandle z tvrdého podnebia

obr. 4 – otvorenie dutiny brušnej a hrudnej

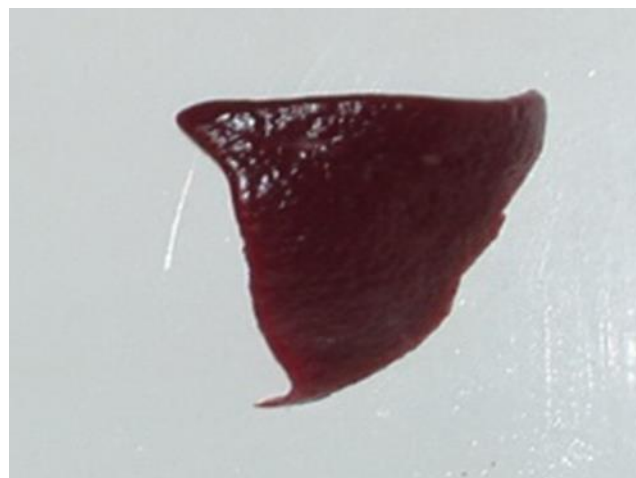
obr. 5 – vybratie obličky a sleziny

obr. 6 – odoberá sa časť obličky s kôrovou a dreňovou časťou a časť sleziny

obr. 7 – priečny rez komorami srdca a krvná zrazenina

obr. 8 – orgány z ktorých sa odoberajú vzorky na AMO, slezina, oblička, mandle a krvná zrazenina

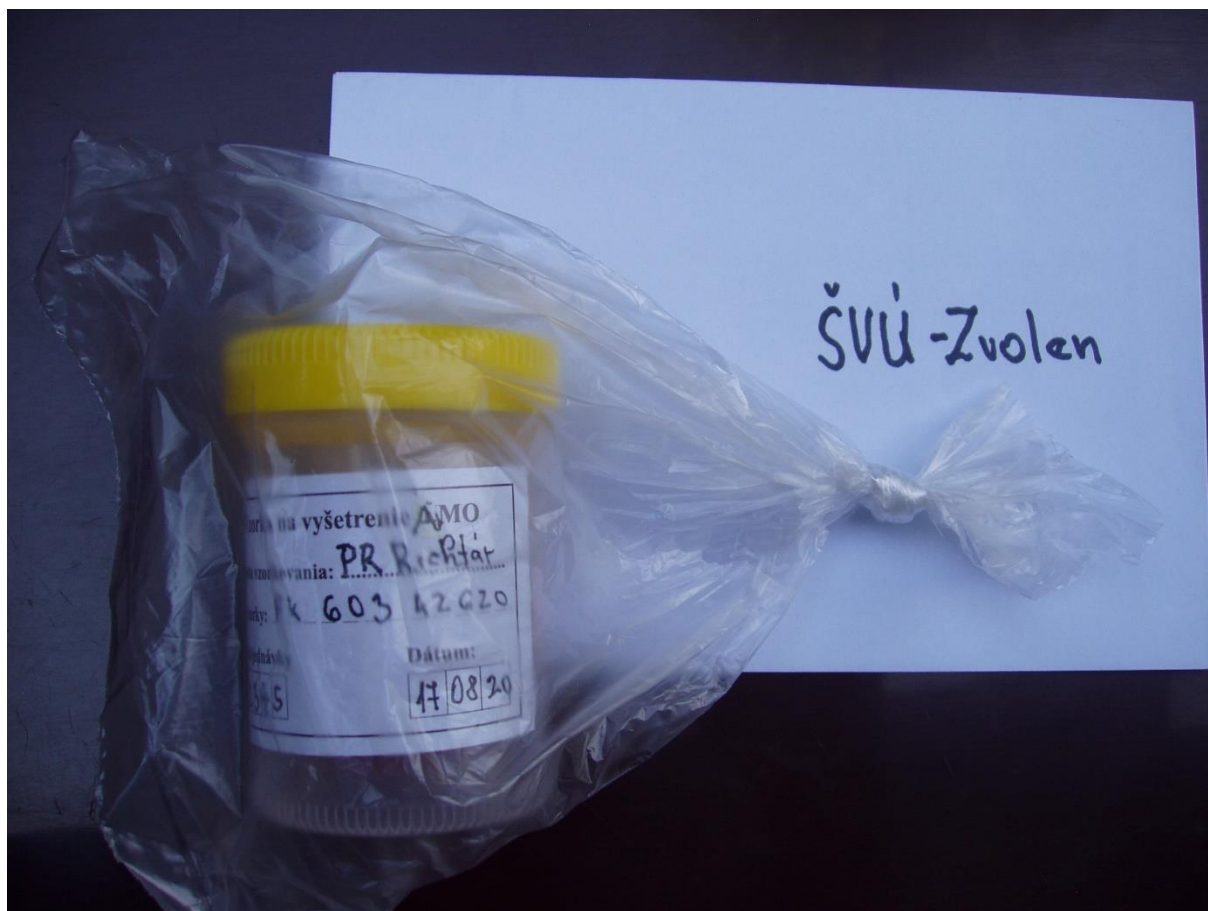
obr. 9 – na vyšetrenie AMO diviačej zveri v rámci monitoringu je najlepšie zasielať len časť sleziny a krvnú zrazeninu vloženú do kontajnera (60 ml) na odber vzoriek, ak laboratórium nemá iné vopred stanovené požiadavky

obr. 10 - na vyšetrenie AMO ošípaných a zvierat podozrivých z nákazy je potrebné zasielať časť sleziny, mandle, časť obličiek, lymfatickú uzlinu a krvnú zrazeninu vloženú do kontajnera (100 ml) na odber vzoriek,

obr. 11 – vzorka s priloženou žiadanou pripravená na odoslanie do laboratória

Verzia: 21 12 2020

